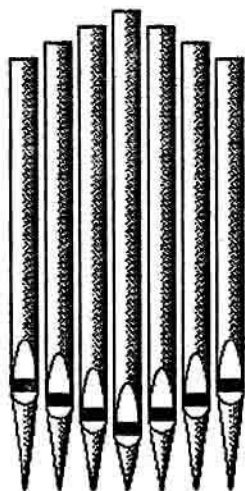

Hétről

Hétre

Ján. 1, 11–12

TAKÁCS JÁNOS

Hétről

Hétre

A borítólapot

TAKÁCS PÉTER
tervezte

Ajándékba küldjük ezt a könyvet
bárminek, aki kéri.

Takács János

Hódmezővásárhely, Márton u. 1.

Hogyan olvasod?

Lukács 10, 26.

Ha belekezdünk a Szentírás olvasásába, azonnal nem fogjuk megérteni a szöveget. Egyéb ismeretekkel is így vagyunk, hogy elsőre nem értjük, vagy csak részben fogjuk fel. A Szentírás olvasásánál nem az a döntő, hogy milyen az előképzésünk, hanem hogy mi a célom ezzel? Ahogy az Úr a törvénytudóst tanítja, az a lényeg, hogy akarja-e ezt élni, cselekedni? Luk. 10, 28. 37. Aki az Isten akaratát akarja cselekedni, az majd meg is érti a kijelentést. Mindig megmutatják, megértetik azt, amit tennie kell.

Tudóskodni, tanulmányozni is lehet, de akkor az Írás nem tárja fel magát. Ján. 7, 17. Ha segítségre van szükség, akkor adnak egy küldöttet, aki megmagyarázza. Csel. 8, 30. Jób 33, 23.

A megértés céljából fontos tudnivaló, hogy a teljes szöveg alfától ómegáig mind példázat: „példázat nélkül semmit sem szóla nekik”. Máté 13, 34. A törvényszerűséget képekben, képletekben fejezi ki. Ez Törvénykönyv, nem történelem, sem nem irodalom. A bibliai szöveg nem betűk sorozata, hanem erők áramlásának vezetőke, így Isten igéje. A betű önmagában nem éltető erő. (Erről bővebben a: „Dolgozni vagy hajtani” c. írásunk szól.) Amikor valaki a jó munkába beáll, akkor megindul az erőáramlás.

A célt ismernünk kell: a megromlott ember helyrehozatala. A Szentháromság egy igaz Isten képe és hasonlatosságára teremtetten ember is hármaslény volt. A bűnesetben az egyik oldal, a legfonto-

sabb tönkrement; ez a szív, a szellem. Ennek helyrehozatala tulajdonképpen a földi életnek a célja.

Ennek megakadályozása a pokolnak a vágya. Jel. 12, 4. 8, 7—12. — 9, 15—18. Mindnek a harmadik részét teszi tönkre. Marad a kettős ember. Ez már képtelen hinni, mert hinni csak a szívvel, a szellemmel lehet. Róma 10, 10. Tamás kettősnek hívták, és a kettős ember képtelen hinni; így nem is fog hit által élni. Az ördögök akarata, hogy a „szellem” szót ki ne ejtsék a szájukon, mert ezt a kifejezést az alvilág lefoglalta magának. Szellemidézés mehet, de az ember csak maradjon kettős lény. Az ún. háromsági vasárnapok igéi a hármass ember helyreállítását munkálják.

Néhány szót még a perikóparendről. Igét hirdetni nem lehet találomra. Egész évre, minden ünnepre és minden vasárnapra van egy kijelölt evangéliumi ige, és ehhez tartozik egy levélbeli ígérés, mely a megértést elősegíti. Ezek logikus sorrendben következnek egymás után. Még az ó-egyházban készült ez el, de rá lehet ismerni a tökéletes logikája alapján az isteni eredetre. Jelen könyvünkben ezt a rendet vettük alapul.

ÁDVENT I.

Máté 21, 1—9.

Róma 13, 11—14.

Az ádvent azt jelenti, hogy eljövétel. Igen nagy jelentősége van ennek a ténynek, amit már abból is lehet következtetni, hogy ez a történet kétszer szerepel az egyházi esztendő folyamán; másodszor palmarum vasárnapján (virágvasárnap.). Ennek sok és súlyos mondanivalója van. Most csak három kérdésre keresünk feleletet: 1. Ki az, aki jön? 2. Miért jön? 3. Hogyan jön?

1. Az első kérdésre a prófécia évezredekkel előbb megadta a feleletet: „Mondjátok meg a Sión leányának: lásd, jön néked a te királyod — uralkodód — alázatosan és számaron, azaz teherhordozó számaron ülve”. Lásd! Ez felszólító módban hangzik, tehát belső látással lássam meg a lényegét: Ha az én uralkodóm jön, ez azt jelenti, hogy a jelenben egy idegen uralom alatt vagyok. Ezt az ígéretet minden idők tanítványai félreértették; arra gondoltak, hogy e világi, földi uralmat fog szerezni a Megváltó, és a tanítványaival együtt fog uralkodni itt a népek felett; s azután, ha Ő meghal, akkor helyette majd ők fognak itt kormányozni, világuralmat gyakorolni. Ezért sürgetik a tanítványok: Mikor állítod már helyre az uralmat!? Ő kijelentette: az én országom, az én uralmam nem ebből a világból való. — Jelenleg a gonosznak az uralma alatt vagyunk. Ezért tanácsolja: Ne uralkodjék a bűn a ti halandó testetekben. Róma 6, 12.

2. Amikor a bűn uralmától, szorongattatásától,

gyötrelmétől nem tudok megszabadulni a magam erőfeszítéseivel, akkor hallom a biztatást, hogy Ő igaz és Szabadító. Annak jelent ez örömet — örülj Sionnak leánya —, aki valóban vágyódik a Szabadítóra. Zak. 9, 9. Az Úr folyamatosan végzi szabadítását, és így folyamatosan építi be szívünkbe, életünkbe az ő Uralmát, és így visz át a sötétségből az ő csodálatos világosságába.

Amikor a mai oltári igénk azzal kezdődik: „Ezt pedig cselekedjétek” — ezzel rámutat arra, hogy gyakorlati tevékenységről van szó. Azt csináljam, amit Ő tanácsol.

3. Ezzel elérkeztünk az ő eljövételének a módjához. Ő szelíden, alázatosan, teherhordozóként jön, és ezt beépíti a mi életmódfolytatásunkba is. Tanuljátok meg tőlem, hogy én szelíd és alázatos vagyok. A végén mutatkozik meg ennek a gyümölcse: „Amikor eljön, hogy megdicsőíttessék az ő szenteiben, és csodáltassék mindazokban, akik hisznek (mivelhogy a mi tanúbizonyságunknak hitele volt tinálatok) — ama napon. 2. Thess. 1, 10.

ÁDVENT II.

Lukács 21, 25—36.

Róma 15, 4—13.

Hallottuk a múlt vasárnap, hogy a tanítványok, sőt minden idők tanítványa arra vágyódik, hogy a mi Urunk vegye már kezébe a világi hatalmat, ahol már minket nem érhet semmiféle bántalom, sőt mi lennénk a kiváltságosak itt a múlandó világban. Az Ő feltámadása után is ez a legfőbb kérdésük, mikor következik ez be? Az Úr röviden megfelel erre, hogy ez a kérdés nem tartozik ránk. Csel. 1, 6—7. Ránk az tartozik, hogy a mi megromlott bensőnket helyreállíthassa. Ezt a helyreállítást Keresztelő János megkezdte, de nem vették komolyan: Illés bizony eljő előbb és mindent helyreállít. De mondom néktek, hogy Illés már eljött, de nem ismerték fel őt, hanem úgy bántak el vele, ahogy akartak. Máté 17, 11—12. Illés helyreállítja az Atya szívét a fiával, és az embernek a szívét az ő felebarátjával. Mal. 4, 6. Az Atya megtanítja imádkozni a fiakat: Te vagy az, aki helyreállítja az én örökségemet, ismét lehetővé teszi nekem az én eredeti helyzetemet (a fiúságot). Zsolt. 16, 5.

Talán elgondolkoztat most minket, hogy ádvent II. vasárnapján miért beszél nekünk a végső napokról, Ez nem a világ végére hívja fel a figyelmet, hanem az utolsó idők állapotát mutatja meg nekünk, hogy meg ne rémüljünk és kétségbe ne essünk, sem a külső körülmények, sem a belső állapotunk miatt. Ugyanis az utolsó napokban, amiben kétezer éve benne vagyunk — nehéz idők állanak be, mert az embe-

rek igen mélyre züllebenek, romlanak, ahogyan a 2. Tim. 3, 1—5-ben olvassuk. Nekünk azonban a mi állapotunk jelent fontos, halaszthatatlan feladatot, mert az, Aki szabadítóként jön, az *néked* jön. Ez nekem szól, hozzám jön, engem akar helyreállítani.

Mai levélbeli igénk átsegít a nehézségeinken, amikor a lényegre vezet rá minket. Az Igében keressük a kiutat, mert amik megíratnak, a mi tanulságunkra íratnak meg. Az olvasás — igeolvasás lehetősége állandóan adva van nekünk.

Adva van az írások vigasztalása által a reménység is, ami azt jelenti, hogy lesz a halottaknak feltámadása. Csel. 24, 15. Tehát örökkévaló ügy, és így minden másként néz ki. — A gyülekezetek, közösségek pozdorjává esnek szét; egymást „kirekesztik”, szétesnek. Nincs olyan két „lelki munkás”, aki tudna együttmunkálkodni. Ennek kiútja: „Fogadjátok be egymást, miként a Krisztus is befogadott minket az ő dicsőségébe. A befogadás hiánya a „sötétség” jele. A világosság a sötétségben fénylik, de a sötétség nem fogadja be őt. Ján. 1, 5 és 11.

ÁDVENT III.

Máté 11, 2—10.

I. Kor. 4, 1—5.

Az ádvent második vasárnapjának igéje a befogadókészség tanácsával fejeződött be. Ennek törvénye párhuzamos a megbocsátókészség törvényével: Aki egyet befogad az én legkisebb atyámfiai közül, az engem fogad be. „Bizony, bizony mondom néktek: Aki befogadja, ha valakit elküldök, engem fogad be; aki pedig engem befogad, azt fogadja be, aki engem küldött.” Ján. 13, 20. Az egész fejezet itt arról szól, hogy megint megtanítt minket a helyes cselekvésre, életmódfolytatásra. 17. v. Az egy Úr, egy hit, egy keresztség... ezzel indul. Márpedig ez a készség az utolsó idők vallásos, ún. hívő emberéből hiányzik, aki magán viseli a kegyesség (a hívőség) látszatát, de valóság szerint önző, beképzelt, pénzéhes stb... I. Tim. 3, 1—5. A romlottabbja lesüllyed a homoszex fertelmességéig — Róma 1, 21—28. — és nem vesznek észre semmit; legfeljebb annyit látnak, hogy ez más. Mi az, hogy más!? Hát a rothadt alma, meg a hullabűz tényleg egészen más, mint a jó gyümölcs és a rózsailat. — De hogy juthatnak ide vallásos nevelésű emberek? Úgy, hogy a Szentírással csak okoskodnak, bölcsekednek, és belejutnak a megsötétedésbe, ahogy az imént olvastuk.

Az Úr most megmutatja, hogy az Ő uralmának helyreállítása gyökeres változást hoz létre (a fejsze a fák gyökerén ami a földi embert nagyon megrendíti). Ezt Keresztelő Jánosban mutatja meg nekünk, aki az

asszonytól született emberek között a legkülönb, de a mennyei mértéket nem éri el. János tudta, hogy neki alább kell szállni, de nem gondolta, hogy ez a nullaig megy; erről beszélt a börtön. Ez prédikáció és nem büntetés. Le kell adnunk minden okoskodást, saját gondolatot. Pld. 3, 4—5. Erről beszél a fejevétele. Az útegyengető rendbehozta a vízszintes ügyet (hegy-völgy-görbeségek), de ebben még nincsen szilárdság, itt még minden inog. Zsolt 82, 5. A szilárdság a Krisztusban, a Kősziklában van. Ő helyreállítja a látást, hallást, a járást... Ne botoljunk fel azon, hogy Keresztelő János is megingott egy pillanatra, inkább annak örülünk, hogy nem botlott fel.

Az Úrnak második kérdése, amit hallgatóinak felvet, észrevették-e, hogy ez a János nem volt egy puhány, hiszen teljesen igénytelen a földi dolgokkal szemben — ugyanakkor éhezi és szomjúhozza az igazságot; erre van nagy étvágya (sáska) és a menny harmatából vesz erőt (méz).

Végül észrevették-e, hogy Keresztelő János nem egy megszokott igetolmácsoló, prófétáló, hanem a mennynek a hangja szólal meg általa. Ettől kezdve azok nyerik el az Isten uralmát, azok képesek befogadni a Krisztust, akik önmagukkal szemben erőszakoskodnak, győznek a saját „látásuk” felett — (ami tulajdonképpen vakság.) Így tanulnak meg az új életmódban járni a sánták, és menet közben megtisztulnak a poklosok...

ÁDVENT IV.

János 1, 19—28.

Fil. 4, 4—7.

Ádvent negyedik vasárnapján az ádvent kérdésére a befejező feleletet kapjuk meg. A lényeg az, hogy az Úr jön hozzánk — az Ő uralma eljön *néked* — és akkor leszek nagyon boldog, ha nálam, *bennem* befogadásra talál, ha a szívemben, e legbensőmben vehet majd lakozást. A mai igénk meg akar tanítani a pontos szétválasztásra, és itt nekem, nekünk teszi fel a kérdést: hát ti kinek mondotok, minek tartotok engem? Tehát kérdés, hogy én kit fogadok be. Ha lelki élmények, az elméleti kérdések érdekelnek, foglalkoztatnak csak, akkor könnyen fennakadok már az igetolmácsoló személyén. Előtérbe kerül az a helyzet a Messiás követével szemben, hogy ki vagy te, mit képzelsz te magadról? Vagyok én is olyan legény, mint te. De hát ezzel a szellemmel nem lehet előbbre jutni. Ez a vakok, süketek, poklosok gondolkodásmódja. Erre nem nehéz rájönni, ha egy kicsit belenézünk a szabadság tökéletes törvényébe, mint tükörbe, ha már rájöttünk a magunk vakságára. De az általunk létrehozott körülmények is rávezethetnek erre a felismerésre. — Amikor itt a vakok kérdezősködnek a János személye felől, mindig nemleges választ kapnak. Pl. ő nem Illés, holott tudjuk, hogy az. De itt ebben a vonatkozásban ő egy senki; itt a Valaki az, aki a mennyből kiált, János csak egy hang. A rádió hangszórója az nem egy személy. A süketek, a vakok ebből nem észlelnek sem-

mit. Nekik mindig a személy a fontos, de egy sem felel meg nekik, mindegyikbe beleütköznek, és ezért a „Jövő”-t, aki jön, azt soha nem képesek befogadni.

Ezen az akadályon segít most át minket az Úr. Feltárja a helyzetet: „A békesség útját nem ismerik... távol van tőlük az ítélet, és soha, soha nem érint meg minket az igazságosság... mint vakok tapogatnak, és aláfelé haladnak.” Ézs. 59, 8—10. Itt befogadókészség nincs, sőt egymásnak esnek. Az Úr a kiutat is megmutatja, sőt meg is cselekszi azt. Az Ő műve, hogy a vakok látnak, a süketek hallanak... Ez már magasabb ügy.

De hogyan érhetjük ezt el? Úgy, hogy önmagammal kell egy nagy csatát vívnom; feladni a magam igazát, elismerni a magam vakságát, mert a Keresztelő Jánostól fogva azok nyerik el az Isten uralmát, akik önmagukkal szemben erőszakoskodnak. A felebarátot is csak úgy tudom befogadni, ha a magam „igazát” feladom, ha tudok elengedni száz dénárt. Ez határtalan örömet jelent. Erről az örömről szól a mai levélbeli igénk. Innen lehet indulni, átkelni a Jordánon. Ez Béth-abara = gázló háza, révész háza.

KARÁCSONY I.

Lukács 2, 1—14.

Titusz 2, 11—15.

A karácsony eredetileg háromnapos ünnep volt, a húsvét két nap, a pünkösd pedig egy nap. Az ó-egyházi perikóparendben három karácsonyi perikópa van és a bibliaolvasó útmutatónkban is jelzik ezt szinte minden évben. Ez nem emberi elgondolás alapján van így, hanem hatalmas kijelentést rejt magában: megjelent az új ember a „Má”-ban, a mi jelenünkben. A mi részünkre jött, nekünk van szükségünk reá. Sokszor úgy gondoljuk, hogy érezze magát megtisztelve az ég, hogyha mi hajlandók vagyunk egy Miatyánkra. Pedig mi vagyunk a megajándékozottak, mi járunk nagyon jól, ha befogadjuk Őt. Most érthetjük meg, miért is hallottunk a négy ádventi vasárnapon a befogadásról; mert akik befogadták őt, azoknak képességet adott arra, hogy Isten fiaivá legyenek. Ma arra a kérdésre szeretnénk választ kapni, hogyan történik ez?

Mindenekelőtt óvakodnunk kell attól, hogy valami érzélgősségbe bele ne menjünk. Levélbeli igénk megóv ettől, ha komolyan vesszük a mondanivalóját.: „Mert megjelent az Isten üdvözítő kegyelme, aki megtanít minket arra, hogy megtagadván a hitetlenséget, józanul, mértékletesen és igazságosan éljünk a jelenvaló világban...” azután ő készít belőlünk egy olyan népet, amely mindennél különb, és jócselekedetekre igyekező. Első hallásra érezzük, hogy ez lehetetlen, hiszen a bűnbeesett ember elveszítette az

erőssel való kapcsolatot, a tartóerőt, a kohéziót, s így a szilárd köszikla szétmállott, földdé lett. Erről a föld-ről, föld állapotról pedig tudjuk, hogy ez nem képes önmaga jó gyümölcsöt teremni; hiába van benne termőerő, önmagától csak gatz, tövist tud teremni. Ez a látható, anyagi világban is így van, így tapasztaljuk. De a belső emberben is ez a helyzet, amint a Mik. 7, 2—4-ben olvassuk: Kiveszett a föld-ről a gyermeki lelkiületű, istenfélő, kötelességtudó, felelősségteljes ember, s aki a szellemnek, a szívnek a dolgával törődne, az teljesen kiveszett az emberek közül... ezért elveszem javaikat, ahogy a moly felemészt. — Ez a föld termése. Jó gyümölcsöt csak akkor teremhet, ha jó magot kap és befogadja azt. Erről jó magról beszél a jászol, a mennyei Magról. Mi csak úgy cselekedhetünk jót, igazat, ha az indítóerőt ez a Mag adja. Gal. 3, 19. Ezt a magot kapta Ábrahám, aki a Krisztus. Ebből született a „fiúság”. — 3, 16. — A földnek bőséges termőereje adva van, de aki a földet megműveli, az lesz ennek a termőerőnek a tulajdonosa. Préd. 5, 9. Nekem kell megművelni az én földemet. I. Móz. 2, 15. Az úr elküldte, megadta nekünk a jó Magot.

KARÁCSONY II.

Lukács 2, 15—20.

Titusz 3, 4—8.

A Szentírás mondanivalóját akkor értjük meg igazán, ha a kijelentésre hallgatunk, tehát arra, amit Isten mond. Ha azután reá hallgatunk és a tanácsát magunkévá tesszük, akkor újabb kijelentést ad, és így vezet lépésről lépésre. A karácsonyi kijelentésben szem előtt kell tartanunk, hogy a világra hozta Mária a Jézus testét. Ez nem azonos a szüléssel. Az Isten Fiát az Atya szülte: Én Fiam vagy te, én ma nemzettek (szültek) téged. Csel. 13, 33. A Mag az Atyából való, aki magot ad, az atya. A csecsemő ennek a jele: De ez a jel tovább is mutat: Mivelhogymegjelent a mi megtartó Istenünknek jóságossága s az emberekhez való jóakarata... ennek majd az lesz, de legyen is az a következménye, hogy akik Istenben hívőkké lettek, azok igyekezzenek jó cselekedetekben elől járni.

Itt rögtön felvetődik bennünk az a kérdés, hogyan tudom én ezt az életemben megvalósítani, a gyakorlatban véghezvinni? Egyszerűen úgy, hogy a Magban ez a képesség is benne van. Amikor az Isten igéje úgy ránk bizonyítja, hogy mennyire hiányzik belőlünk ez a jóság, a mások iránti jóindulat, s helyette bőven van irigység, úgy egyre inkább felébred bennünk a vágy az Ő jóságának a befogadására. Az Ő indulata ilyen, igazi pásztori indulat. Emlékezhetünk arra, hogy bennünk is halált szenvedett a pásztor, az Ábel, és bennünk van a Kain, aki nem óhajt az atyja-

fiának őrizője lenni. Ebben a sötét éjszakában szólítja meg az Úr a mennyből azokat a „pásztorokat”, akik éberén virrasztva várták az Izrael pásztorát, a jó Pásztort. Első pillanatra már megállapítható, hogy ennek a jónak az élésére, megcselekvésére vágyódtak. Az már abból is félreérthetetlenül megállapítható, hogy amint Isten követe elmondja nekik, hogy mi történt „ma”, azonnal megbeszélik egymás között a tényeket; tudnak egymással szót érteni. Második tény, hogy Béth-lehemig akarnak eljutni, ahol az ismeret, a kijelentés kenyérré, cselekvéssé lesz. Itt olyan kifejezések szerepelnek az eredeti szövegben, amelyek a belső lényegét fedik fel. Arra mutat, hogy nem a formákra vágyódnak, hanem a pásztori indulatra. Végül a kijelentés alapján ezt másoknak is hirdették. Vajon hogyan? Példamutatással; előljártak ebben, és nem várták el ezt másoktól. — Vizsgáljátok meg jól a ti szíveiteket az ő erejére nézve, és osszátok meg annak terheit úgy, hogy egymás terhét hordozzátok... Bizony Ő az Isten, a mi Istenünk! Öröktől fogva mindörökké Ő maga pásztorol, őriz, gondoz minket az örökkévalóságig. Zsolt. 48, 14—15.

KARÁCSONY III.

Ján. 1, 1—14.

Zsid. 1, 1—6.

Az ó-egyházban nagyon jól tudták, hogy a háromnapos karácsony az eredetileg hármias felépítésű embernek szól, aki a bűnesetben elveszítette igazi lényét, a szellemet (lelkét), és kettős lény lett belőle. (Erről már bővebben olvastunk.) A Szentírás ezt a kettős embert nevezi első embernek, aki földből való, földi; a második ember, az Úr, mennyből való... És amiképpen hordtuk a földinek ábrázatját, hordani fogjuk a mennyeknek ábrázatját is. (I. Kor. 15, 47—49.) A Teremtő magas hivatást adott az embernek, és erőkkkel, képességekkel ruházta fel: „Kevéssel tetted őt kisebbé az angyaloknál, dicsőséggel, életerővel, igen nagy értékekkel, képességekkel koronáztad meg őt. Azután ismét helyreállítottad őt a te kezeid művei felett, munkaképessé tetted őt, s mindent az ő lábai alá rendeltél.” Zsolt. 8, 6—7.

Mai evangéliumunk elmondja nekünk a Szabadító születésének történetét egy rövid mondatban: És az Ige testté lett, és lakozott közöttünk. Az Ige nem üres hangrezgés, hanem benne van a teremtő erőnek, az életnek a rezgése. Az Atyában van minden energia, ez az Atyának a dicsősége, ami által feltámasztatott a Krisztus (nem Jézus) a halálból. Róm. 6, 4. Ennek a teljes energiának a kisugárzása a Fiú, az Ige, aki által a világ teremtetett.

Miért fontos ezt nekünk ma tudni? Mert nekünk erre a teremtő erőre, a benne megnyilvánuló ir-

galomra szükségünk van. Mi tudjuk, ismerjük az életnek a törvényét: Az igaz ember az én hitem által él. De honnan a hit? A hit hallásból van, ezért a hallásomat állítja helyre; az Ő kisugárzó ereje étellel, cselekvőképességgel tölt meg minket: „meggyógyítottad a füleimet, helyreállítottad hallásomat”. Zsolt. 70, 7. Ezek után már könnyen megérthetem, mit jelent személy szerint az a tény, hogy az Ige testté lett *bennem*. Hallom az ígét, hallgatok rá, megcsinálom azt amit tanácsol, s ezáltal bennem is testet ölt az Ige. Mi általában megelégszünk az elmélettel, nem tartjuk fontosnak, hogy ezt átültessük a valóságba, az életmódfolytatásokba. Pedig ha ebből nem lesz cselekvés, ha a tanácsa nem ölt testet, akkor ez üres csalás. Így is van megírva: amely lélek nem vallja Jézust testben megjelent Krisztusnak, nincsen az Istentől; és az az antikrisztus. Persze ennek az engedelmességnek teljességre kell jutni (2. Kor. 10, 6.) különben, ha csak részeket teszünk magunkévá, akkor pártos ház lesz. (Rész = pars = párt.) Ezék. 2, 5. Teljes szívvel szolgáljátok Őt. Teljesen feltárom majd az én szívemet Tenéked Uram... Zsolt. 9, 2.

ÉV UTOLSÓ VASÁRNAPJA

Lukács 2, 33—40.

Gal. 4, 1—7.

Amit most hallottunk a karácsonyi igék révén, az talán egészen más, mint amit mi magunk elgondoltunk, vagy elképzeltünk ezzel kapcsolatban. Ezért előfordulhat, hogy nem jutunk túl egy érzelmi élményen, ami felébreszti bennünk a gyermekkori szép emlékeinket. A csillagszórós, gyertyafényes, meleg leheletű szobák mögött azonban küzdelmes valóságok, s a közeli jövőben maradandó örömök rejtőznek.

Tény, hogy a föld-ember, mint szántóföld nem tud önmagából semmi jót kihozni, csak tövist és gazt tud teremni. De megérkezett a mennyei Mag, és ez képes lesz arra, hogy megtagadván a hitetlenséget s a világi kívánságokat, mértékletesen, igazán és szentül éljünk. — De ez nem egy egyszerű automata, hogy megérkezett a Mag és az készít magának egy mindennél jobb népet, jó cselekedetekre igyekezőt. A mag részére elő kell készíteni a talajt, jó szántást kell kapni a földnek, hogy alkalmas legyen a magnak a befogadására. Mai igénk ezt mutatja nekünk két személy révén. Ezek várták az Izráel vigasztalását, várták a váltságot. Vigasztalni csak olyan valaki lehet és kell, akinek szomorúsága, bánata van, különösen, ha haláleset miatt van a bánat; váltságot is csak az várhat, aki nagyon keserű fogásban tudja érezni magát, ahonnan a maga erejével semmiképpen nem tud szabadulni. Az Izráelben so-

kan voltak, akik fájdalmasan érezték a bűnnek a súlyát; nem feledkeztek meg Isten ígéretéről sem, aki Szabadítót ígért: És ő váltja meg majd váltságdíj lefizetésével az Izráelt minden ő törvényteleniségéből. Zsolt. 130, 8. Ezek a vágyakozók nem tétlenül várják a Szabadítót, hanem teljes odaszánással, boldog kitartással imádkoznak, könyörögnek, de a bűnnel szemben is ellenállást fejtenek ki, tehát böjtölnek, és foglalatossak az Isten dolgaiban. Éjjel-nappal a templomban. Ez nem a kőépületet jelenti, hanem az Isten ügyével való törődést. Ez jelenti az Istenfélelmet, ami Simeont és Annát betöltötte. Anna = megkegyelmezett, kedves; Fánuel = Isten megjelenése; Aser = boldog.

Akik tehát vágyakoznak a bűnből való szabadulásra, akik várják a váltságot, azoknak az Úr megmutatja már a kicsiny kezdetben a Messiást. Isten meghallgatta a vágyakozást. Simeon = meghallgatás. „Te vagy az én reménységem óh Uram, aki nékem kitartó várakozást nyújt.” Zsolt. 71, 5. A Jézus szülei is megéreztek Isten csodálatos voltát. — Tanuljunk meg mi is kitartóan imádkozni, és meg fogjuk tapasztalni csodálatos segedelmét. Zsolt. 40, 2—4.

Ó-ÉV ESTE

Zsolt. 90, 1—14.

A régi egyházi perikóparendben ennek az esté-nek nincsen perikópiája, hiszen ez nem isteni rende-lés, hanem emberi gondolat- és érzésvilágból eredő szokás tulajdonképpen. Onnan ered, hogy amikor egy esztendő véget ér, önkéntelenül eszünkbe juttatja múlandó voltunkat. Általában ez a zárszamadások időpontja is, ami arra figyelmeztet, hogy nekünk mindnyájunknak meg kell jelennünk a Krisztus ítélő-széke előtt, hogy ki-ki megjutalmaztassék aszerint, amiket e testben cselekedett, vagy jót, vagy gonoszt. — II. Kor. 5, 10. Ez a felelősségérzet ilyenkor megin-dította a tömegeket a templom felé, s talán ez volt az egyetlen alkalom, amikor sokan be se fértek. — Utá-na azonban a „legszentebb” körökben is igyekeztek vidám szórakozásról, „lelki kábítószerrel” gondos-kodni, hogy ez a felelősségérzet valamiképpen mara-dandó ne legyen.

A mennyei Atya azonban állandóan ébreszt a könnyelműség álmából, a közönyből, hogy vegyük észre, itt nincsen maradandó városunk; hiába látjuk a múlandóság tényeit, valóban mégsem tudjuk ezt felfogni. Ezért imádkozni tanít minket: „Ismertesd meg velem Uram véges mivoltomat, végső célomat, s az én napjaimnak számát, hogy az én napjaim meg vannak számlálva, — belássam, hogy mit mulasztot-tam el, megértsem mire, kire van nékem szüksé-gem.” Zsolt. 39, 5. Azt is tudjuk, hogy itt a földi lét-ben senki sem növelheti meg egy arasszal sem az

életkorát, mégis van egy nagy vigaszunk, miszerint a mi földi létünk beletorkollhat az örök életbe. Ez az Isten akarata, hogy minden ember üdvösségre jusson. Több Zsoltárnak ez a címfelirata: A Dávid részére, a kíváncsatos vég elérése céljából. Ez szól minden Dávidnak, tehát minden embernek, akit az Úr nagyon szeret.

Ha belegondolunk ebbe, természetesen felébred bennünk a kérdés: Uram, mit kell nékem cselekednem, hogy az örök életet elnyerjem? A feleletet ismerjük: Higgy az Úr Jézus Krisztusban és üdvözlösz. Itt azonban első pillanatra nem vesszük észre, hogy nem hiszékenységről van szó. Ő maga megmondta, ne azon töprengjétek, hogy ti mit csináljatok a ti megtartatástok érdekében, hanem azt fogadjátok be, amit majd én cselekszem veletek és bennetek, mert nem azért jött az Embernek Fia, hogy neki szolgáljanak, hanem, hogy ő szolgáljon és adja az ő életét váltságul. Máté 20, 28. A mi elvesztett életünket fizeti ki a saját életével. Csak így nyerhetünk életet, de ezzel az új élettel boldogan szolgálhatunk neki. Boldog új esztendőt!

ÚJÉV NAPJA

Lukács 2, 21.
Gal. 3, 23—29.

Ilyenkor az emberek szinte az egész világon boldog új évet szoktak kívánni. Ugyanakkor nagyon jól tudjuk — hiszen ez meg van írva, sőt közszólás is lett belőle, hogy semmi új nincs a Nap alatt. Igen, itt a múlandó világban csak állandó körforgás van, itt valami új nem jöhet létre. Az egészen új csak a mennyből érkezhetsz ide. Karácsonyban ennek a jele jött meg, s láthatóvá vált a Jézus testében, de nyolcad napra a körülmetéltetés révén megindul az új embernek, a Krisztusnak az élete, kibontakozik a Mag, aki a Krisztus. Gal. 3, 16. Itt kezdődik az emberiség történetében valami, mert ez jelöli a történelem tengelyét, amit úgy jelölnek: Krisztus előtt, vagy Krisztus után. Egészen természetes, hogy a mi egyéni életünkben sem jöhet létre Őnélküle valami új, mert Ő az új ember.

A következőkben meg akarjuk érteni, miért éppen a körülmetéltetéssel kezdődik az új, és mi is ennek a lényege? Ebből a célból teljesen félre kell tennünk a körülmetéltetésnek a jelét, hiszen ez teljesen elveszítette jelentőségét, amióta a Krisztusban ennek valósága megérkezett. Most tehát nézzük meg, milyen is a valóság? A Kol. 2, 11. adja meg nekünk a feleletet. „Akiben körül is metéltettetek kéz nélkül való körülmetéléssel, levetkezvén az érzéki (húsi, a megromlott természetből való) bűnök testét a Krisztus körülmetélésében.” A bűn teste alatt a gonosz-

nak a megtestesülését értjük. Pl. a szívemben valaki iránt irigység van; ez arra sarkall, indít engem, hogy mihelyt alkalom adódik, akkor valami gonoszt műveljek az illetővel szemben, így fog testet öltetni egy gonosz indulat. De ezt az öltözéket le is lehet vetni, ami nem pillanatnyi, gyors esemény, hanem egy állandó folyamat. A levetkezvén — melléknévi igenév, ami a folyamatosságot fejezi ki; ez a körülmetéltetésnek a kezdete. Ez az ó-ember halálát és eltemettetését jelenti. Most el kell olvasnunk a Kol. 2, 11-nek, a folytatását is, akkor meglátjuk, hogy a cél a Krisztusban való feltámadás, hiszen mi a bűnök miatt a halál állapotában voltunk — vagy vagyunk —, de megelevenítettünk a bűnök bocsánata által. 12—17 vers. Amire a jelek rámutattak, az most valósággá lett, mert „a valóság a Krisztusé”.

Amikor Isten a körülmetéltetést elrendelte, az örök rendtartás volt. Ne a jelet, ne az árnyékot nézzük, hanem a valóságot, az örök életet keressük. Ennek kimunkálása, az ó-ember levetközése együttesen jelenti a körülmetéltetést. Ez teljesen új állapot, amit az ember a maga erejével nem tud létrehozni. Erre ígérte Isten az ő segítségét Ábrahámnak és minden utódának. I. Móz. 17, 9—14. A szívünk mélyén megvan a vágyunk erre. Kérdés, hogyan kezdjünk ehhez? A hitnél, és mivel hitetlenek, kishitűek vagyunk, ezért ad nekünk az Úr az Ő hitéből. Levélbeli igénk segít minket a megértésre: „Minekutána eljött a Hit...” itt már nem kellene szabályok, hanem a Krisztusban való kapcsolat élvezérel minket minden igazságra: „Mert akik krisztusban keresztkedtek meg, (merítettetek be) a Krisztust öltöztették fel.”

27. v. Itt kezdődik az új teremtés — 2. Kor. 5, 16—17. — ahol újjá lett minden.

Ennek az új szellemiségnek a beplántálása, beépítése nem pillanatnyi mű, hanem lépésről lépésre vezet, mutatja meg, hogy mi a tiszta (kóser, fair). Ezáltal egészen új életmódfolytatásra tanít; ez az „új ének.” „És új éneket adott az én számba, elindított bennem egy egészen új életmódfolytatást, a mi Istenünknek magasztalást, a sok és jó gyümölcsöt termő életmódot; ezt sokan meglátják, észreveszik, s ennek alapján majd fontolóra veszik a maguk ügyét és Istennél keresnek majd menedéket, Őbenne reménykednek majd.” Zst. 40, 4. Ilyen értelemben nemcsak kívánni lehet másnak boldog új évet, hanem ajánlani és elősegíteni is. Máté 5, 16.

Krisztusban áldott új esztendőt!

ÚJÉV UTÁNI VASÁRNAP

Máté 2, 13—23.

I. Pét. 4, 12—19.

Amikor Isten elkezdí gyógyító, mentő munkáját, ugyanakkor a pokol is azonnal szembeszáll ezzel. Itt a földön, a múlandóság világában a mennyei Atya ad nekünk jó tanácsot a mi megmentésünkre, ugyanakkor az ördög igyekszik kedvezőbb ígéretekkel a halál csapdájába becsalogatni minket. Kérdés most, hogy kinek hiszünk? A döntésünkben ne az legyen az irányadó, hogy milyen a szöveg, hanem hogy ki mondja. A mennyei Atya szájából csak valóság származik, az ördögatya pedig hazug, és hazugság atyja. A megcsalás éppen abban rejlik, hogy maga a sátán, világosság angyalának öltözik be és Bibliával a kezében igyekszik félrevezetni, akit csak lehet. Különösen sokan jönnek az utolsó időkben, hogy elhitessék, ha lehet a választottakat is. — Ha tájékozódni akarunk a Szentírásban, akkor tudnunk kell, hogy ott minden név, minden történet kivétel nélkül példázat. Az első támadás a sötétség oldaláról jön. Megérkeznek a mágusok (nem bölcsek). Saját számításaik alapján, saját véleményük szerint eljutnak a gyermekig, örülnek is, leborulnak, ajándékot visznek, de ezzel be is van fejezve; a körülmetélésig, az „új”-ig nem jutnak el. A nagy baj ott van, hogy ez a sötétség bevonul és szóhoz jut az izráeli királynál is. Héródész = hősködő. Itt tör ki a baj a féltékenység révén. Amikor csak hírét hallják a Messiásnak, vagy egy Krisztus-követőnek, azonnal ellene támadnak, és

pedig egyházvédelem címén; s ha van pallosjog, akkor következik a vérontás, a máglya. Pál veszedelmes eretnek, szektás.

Hérodész halála után következik Achelaosz = az Isten népének fejedelme. Ez egy hívő közösségnek a csodálatos vezetője, de ez is magában hordja még a basának az igényét, és igyekszik élet-halál urává lenni, aki dönt mindenek üdvössége és kárhozata felett. — József igyekezett ettől is kissé odább menni. Galileában, a vágyakozás földjén telepednek le, ahol majd a Messiás megtalálja és elhívja a tanítványait.

Szerepel itt még Egyiptom neve; ennek semmi köze a mai Egyiptomhoz. A Szentírásban az e világot jelenti, ahonnan Isten kihívja az ő népét. A Názáreti Jézusnak is innen kell kiindulni; innen hívja ki az Atya. Ez a sátán uralma alatt van, a halál földje. — Ezért Dávid így imádkozik: „Segítségül hívom majd az Urat... és én megszabadítatom majd az én ellenségeimtől, mert a halálnak a zúzásai körülvettek engem.... s a halálnak kérlelhetetlen keménysége már előre figyelmeztetett engem. Az én nyomorgatásomban segítségül hívtam az Urat, és Ő megsegít majd engem... meghallgatja hangomat.” 2. Sám. 22, 4—7.

VÍZKERESZT – EPIFÁNIA

Ézs. 60, 1—6.

Máté 2, 1—12.

Az újévi perikópánk már rámutatott arra, hogy Isten újat alkot; a tönkretett teremtettséget az emberben helyreállítja, az emberben újjá lesz minden. Ezt a folyamatot nevezzük újjáteremtésnek, az ember megújulását újjászületésnek. Az újjáteremtésnek az alapvetése az ún. vízkeresztünnepkörben válik nyilvánvalóvá. Maga a szó: vízkereszt, nem mond semmit, ez régi népszokásokra mutat. Az ünnepkör felépítéséből és a kijelölt alapigékből azonban következtetni tudunk az új teremtetésre. Az eredeti elnevezés: epifánia pedig még érthetőbbé teszi ezt nekünk. Itt is ügyelnünk kell arra, hogy fel ne cseréljük a jelet a valósággal, a testi jelet a Krisztusban lévő valósággal. Az epifánia ünnepkör áll az epifánia ünnepből, amely újév után hat napra van és ezt követi hat epifánia vasárnap (vízkereszt utáni). Ez rámutat a teremtetés 6+1 napjára. Az újjáteremtés is a Világosság előállításával kezdődik. Ugyanis a megromlott ember sötétségben van, s a sötétség egyúttal tétlenséget, gyümölcstelenséget jelent. Innen indulnak a sötétség emberei, a mágusok. Nem bölcsek jövének, hanem mágusok, és pedig nem kihívás révén, hanem a saját számításaik alapján. Így tévedtek be Heródeshez, miáltal véres katasztrófa okozói lettek. Az indulásnak rendje, törvénye: Egyiptomból hívtam ki az én fiamat. Egyiptomban nagy sötétség van: „De az Úr megkeményíté a fáraó

szívét, és nem küldte el az Izráel népét. És mondta az Úr Mózesnek: Nyújtsd ki a te kezedet az ég felé és legyen sötétség az Egyiptom földén, kézzelfogható, tapintható sötétség. Mózes kinyújtotta a kezét az ég felé, és lett sűrű sötétség, orkánszerű vihar az egész Egyiptom földén három napig. És nem látta senki az ő atyjafiát három napig, és senki sem kelt fel az ő fekvőhelyéről. De az Izráel fiainak világossága volt minden ügyben, amiben foglalatoskodtak.”
2. Móz. 10, 20—22.

A sötétségben minden tevékenység megbénul, az egyes ember nem ismeri fel a másik emberben az atyjafiát. Szívében vihar, békétlenség van. Viszont a világosság jó tevékenységben nyilvánul meg. Amikor a Világosság cselekedetekben láthatóvá lesz, ez az epifánia. Maga a szó azt jelenti: megjelenés, különösképpen amikor egy személy váratlanul a segítségünkre jön; a külső látható kép, a felragyogás. — Ezt már megértjük, hogy az Úr az, aki a megújíttatásban segítségünkre jön. Erről szól a Gal. 1, 19. „Gyermekeim, kiket i s m é t fájdalommal szülök, míglen kiábrázolódik bennetek Krisztus.”

VÍZKERESZT UTÁNI I. VASÁRNAP

Lukács 2, 41—52.

Róma 12, 1—5.

Hallottuk, hogy Isten mindent helyreállít, megújít az emberben, így lesz az emberből új teremtés. Az első teremtés a Világosság által indul, akiben rejlik a teremtető, építő erő. — Az újjáteremtésben is a Világosság adja az indítóerőt. Epifánia (vízkereszt) alapigéje: „Légy megvilágosított óh Jeruzsálem, mert megérkezett néked a világosság... mert az Úr felragyog terajta és az Ő világossága látható lesz benned — rajta.” Ézs. 60, 1. 3. A Krisztusban megjelent az életnek világossága, ami most megmutatkozik a 12 éves Jézusban. Az első teremtés 6 napja és az új teremtés 6 napja — együtt 12 — benne jelenik meg.

Ez most egy nehezen érthető elméletnek látszik, de ha ezt a gyakorlatban magunkévá tesszük, és ha figyelünk az ige mondanivalójára, akkor nagyon egyszerűvé és érthetővé lesz. Mindenekelőtt tudnunk kell, hogy az újjáteremtés művét Isten nem tőlünk várja, hanem Ő végzi ezt bennünk. Tőlünk nem vár túl nagyot, sem nehezet, csak legyen meg a készségünk a Világosság befogadására. Az újjáteremtésben ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy a világosság leleplezi, nyilvánvalóvá teszi a sötétség tisztátalanságát, törvénytelenységét; ezzel a sötétség elveszti uralmát. Olvassuk el ehhez az Ef. 5, 5—14. szakaszt. — Hol lehet ezt kezdeni? Ott, ahol a Jézus szülei kezdték. Azt olvassuk, hogy minden évben felmentek Jeruzsálembe. Ez alkalommal is az ünnep szokása szerint

mentek fel. Eltöltötték ott a napokat az előírt rend szerint, látszólag üresen. Végighallgatták a szertartásokat különösebb nyereség nélkül. Mégis mély tartalmat adott ennek az időtöltésnek a hűség és az odaszánás. Végül ráataláltak a templomban a mennyei Atyának a Fiára, s a tanítókra. — Egyik hívünknek nemrég azt mondta a szomszédja: Nem unjátok el magatokat mindig a templomban? — Dehogyan unjuk — felelte —, hiszen ott tanítás folyik, s az mindig új, és mindig örömet jelent.

A 12 éves Jézus is vágyott a tanításra; meg is találta a tanítókat, kérdezett is tőlük. Vajon milyen kérdéseket tett fel? Ezt mi nem tudjuk kitalálni, de a levélbeli ige mindig eligazít minket, ha valamit nem értünk. Ebben az ügyben az első kérdés: hogyan ismerhetem meg az én mennyei Atyámnak jó, kedves és tökéletes akaratát. S ha az Atya valamit megmutatott, azt csináljam meg, bármily egyszerűnek látszik is az; nem kell hozzátenni a magunk okoskodásait 3. v. A Jézus szülei az odaszánásban voltak hűségesek. Komolyan vették a látható rendet, a hetedik napot. — A magam feladatát vegyem komolyan.

VÍZKERESZT UTÁNI II. VAS.

János 2, 1—11.

Róma 12, 6—16.

Istennek újjáépítő munkája folytatódik a mai igékben is. Nagyon gazdag a mondanivalója ennek a történetnek. Nem szabad szem elől téveszteni, hogy ez jel, sőt az első jel, amelyet adott. Ránk nézve a valóság a fontos, amire ez a jel mutat. — A 6 köveder a teremtés 6 napjára emlékeztet, és a benne rejlő mértékegység a tökéletes befejezésre mutat. Egy metrét a 144 kotilion, ami az Isten népének mennyei jelzőszáma; $144 = 12 \times 12$, ez a tökéletesség kifejezője. Jel 14, 1—3. (A kotilion, mint űrmérték, a magyar népi szóhasználatban még néha előfordul „kotla” néven.)

Annyit már láttunk, hogy az új ember felépítésénél nem az elméleti ismeret szerzése a döntő, hanem Isten akaratának a keresése, és amikor ez cselekedetben nyilvánvalóvá lesz, ez az *epifánia*. Azon sem kell aggódnunk, hogy alkalmasak vagyunk-e az Isten uralmában való munkálkodásra, mert az Atya sohasem kíván többet tőlünk, mint amennyi adottsággal rendelkezünk. Jó alapot adott a Jézus szüleinek, hogy komolyan vették az isteni rendet, a hetes ritmust, a sabbátot. A jó lelki adottságokat, amelyek jórészt szokáson alapulnak, de a szív mélyén ott van az Istenre való vágyakozás, ezeket a víz példázza. Az Úr ezért mind a 6 edényt színültig tölteti vízzel, hogy ezáltal az alapadottságok teljesek legyenek. Nyilvánvaló, hogy ezekből hiányzik a mennyei erő, a Szellem tüze. Máté 3, 11. Ezt az Úr

tudja megadni. Az igehirdetésben nyilvánul meg. Előfordulhat egy kitűnő előadás, megható érzelmi megnyilvánulásokkal, de ez még csak emberi megnyilvánulás. Amikor az Úr szólott, észrevették, hogy abban erő van, a Szellem tüze. Máté 7, 29.

Most kérdés, hogyan kerül a „tűz” az ember szívébe? Az engedelmesség által: Amit néktek mond, megtegyétek. Meg is tették és menet közben megérkezik, beépül az Ő ereje, a Szellem tüze. Ennek valódiságára levélbeli ígénk vezet rá. A Róma 12, 6—16-ban nem sorol fel új, vagy ismeretlen tevékenységeket, hanem arra vezet rá, hogy ezeket a jövőben ne a megszokott módon végezzük, hanem a Szellem vezetésével. Pl. a szeretet képmutatás nélkül való legyen. Itt a megszokott megnyilvánulásokra gondoljunk, pl. ajándékokkal, kedveskedésekkel kifejezni. A szeretet törvénye, hogy először is hosszútűrő. Ha ezt gyakoroljuk, ezzel kezdődik a valódi szeretet, ami már nem képmutatás.

VÍZKERESZT UTÁNI 3. v.

Máté 8, 1—13.

Róma 12, 17—21.

A mai perikópában két történet szerepel egymás után. Látszólag talán semmi összefüggés nincs a kettő között; a kijelentés nyelvén azonban érthető, hogy az emberben tapasztalható azonos bajt két oldalról világítja meg. Isten az újjáteremtés művében ismét megadja az embernek a cselekvőképességet, és elhárítja ennek akadályát, a poklos fertőzést. Levélbeli igénk rámutat a fertőzésre, a bajok mibenlétére. A diagnózis szerint rendezetlen bennünk a felebaráttal való viszonyunk, még tele vagyunk nehezteléssel, haragos indulatokkal, bosszúgondolatokkal, ami egyrészt elzárja Istenhez való közeledésünk útját, másrészt megbénítja akarásunkat a jónak véghezvitelében. Ennek gyógyítását mutatja meg nekünk az Úr ebben a két eseményben, hogy mi is megtalálhassuk a kiutat, a törvényszerű megoldást. Ha már megismertük Istennek jó, kedves és tökéletes akarátát, azt csak úgy tudjuk végrehajtani, ha a mi akaratunk megtisztul a megkötözöttségtől, és alkalmassá lesz az Úr akaratának engedelmeskedni. A példázatban jelentkező ember érzi ezt, és vágyódik arra, hogy az ő akarata szabaddá legyen: Ha akarod Uram, te képes vagy engem meggyógyítani. Ezt az embert most már nem kell elküldeni, hogy előbb menj el, békélj meg a te atyádfiával, és azután vidd fel a te ajándékodat az oltárra. Ez a poklos már ettől a megkötözöttségtől megtisztított, s az Úr maga küldi: vidd fel a te

ajándékokat... Az Úr megérintette és ezáltal gyógyult meg. Most pedig egy fontos figyelmeztetést ad ezzel kapcsolatban: „Amikor az ige megérint minket, és bizonyos megkötöttségektől megszabadít, akkor örömlünkben elfutunk, híreszteljük mindenütt, hogy mily nagy dolgot cselekedett velem az Úr.”

Itt értjük most meg, hogy miért következik a poklos gyógyítása után a százados gutaütött szolgájának a meggyógyítása. Egyszerűen azért, mert az Úr az egészséges embert munkába akarja állítani. Az ember számára ez nem teher, hanem vigasz. Isten a munkát vigaszul adta; a százados is Vigasztalásfalváról jön. (Kapernaum). A gutaütött szolgának az a fájdalma, azért szenved nagy kínokat, mert nem tud munkálkodni. Nyilvánvaló, hogy a belső ember fájdalma ez, mert a béna tagok nem fájnak. Az indítóerőt a hit adja: „Az igaz ember az én hitem által él”. A munkamenetet az Úr határozza meg. Küldetés nélkül nem szabad indulni.

VÍZKERESZT UTÁNI 4. VASÁRNAP

Máté 8, 23—27.

Róma 13, 8—10.

Az előzőekben hallottuk, hogy a mi Urunk azért gyógyít meg, azért állítja helyre a cselekvőképességünket, hogy alkalmasak legyünk a szolgálatra, munkálkodásra, mert abban lesz örömünk, ha szolgálunk, megbízatásunkat be tudjuk, tölteni. Ezt a magunk képességével nem tudjuk teljesíteni, mert az erőt, az akarást a hit által az Ő igéje által kaphatjuk: „Csak szólj egy igét, és meggyógyul az én szolgám.” De a továbbiak, a munkálkodás is csak a hitben való engedelmisség révén történhet. Erre hivatkozik Pál apostol is a Róma 1, 5-ben: „Általa vettük a küldetést (apostolságot) a hitben való engedelmisség hirdetésére.” Ez a küldetés a munkálkodás legkisebb lépésére is vonatkozik. „Amint a Fiú soha sem cselekszik önmagától, hanem ha látja az Atyát cselekedni, azonképpen a fiak is csak azt tehetik, amit az Atya megmutat nekik.” Ján. 5, 19—20. — Fontos megértenünk: „Ami pedig hitből nincs, bűn az”.

Mai igénk most egy lépéssel tovább vezet. Amint fentebb már rámutattunk, a hitben való engedelmisség alaptörvényére, abból érthető, hogy akiket az Isten Szelleme vezérel (Szentlelke), azok az Istennek fiai. Tehát, nem mi nevezzük ki magunkat Isten gyermekeinek, mert ennek realitását a felülről való vezérlés adja meg. Az Úr most arra mutat rá, hogy ennek a vezérlő erőnek a kapcsolata, vagyis a valóságos hit hiányzik belőlünk. Ugyanis hinni csak

szívvel lehet (szellem), mi pedig a lelkivilágban, a psüché világában élünk; még előtte vagyunk a pünkösdeknek. Róma 10, 10. Ezt a lelki beállítottságot a Szentírás vízvilágnak nevezi, amire még nem lehet szilárdan építeni. A Rubennek szóló prófécia erre mutat: Ruben állhatatlan, mint a víz... I. Móz. 49, 3—4. A lelki világ (a psüché) ilyen, a szilárdság — a köszikla — a szellemben van. Az Isten szelleme függőleges irányú, felülről száll alá, és békességet munkál.

De vannak vízszintes irányú szelek is, amelyek háborgást, vihart okoznak; ezek tisztátlan szellemek, végtelen sokan vannak. — Isten Szelleme Egy. — A sokféle vízszintes szelet a Szentírás anemosnak nevezi. A tenger jelölheti a néptengert, de jelölheti az ember lelkivilágát is. Mai igénk ez utóbbiról szól. Az Úr azért ül hajóra tanítványaival, s a vihart is azal a céllal engedi, hogy felébressze őket az önelégültség álmából, és a bizonytalanságból kivezetve sziklára állítsa őket. Zsolt. 40, 3.

VÍZKERESZT UTÁNI 5. VASÁRNAP

Máté 13, 24—30.

Kol. 3, 12—13.

A lelki világunk, a víz világ is fontos tényező a mi életünkben, de csak a maga rendeltetésében. Az igazi vezérlő a Szellem. Isten figyelmeztet arra, hogy „a magad értelmére ne hallgass...” arra is ügyelnünk kell, hogy az érzelmi hangulat úrrá ne legyen és el ne ragadjon minket. Különösen negatív értelemben veszélyes ez, amikor látható, hogy valaki nagyon elragadtatta magát. Ilyenkor az akarati tényezőt is elsodorja az erősebb felindultság. Különösebb bizonyítás nélkül észrevehetjük, hogy amit mi hozunk létre, a mi egyéni elgondolásaink lehetnek igen szépek, jól szervezettek, látszólag még jók is, de nem valóságosak; könnyen képmutatássá lehet. Úgy néz ki, mint a búza, ami kenyeret ad, de csak álbúza, keserű ízű, és nem lesz belőle kenyér. Ilyen az álbúza. — Itt meg kell jegyeznünk, hogy a példázatban nem konkoly szerepel, hanem álbúza, amely nagyon hasonló a búzához, nemcsak a szára és a levele, de a termése, a magja is. A konkoly magja kerek, sötét színű és könnyen szelektálható. Az álbúza — amit a mi vidékünkön cserminának neveznek — búzakinézetű, csak kisebb. Ezért nehezebb elválasztani, nem érdemes gyomlálni, mert azzal több kárt okozunk. Aratás-cséplés után lehet szelektálni.

Most két kérdésre keresünk feleletet. Az első az, hogy mikor, s hogyan jut szívünkbe az álbúza magja? A példázatban az Úr adja meg a feleletet:

„amikor az emberek alusznak vala, akkor eljőve az ő ellensége és álbúzáat vete és elméne.” Ez a sátán módszere; előbb elaltat, azután már végezheti a maga művét. — Viszont az is igaz, hogy nekünk nem kell szükségszerűen elaludnunk. Ez bennünk dől el, ebben mi határozhatunk. Ennek megvan a törvénye: „Aki az igazságosságot cselekszi, az a világosságra megy, hogy az ő cselekedetei nyilvánvalókká legyenek.” A sötétséget szerető ember ennek az ellenkezőjét teszi, nem akarja, hogy a gonosz cselekedetei felfedessenek. Ján. 3, 17—21. Nyilvánvalóvá tenni valamit, ez belső ügy, az Úr énbennem fedi fel, nekem az én törvényteleniségeimet. — Ő nem kívánja, hogy nyilvánosság előtt kiterítsem csúnya dolgaimat. — A másik kérdésünk pedig az, hogy mik az álbúza ismertetőjelei? Erre a kérdésre a levélbeli ígénk adja meg a feleletet: Öltözzétek fel... itt szinte elég a 12. verset elolvasni. Ha pl. a segítőkészségem nem ilyen, hanem üres dicsvágyból fakad, az már álbúza, az íze se jó. II. Thess. 5, 4—8. Ne is aludjunk azért.

VÍZKERESZT UTÁNI 6. VASÁRNAP

Máté 13, 31—35.

2. Pét. 1, 19—21.

Az újjáteremtés hatodik napjához értünk. Ez kizárólag a belső emberre vonatkozik, aki elveszítette valóságos életét és cselekvőképességét. A Teremtő az újított lényt az Ige, a Mag által építi be az emberbe. Előbb lecsendesíti, azután építi be a Magot: „Te Ura vagy a tenger erejének, tudsz parancsolni a tengernek; a hullámverésnek tajtékozását, nyugtalan háborgását lecsillapítod, egészen leszeli-dited, azután megnyered a magad részére. — Tied az erős kar, tied minden képesség és a kormányzat; erősíttessék meg a te kezed, szilárduljon meg a te munkád (bennünk) magasztaltassék fel a te Jobbod, a mi szemünkben legyen ~~felcs~~féles.” Zsolt. 89, 10. 14. A mai perikópa két példázata ennek az újjáteremtő Magnak az erejét, csodálatos működését mutatja meg. A teremtő erő, az életnek világossága Istenben van és működése belőle indul ki. A mag nem anyagi valóság, hanem láthatatlan erő, elrejtve a mag-testben. Az Ige csodája, hogy a benne rejlő életrezgést, cselekvőképességet be tudjuk fogadni. A növekedési erő az Isten áldása, erre mutat a mustármag példázata. Semmiféle emberi tudomány vagy ékesszólás nem pótolhatja az Igének, a Magnak az erejét. Az Igének a helyes tolmácsolását a Szentírás prófétálásnak nevezi. Csak akkor lehet ez valóságos, ha Isten Szelleme indítja. Az erőt csak kapni, — vételezni lehet. Itt két egybetartozó példázatban

kétszer olvassuk: vévén. Az ember folyamatosan vételezi a magot a vetésre; az asszony — a befogadó — így vételezi a mennyei gondolkodásmódnak a kovászát, ami telítve van átformáló erővel. Ez a „nyers tésztát” átformálja cselekvő-erővé, kenyérré. A kovász csodáját még az anyagi téren sem sikerült megfejteni. Az ige kovásza így hatja át a hármass felépítésű embert; három mérce liszt, átformálja az indulatot, a gondolatvilágot és a látható cselekedeteket. Természetesen a régi kovászból semmi sem maradhat. „Semmi ételáldozat, amit az Úrnak áldoztok, kovással ne készüljön.” 3. Móz. 2, 11. Levélbeli ígénk pedig rámutat arra, hogy minden igei tolmácsolás csak akkor megbízható, valóságos, ha fentről vételezik. „A derék, megbízható férfi sohasem fog meginogni, az igaznak emlékezete örök lesz. Semmi rossz hírtől nem rémül meg, soha nem lesz fejvesztett; szíve mindig készséges arra, hogy az Úrban reménykedjék és őbenne bízson. Határozottan megszilárdult az ő szíve, ezután már nem veszti el a fejét.” Zst. 112, 6—8.

HETVENED VASÁRNAP

Máté 20, 1—16.

I. Kor. 9, 24—10, 5.

Az újjáteremtés hét napja után egy hosszabb gyógyítási folyamat következik, aminek első szakasza a húsvéti ünnepkörben mutatkozik meg. A böjti vasárnapokat azonban megelőzi a három előkészítő vasárnap, a hetvened, a hatvanad, ötvened vasárnap. Ez a három vasárnap, amikor a diagnózist feltárja, a hármass emberre mutat, ami azt jelenti, hogy az Atya a teljes embert gyógyítja, testi, lelki, szellemi mivoltában, egy csodálatos harmóniában. A szívet gyógyítja, és ennek az indulatbeli gyógyításnak meglesz a kisugárzása a gondolatvilágba, ami végül is a látható jól cselekvésben nyilvánul meg. — A történet azzal kezdődik, hogy a gazda *kiméne*, ami azt mutatja, hogy a fiak kívül vannak, elidegenültek, elvesztették a teremtésben kapott egészséges állapotukat. A Teremtő az emberbe behelyezte a munkaszeretetet, a felelősségérzetet és a segítőkészséget. A bűnset erős jele volt még otthon, hogy nem szégyellték a tétlenséget = a mezítelenséget. Jel. 19, 8. Természetes, hogy odakint is tétlenek. Az első három csoporttal még könnyen megszerződik, de a tizenegyórásokból már kiugrik a felelőtlenység; ők azért nem szerződtek, mert „senki sem fogadott meg minket”; tehát, nem mi vagyunk a hibásak; s amikor fizetésre kerül a sor, nyilvánvalóvá lesz az irigység, a segítőkészség teljes hiánya.

A gazda nem azért leplezi le bajainkat, hogy

megbántson, hanem, hogy meggyógyítson. Megromlott állapotunk vagy nem akar dolgozni, vagy túlhajtja magát. A magunk elgondolása így néz ki. De az Úr ad jó tanácsot: „Egy értelmes, talpraesett kétkezi munkásember többet ér, mint egy vén bolond fedelem, aki nem ismerte fel, hogy milyen messzemenően kell elővigyázatosnak lenni. Ez ki fog menni az ő saját uralmából, a saját elgondolásaiból folyó megköttözöttségeinek a házából, mivelhogy éppen a saját uralma, a saját elgondolásai révén lett szegénnyé.” Préd. 4, 13—14. A mi Atyánk ezen a téren is tökéletesen tud vezetni, és mindent igazságosan intézni. Levélbeli ígénk rámutat arra, hogy mindnyájan egyforma eséllyel indulnak, és mindenkitől teljes erőbevetést vár. — Kain magának művelte a földet; mi Néki szolgáljunk! „Én magam láttam tengernyi fáradozást, szívós kitartást, és kitűnt, hogy az tulajdonképpen a felebarát iránti versengésből fakad, dicsvágy a hajtórugója; ez csak kapkodás a szél után.” — Préd. 4, 8.

HATVANAD VASÁRNAP

Lukács 8, 4—15.

II. Kor. 11, 19—12, 9.

Két héttel ezelőtt hallottunk a magban rejlő hatalmas erőről, a belső átformálást végző csodálatos képességéről. A mai példázat a talajról szól, ahová az elvetett mag hullik, és meg akar tanítani a helyes befogadásra. Az alaphangot most az adja meg, hogy a mag az Isten igéje, és amit a magnak csodálatos működéséről hallottunk, ugyanaz az újjáteremtő erő munkálkodik szüntelen az igében, ami Istennek szájából származik. Ezt ember tolmácsolhatja, de nem helyettesítheti. Egyéb írásainkban bővebben szoltunk arról, hogy Isten igéje hirdetésének három csatornája van: a hallható, az olvasható, és a példaadásban látható ige: az életnek a beszéde. Fil. 2. 16. Az olvasható ige vonalán szinte mindenkinek van lehetősége a szolgálatra, de az életnek a beszéde természetes megnyilvánulás.

Isten irgalmának a ténye, hogy kiment a magvető, hogy az ő magvát elvesse. Ő tudta, hogy a földről kiveszett a jó mag és önmagától a föld, a földember nem képes jó gyümölcsöt teremni béketűréssel. Ő kiment a mennyei házból és utánunk jött. Tőlünk azt várja, hogy a hallott igét tiszta és jó szívvel várjuk, s komolyan vegyük. Az ezzel kapcsolatos tanítást a példázatban mindenkinek adja. A nagy sokaság, akihez szól, minden városból gyűlt hozzá. Mindenkihez szól, személy szerint. Nem azt jelenti, hogy ilyen, meg ilyen típusú ember van, hanem én is, te is eze-

ken a módokon tévedhetünk. Ha csak úgy hallgatom az igét, mint valami érdekeset, ami az út mellé esik, aminek nincs kapcsolata az „úttal”, azt eltapodják, csak felzabálják, nem lesz iránymutató. — Eltévedhetünk úgy is, hogy kőkemény szívvel befogadjuk, látszólag van foganatja, de hamar kitűnik, hogy nincsen erő benne, mert nem gyökerezett meg. Tudnunk kell, az elvetett mag, amikor csírázni kezd, először lefelé gyökerezik, és azután hajt szárat a gyökértől kapott táperővel. Az ige vonalán ezt el szoktuk mulasztani, és azonnal kilépünk a nagy nyilvánosság elé bizonyágtevésként. De hová és hogyan gyökerezünk? A szeretetben meggyökerezvén... Ef. 3, 17. De miben áll ez a szeretet? Aki ismeri az én parancsolataimat és komolyan veszi azokat, az szeret engem. Ján. 14, 21—23. A tövises hely is veszélyes, mert jó indulás után elkezdenek egymás fölé törekedni, vitatkozni s ezzel mindent megfojtanak. — A próbákat, vizsgákat leírja a levélbeli ígénk, de a mennyei erőforrást is megmutatja.

ÖTVENED VASÁRNAP

Lukács, 18, 31—43.

I. Kor. 13, 1—10.

Az ötvened vasárnap perikópiája egyenes folytatása a hatvanas vasárnapnak. Láttuk, hogy az igehirdetés feladata sok fáradozással, erőfeszítéssel jár: mindenkor veszélyek között jár, ki van téve az antikrisztus ellenségeskedéseinek, de lehet veszély az ún. atyafiak között is. Ezek nem ártalomra szolgálnak, hanem tanítást, nevelést is eredményezhet. Az is tény, hogy ezeket a nehézségeket csak akkor lehet elhordozni, ha állandó kapcsolatban vagyunk az erőforrással, vi. ha begyökerezítettünk a szeretetbe. A begyökerezés után már oly sok a tennivaló, hogy idő sem marad a vitatkozásra, felülkerekedésre; a „tövis”, a szűrő megjegyzések nem tudják elfojtani az igét. „Utat készítettél számára, egyengetted az újtát, beplántáltad gyökereit, meggyökereztetted, és betöltetted a föld. — Óh minden hatalomnak, szellemi képességnek Istene, fordíts hát vissza, térítsél meg minket... — És állítsd helyre a teljes befejezettségig azt, amit a te Jobbod plántált, s beültetett az emberekbe, az embernek fiába, hogy célhoz érjen az embernek fia, az új ember, akit te megerősítettél a magad részére, akit elláttál minden képességgel.” Zsolt. 80, 10, 15. 16. Csak ezek után lehetséges az, hogy a tiszta és jó szívvel, folyamatosan hallott ige megteremhesse minden téren a gyümölcsöt béketűréssel.

Ennek gyakorlati véghezvitelét tanítja most az

Úr minden idők tanítványának. A 12, egy szót sem ért abból, miért kell felmennünk Jeruzsálembe, közben szégyent, gyalázatot elviselni, vele meghalni. Még annyit tudunk, hogy az ige meghallásának feltétele az is, hogy igyekezzem azt erősen magamévá tenni, ragaszkodni ahhoz, de gyakorlatilag mégsem tudunk elindulni felfelé. —

Ebből a tehetetlen helyzetből vezeti ki tanítványait a következő képben. Megmutatja helyzetünket és állapotunkat. A helyzetünket így lehet jellemezni: jerikói koldus az út mellett, tehát közel van az úthoz, csak rálépni nem tud; az állapotunk a vakság. Ez a jerikói vak nem szégyell koldulni irgalmasságot; az Úr az Ő irgalmából szeretett minket. Az ülés arra mutat, hogy készséggel várja az irgalmat; de kész a hang meghallására és követésére. Látásra vágyik, és megkapja, hogy el tudjon indulni a követésére. Elindul a szeretetben. Első lépés, hogy hosszan tűr, gyakorolja a jóságot, szívélyességet stb. Ez mind igei kifejezés; cselekvést fejez ki. A szeretetet csak gyakorolni lehet. Ezt tette a vak, amikor követte a Mestert. Jel. 14, 4.

BÖJT. 1. v. INVOCAVIT

Máté 4, 1—11.

II. Kor. 6, 1—10.

Zsolt. 91, 15.

Tudjuk, hogy Isten újjáteremtő művének az a célja, hogy a Krisztus arculata kiábrázolódjék bennünk, rajtunk, amikor bekövetkezik a gyümölcstermés béketűrőssel. Ennek a jó termésnek egyik alapfeltétele a begyökerezés a szeretetbe, amikor a szeretet gyakorlása, a hétköznapi életben való megnyilvánulása természetünkkel válik, hogy ezáltal isteni természet részeseivé legyünk. A 2. Pét. 1, 3—7. elmondja nekünk, hogy Isten ezt lépésről lépésre tanítja meg nekünk; kezdi a hit valóságával és elvezet a szeretetbe. Ennek csodálatos és nélkülözhetetlen voltát világi tudósok is ismerik. Ápolónővérek tankönyvében olvassuk, hogy a szeretet energia, amelyből jótékony hatású erők sugároznak a környezet felé. (Szentí Tibor: Szeretet.) Az I. Kor. 13 sem himnusz, hanem „tankönyv”. A begyökerezés előtt egész valónk át van itatva megromlott természetünkkel. Az Úr azt tanácsolja nekünk, hogy álljunk ellene a megromlott kívánságainknak. Levélbeli ígénk erre mutat, és előre jelzi, hogy sok tűrésre, kemény erőfeszítésre lesz szükség. II. Kor. 6, 1—10. Ezt az ellenállást nevezik böjtnak. A gyakorlati véghezvitelére itt egy nagy tévedés lépett be. A Szentírás a megromlott emberi természetet húsnak (görög: sarx) nevezi. Eből következik, hogyha tartózkodunk a húsevéstől, ez lenne a böjt. Az Írás felsorolja, melyek a hús (test)

cselekedetei. Gal. 5, 19—21. Ezek a tanácsok az ördögből valók. Böjtölni azt jelenti: Álljatok ellene az ördögnek.

Ennek gyakorlati példáját maga a Mester mutatta be nekünk. A bemerítettetés (keresztség) után, amikor a megromlott természetet vállalta, azonnal segítségért kiáltott a menny felé. Innen a vasárnap neve: Zsolt. 91, 15. „Akkor a Szellem felfelé vezette őt a pusztába. A kiútnak az első mozzanata, ha felismerem, hogy belőlem kiégett az élet, az erő, bennem van a puszta. De most van lehetőség a gyógyulásra, itt a kellemetes idő, itt van az üdvösség napja. Amikor az Úr a megváltás útjára indul, a sátán próbálta őt megállítani. Nem áll le vele vitatkozni, hanem az ige erejével válaszol mindhárom téren. A sátán mindenkinek próbál tanácsot adni a kenyérkérdésben. Ebben a túlajtást ajánlja legszívesebben, hogy a valódi mennyei kenyérre ne is jusson idő és erő. — Lelki téren a könnyelműséget tanácsolja, hogy ne vegyük komolyan az Isten dolgát, majd az angyalok vigyáznak ránk, nincs szükség istenfélelemre. — De legveszélyesebb a harmadik tanács; valóságban nem is létező dicsőségünket adjuk le nehezen. Mindig maradnak elvárásaink, panaszaink, sérelmeink e téren. Az Úr azt tanácsolja: Ne legyetek üres dicsőségkivánók... Gal. 5, 26.

BÖJT 2. REMINISCERE

Máté 15, 21—28.

I. Thes. 4, 1—7.

Zsolt. 25, 6.

A böjtről annyit hallottunk már, hogy az nem valami negatívum, hanem aktív küzdelmet jelent. Az ember Jézus a pusztában nem koplalt, hanem böjtölt; ez kettő. A pusztába nem vitetett, hanem vezetett; ez is kettő. Akkor fogjuk ezt meglátni, és a mai evangéliumot mélyebben megérteni, ha az előzményeket is elolvassuk. Ott azzal az álnyugalommal találkozunk, hogy a bűntől való szabadulást elintézhetjük apró külsőségekkel, pl. evés előtti kézmosással, holott a szívből származó gonosz gondolatok, gyilkosságok stb. teszik az embert aljassá, nagyon közönséges alakká. Mai kifejezéssel élve, ezek nagyon mocskos, ordinári dolgok. Ilyen a bűnbe esett ember, aki azonban ezt nem érzékeli. A tanítványok sem fogják fel ennek valóságát 15—17. vers. Ezért egy gyakorlati példával, egy eseménnyel mutatja meg nekünk a kiutat. A történet nem azzal kezdődik, hogy egy kananeus asszony jöve ki... Ott kezdődik, hogy Jézus onnan elméne és Tírus, meg Sidon vidéke felé tartott. Csak ennek következményeként jön elő a kananeus asszony. Ez törvényszerű, mert amikor Isten közeledik, akkor felébred a félelem: elrejtőztem, mert félek, és a félelem gyötrellemmel jár. (A félelem = lelkiismeret). Aki az ő közelségét észleli, sőt nagyon is érzékeli, mert már régen várta, az tud segítséget kiáltani, irgalomért könyörögni. — Egy idé-

zet: „Az Úrnak a hangja — a hangrezgés — megrezdíti a pusztát, hogy a „puszta” vele együtt rezdüljön, elindítja az életrezgést úgy, hogy előbb nyugtalanságot kelt, aztán folyamatosan mozgásba hozza, működésbe helyezi a pusztát és megrezdíti, működésbe hozza majd az Úr Kádesznak pusztáját, helyreállítja a szentséget.” Zsolt. 29, 8. — Néha olvashatunk evangéliumi lapokban arról, hogy a mostani ébredések rövid idő után szertefoszlanak. Ennek oka abban lehet, hogy nem várjuk be a törvényszerű megrendülést, a bűnbánat ajándékát — Csel. 5, 31. —, hanem azonnal a „szentté avatás” örömeivel kezdjük, és létrejön a boldog hívő ember —, úgy hit nélkül. Talán belőlünk is elmarad a begyökereztetés: „Minden plánta, amelyet nem az én mennyei Atyám plántált, kitépetik.” Máté 15, 13. Ő a szeretetbe gyökereztet be, s a szeretet kiszorítja a félelmet, ahogy a víz a pohárból kinyomja a levegőt. Ő nem akar minket gyötörni, hanem az örök gyötrelemtől akar megmenteni. Máté 25, 46. A sötétség földjéről kijövő asszonyt levizsgáztatja, hogy valóban irgalomra vár-e, letette-e végleg a sértődöttséget; akkor boldog öröme lesz abban, hogy irgalmasságot nyert. — Ézs. 26, 10.

BÖJT 3. OCULI.

Lukács 11, 14—28.

Efezus 5, 1—9.

Zsolt. 25, 15.

Általános emberi felfogás szerint az ördög valami mesealak, aminek reális szerepe sehol nincsen, közben állandóan emlegetik, és közmondásokat is kreálnak vele kapcsolatban: Az ördög nem alszik. Azt viszont elfelejtettük, hogy az embert altatja a hazugságaival. Elsősorban önmagát tagadja le: én nem vagyok, én nem létezem. Ha neki hiszünk, akkor nem fogunk ellene védekezni. Megküzdeni semmiképpen sem tudnánk vele, hisz velünk szemben ő az erős fegyveres; csak a nálánál erősebb képes azt kiűzni: Ez a fajzat ki nem megy, hanem ha könyörgés és böjtölés által. Mi többet nem tehetünk, minthogy megböjtöljük és segítséget kérünk. A böjt első vasárnapjának névadó igéje erre mutat: Segítségül hív engem, ezért meghallgatom őt. Zsolt. 91, 15. A második vasárnapon bemutatta gyakorlatban, hogy ő tud, s akar segíteni annak, aki segítségül hívja Őt.

Mai igénk arra mutat, hogy a Szabadító teljesen megszünteti az ördög uralmát azzal, hogy kiűzi belőlünk. A mai történet így kezdődik: és ördögűző volt, tehát folyamatosan az ördögűzést végzi, vagyis kidobja, kilakoltatja. Azután megmagyarázza ennek törvényét, rámutat arra, hogyan is kerültünk ilyen állapotba, amiben most vagyunk: Minden uralom, amely önmagában kettéhasad, az pusztasággá lesz, élettelenül szétesik porrá; ez a törvény érvényes a

„ház”-ra, a magra is. A meghasadás az atommagban is iszonyatos rombolást okoz. A bűnesetnek is ez a tragédiája; Isten tökéletes jót teremtett és az ember az ördög ajánlatára befogadta a jó mellé a gonoszt, így lett „jót és gonoszt tudván.” A maghasadás által bekövetkezett a szétesés, a pusztaság. Ezt a pusztává lett embert találta itt a földön az Úr. Ezért küldi követét, Keresztelő Jánost a pusztába, vagyis a pusztává lett emberhez. A sátán mindig tud bedobni valami fontos vitatémát, ami megosztja az együttélő feleket, a gyülekezetet, a nagyobb egységeket, hogy legalább kétfelé húzzanak, ha a szétköltözés lakáshiány miatt nem is sikerül, de legalább fojtsák el az igét, a cselekvőképességet. Ez a húsi állapot, van mit megbőjtölni. I. Kor. 3, 3—4. A Krisztus műve, hogy a „kettőt egy új emberré teremtsen Ő magában, békességet szerezvén.” Ef. 2, 14—15. Hatalmas erőt kell kifejtenie, hogy a romokat felépítse, és akkor: „Örvendeztessél meg te szomjazó pusztaság, kitörő örömmel örvendezzél te pusztaság, virágozzál, mint a lilium.” A mező lilioma a gondtalanság képe. — Isten a pusztából ismét Édent épít. Csak figyeljek rá, Ő kivezet. Zsolt. 25, 15.

BÖJT 4. LAETARE

János 6, 1—15.

Gal. 4, 21—31.

Ézs. 66, 10.

Annyit tudunk, hogy a világmindenségben csak kétféle uralom lehetséges. A valódi uralom az Istené, és ezt a sátán igyekszik magának megszerezni, elrabolni. Arra nincsen módja a sátánnak, hogy bárkit is erőszakkal elraboljon, de azt megteheti, hogy az embernek csapdát állítson és oda becsalja. Ez megtörtént; mi odaadtuk magunkat az ördög akaratára, minden bűnbe esett ember maga döntött így önmagára nézve. 2. Tim. 2, 26. — Az Úr maga állapítja meg, hogy ti az ördögatya kívánságait akarjátok teljesíteni. Ján. 8, 44. Ismerjük azt a nagy rombolást, ami az embert kiégett pusztává tette; a cselekvőképtelen sötétségbe vitt bele minket. De van egy hallatlan nagy örömünk is, hogy a mi Urunk a sötétségből az ő csodálatos világosságába hívott el minket. Erről szól a mai igénk és ezért nevezik a mai vasárnapot laetare (olv. létáre), megörvendeztetés vasárnapjának. A múlt vasárnapi igénk is biztatott, bátorított: „Szemeim minden körülmények között, mindenkor az Úrra néznek, mert Ő húzza ki lábamat a csapdából.” Amikor ígéri, hogy „szemeimmel tanácsollak téged,” ez azt jelenti, hogy olyan látást ad nekünk, aminek révén ki tud vezetni minket a sötétségből, és bele tud vezetni minket az Isten uralmába. Semleges zóna nincsen. Egyszer lehet szabad akaratunk, amikor döntünk a hovatartozá-

sunk felett. Itt Isten nem kényszerít, de ad bölcs tanácsot. Ézs. 28, 29.

Kérdés, milyen módon adja csodálatos tanácsát és nagyságos bölcsességét? Tanítás által, és pedig magasságos tanítással; erre mutat az, hogy felmegy a hegyre. Az 5000-es szám arra mutat, hogy ez a sokaság teljesen kezdő, még a bűn uralma alatt állnak. Az egészen új életmódfolytatásnak a kenyerét csak Ő adhatja, mert ez nála van. Rövidesen rájönnek arra, hogy minden számítás legfeljebb a kétszázasig juthat el; a kettősségnél még hiányzik a harmadik tényező. Nem veszik észre, hogy a Fiú (egy gyermek) ott van közöttük, akinél ott van a szentség alapja, az 5 árpakenyér + két halacska = 7. A hét, a szentséget jelenti. A szentség nem egy áhítatos ábrázatot jelent, hanem a jónak és gonosznak a teljes szétválasztását. Erre engedelmességet vár, amire a leültetés mutat. Az egész tanítást a tanítványok által végzi; tehát tanítvánnyá kell lennünk. 12 kosárnyi marad, tehát amit Ő ad, az maradandó, vagyis örök. Az általa adott életmódfolytatás teljes szabadságban, boldog engedelmességben folyik; ezek a Sára-fiak, a mennyei Jeruzsálem szabad fiai.

BÖJT 5. JUDICA

János 8, 46—59.

Zsid. 9, 11—15.

Zsolt. 43, 1.

Amikor felcsillant az öröm, hogy a mi mennyei Atyánk elkezdte a helyreállítás művét, és folytatja azt majd a második világban is a teljes befejezettségig —, akkor már a gyakorlati végrehajtás következhet. A cél az, hogy a bensőnk, az indulataink és gondolataink, majd pedig a láthatóban megnyilvánuló cselekedeteink tiszták legyenek. Bibliái értelemben ez minden téren és minden tekintetben való tisztaságot jelenti. Alapfeltétel ez Isten országában. Fejezetek szólnak erről; pl. a Róma 12. Ezt most nem részletezzük. A külső látszat sokszor megtéveszt bennünket; egy segítőkészség lehet nagyon tetszetős, de ha elvárások fűződnek ehhez, akkor ez már nem lehet fair. Ismerjük a Szellem gyümölcseit, de abban nem lehet semmi képmutatás vagy haszonlesés. Akkor jó, ha teljesen jóságos, igazságos, és valódi. Ez a három adja a Szellem gyümölcseinek az illatát, aromáját.

Mai igénk bemutatja nekünk, hogy a Bibliát ismerő, benne hívő zsidók az alapfogalmakat nem ismerik; összekeverik a testi elhunytat az örök halállal, ezt a világot a másvilággal, a Megváltót a sátánnal stb. Ráadásul a sátán is igyekszik belekeverni a saját okos meglátásait a Krisztus ügyébe, ezáltal iszonyatos károkat okoz, ami végzetes is lehet. A jó mag mellé odadob egy látszólag még jobb magot, és

veszedelmes marakodás lesz belőle. Gal. 4, 15—16. 5, 15. Az anyagi világban ezt a jelenséget hidrogén-bombának nevezik. 2. Kor. 6, 15—16. — A mai vasárnapnak az a neve: Ítéletvasárnap. Ez nem bírói ítéletet jelent, hanem megítélést, szétválasztást. Tehát ami nem alkot egységet, azt elválasztani. Isten a vizsgálatot végzi bennünk, és adott belénk egy pontosan működő „műszert”, ami megmutatja, hogy mi a tiszta, a jó és mi a romlott, a gonosz. Ez úgy működik, hogy Isten látása elvégzi a tökéletes megítélést, és a vele tökéletesen együttlátó, együttérző ember ezt ugyanígy tudja látni és megítélni. Ezt a jelenséget hasonlattal tudjuk megértetni; ez olyan, mint a szinkronmotor, ahogy pl. a központilag irányított villanyórák együtt járnak. Így működik a lelkiismeretünk, ha működését nem gátolja valami szennyeződés. Ő megtisztítja a mi lelkiismeretünket a holt cselekedetektől. — Azért én ezt mindenestől szívügyemmé tettem, hogy az én bensőmben ezt teljes egészében, teljes összefüggésében megérthessem, átláthassam. Bár az igazságos emberek és a bölcsek, s azoknak művei, cselekedetei Isten kezében vannak, az ember mégsem ismeri a szeretetet, vagy a gyűlöletet, ami pedig itt van a szemük előtt. Préd. 9, 3.

BÖJT 6. PALMARUM

Máté 21, 1—9.

Fil. 2, 5—11.

A hat böjti vasárnap igéi egy összefüggő egészet alkotnak. A gonosznak a megböjtölése, a sátánnal szembeni ellenállás a feladatunk. A hatodik vasárnap a jónak győzelméről beszél, itt most nem jutnak szóhoz az ördögök, már nem tesznek ajánlatokat; az Úr a győzelem irányába, a valóságos Jeruzsálem felé halad. Ma tévesen virágvasárnapnak nevezzük ezt a vasárnapot, pedig az ő útjára nem virágszirmot szórtak, hanem a bőtermő datolyapálma ágait; ennek levele, gyökere, kérge, mind gyógyerővel telített. A pálma a győzelem jelképe, és az Úrnak útja illatos, jó gyümölcsökkel van telve; ez az Ő győzelme. Azért tisztítja meg a lelkiismeretet, hogy ne holt cselekedeteket végezzünk, hanem sok és jó gyümölcsöt teremjünk. Ján. 15, 2. 16.

Figyelemre méltó mondanivalója van annak a ténynek is, a mai perikópánk az egyetlen, amely kétszer fordul elő egy esztendőben: advent első vasárnapján és ma. Ez azt jelenti, hogy két lépcsője van ennek. Az evangéliumhoz tartozó, és annak mondanivalóját megvilágító két levélbeli ige megérteti velünk ezt a tényt. Első a Róma 13, 11—14. azzal kezdődik: Ezt pedig cselekedjétek! Ez még a Hágár-fiakat találja, akik már azon igyekeznek, hogy az Isten rendjét betöltsék, a Sínai törvény alapján. Ez a jó igyekezet még nem hozza meg a nyugalmat, mert ez még Arábiában, a lármás felzaklatottság földjén van, még

nincsen igazi csendje. Hágár = barangoló; még sokat barangol a maga útjain, keresve az igazi kiutat. — A második „lépcső” a Fil. 2, 5—11-ben található: „Az az indulat legyen bennetek, amely a Krisztus Jézusban van.” Nem mindegy, hogy a cselekedeteink milyen indulatból fakadnak, és milyen lelkiület hatja át azokat. A Hágár-fiakból úgy lesznek Sára-fiak, ha életmódfolytatásukat a Krisztus Jézus indulata, a szelídség és alázat hatja át. A mennyei mértéknek ez felel meg. Nagyon erős a kísértés arra, hogy a Hágár-fiak rapid gyorsasággal megjátsszák az alázatot, és kisiklanak egy szelíd képmutatásba. Ez az ördög tanácsa: Vesd alá magad! Ne felejtsük el, ez a tanulási folyamat ádventben indult el, és most érkezett el a második lépcsőhöz, amikor az alázatosság a keresztfára halálához közeledik. Mai igénk így kezdődik: „És mikor közeledtek Jeruzsálemhez.” Ez a közeledés most a Sára-fiak felé, akiknek azt tanácsolja: Tőlem tanuljátok meg, hogy én szelíd és alázatos vagyok... Annak növekednie kell, nekem alászállanom. Ez árnyos folyamat: lassú növekedés — lassú alászállás. Ez jelenti a győzelmet.

NAGYPÉNTEK

János 19, 16—30.

Ézs. 53, 5—10.

Az elmúlt vasárnap igéi győzelemre tanítottak és biztattak. A végső győzelem mindig az Istené, amint meg van írva a Jel. 5, 1—5. De mielőtt ennek megértését keresnénk, előbb rá kell térnünk az előzményekre. Nagyon jól tudjuk, hogy az a bűneset révén siralmas állapotba és lehetetlen helyzetbe jutottunk. Minden egyes egyén maga szakította el az Atyával való szoros kapcsolatot, a gyermeki viszonyt azzal, hogy hitt a kígyónak. Ezzel elveszítettük a mennyei erőáramlás vezetéket, a Hitet. Ennek törvénye: „Az igaz az én hitem által él.” Ennek a hitnek a megszakadása a beálló halált jelentette. Ilyen állapotban talált minket Isten a bűneset után, és senki nem érzett felelősséget, s nem volt sehol segítőkészség. Ezért az Úrnak karja segített azzal, hogy maga szállt alá a legmagasabb helyről a mélységbe zuhant emberhez, és felhozta ide a földszintre. (Ti alulról valók vagytok). Ezt olvashatjuk az Ézs. 59, 13—17-ben. Ez nem itt az anyagi világban történt, de Isten kijelentette nekünk. Így kerültünk az ördög hadifogságába. A hadifogságból ki is lehet váltani valakit megfelelő váltságdíj fejében. Mivel mi az életünket veszítettük el, ezért váltságdíjként életet kellett adni. Ezért győzött a Juida oroszlánja, mert a saját életét adta váltságul sokakért. A Jézus Krisztusban való váltságdíj által igazítottunk meg folyamatosan, az Ő ajándékként adott kegyelméből. Róm. 3, 24.

Siralmas állapot, amikor megszűnt a kijelentés, amikor senki nem tudta megnyitni a könyvet, mert megszakadt a kapcsolat az Atyával. A Juda oroszlánja tud megvigasztalni azzal, hogy megnyitja a könyvet, ad kijelentést. Emberi okoskodással ezt soha nem tudjuk elérni; de amit Ő megnyit, azt ember nem zárhatja le. Mi nagypénteken gyászünnepet akarunk rendezni, amikor ő éppen a szabadítás örömét készíti nekünk. Isten legnagyobb ajándéka, ha az ő igéjét, kijelentését adja. „Elküldött őelőttük egy embert, Józsefet, akit rabszolgának adtak el. Mélyen megalázták azzal, hogy lábait béklyóba vetették, s a tör átjárta lelkét mindaddig, amíg el nem érkezett az ő megszólalásának, az ő igéjének az alkalma, amikor is az Úrnak igéje lángra lobbantotta őt. — Akkor küldött a király és feloldotta őt, népek fejedelmei gondviselőjévé tette, teljesen szabaddá tette őt. Zsolt. 105, 17—20. Ez a győzelem öröme.

HÚSVÉT I.

Márk 16, 1—8.

I. Kor. 5, 6—8.

Amikor feltámadásról, helyreállításról hallunk, természetes, hogy valami újra gondolunk; a régiek elmúltak, imé újjá lett minden. Mai igénk is erre mutat: a sabbát elmúlt, elfolyt, ami azt jelenti, hogy soha többet nem tér vissza a mai nap. De az utána következő nevek is arra mutatnak, hogy a levetett régi állapot sem tér vissza soha többet. Az első név, ami itt szerepel, Mária Magdaléna, aki nagyon megromlott, de aki valóságos megbánást élt át, ennek drága kenetét kitöltötte, hit által megtartatott. Judás ebben pazarlást látott, mások talán bőkezű adományt —, hiszen első helyen szerepel azok között, akik nagyonukból szolgáltak néki. Az Úr azonban rámutat arra, hogy ezt a kenetet a „temetésekre tartogatta”, s bárhol a világon hirdetni fogják az evangéliumot, ennek az asszonynak ezt a cselekedetét hirdetni fogják: „az Úrnak halálát hirdessétek.” Tehát a bűn számára való meghalásról van szó. — A második név, ami itt szerepel, a Jakab Máriája (nem anyja), a csalás, és öncsalás feletti megkeseredés véget vet ennek is. Így jöhet be a Sálome állapot, ami azt jelenti: békeség leánya.

Ezt a múltat hátrahagyva találkoznak a feltámadás hírnökével, felcsillan az örökélet fénysugara: „Körülvettek engem a halálnak fájdalmas kínjai; a túlvilág veszélyes kockázata rám talált; rádöbbsentem a hallatlan felelősségre, amit a túlvilág jelent; emiatt

szorongató nyomorúság és sajgó fájdalom töltött el engem. — Fordulj meg, térj vissza én lelkem a te nyugalmadba, csendesedjél le, mert az Úr igen jót tett teveled, jól bánt veled, mivelhogy kivonta az én lelkemet a halálból, szemeimet a könnyektől, lábaimat az elcsúszástól, eleséstől.” Zsolt. 116, 3. 7—8. Tölünk az Úr azt kívánja, hogy tisztítsuk el magunkból a régi kovászt, ami nem azt jelenti, hogy kovászt cseréljünk, hanem a kovásztalanságig jussunk el. Ha a magunk elgondolásait, terveit leadtuk, akkor ne szőjjünk újabb, szebb terveket. 2. Kor. 10, 4—5... „a te reményt keltő cselekvésed, a te megtermékenyítő erőd áthatották lelkemet, s magasztos gondolatokkal töltöttek el engem.” Zsolt. 42, 8. Ehhez kell a kovásztalanság. Ez az a kenet, amit már böjtben ajánl. Máté 6, 17. Ő maga biztat, bátorít.: „Nosza hát indulj el, egyed a te kenyeredet vidám boldogsággal és igyad a te borodat örömteli szívvel, mert Isten immár tetszését találta a te cselekedeteidben. Minden körülmények között tartsd a te ruhádat fehérén, s az olajnak kenete soha ne hiányozzék a te fejedről.” Préd. 9, 9—11.

HÚSVÉT II.

Lukács 24, 13—35.

Csel. 10, 34—41.

A húsvét második napjának és a pünkösd másnapjának az oltári igéje Kornéliusról és háza népéről szól. Mindkét esetben általuk mutatja be nekünk az Úr, hogy ez gyakorlati valóság: Kornélius és háza népe átéli ezt a valóságot. A régi kovász a rosszaságnak és gonoszságnak a gyakorlata; — az új életnek kovásztalansága pedig tisztaságban és igazságosságban nyilvánul meg. A régitől a bűn számára való meghalás által szabadulunk meg. Csak azután támadhatunk fel a Krisztusban. Most az a kérdés, hogy énbennem feltámadott-e a Krisztus, és él-e bennem? Ezek csodálatos, titokzatos valóságok. „Eltemettetvén Ővele együtt a keresztségben, akiben fel is támasztattatok az Isten energiájába vetett hit által, aki feltámasztotta Őt a halálokból.” Kol. 2, 12. Ez az eltemettetvén a bűn számára —, folyamatos cselekmény.

De miért is beszélünk húsvét napján a halálról? Azért, mert feltámadni csak a halálból lehet; tehát előbb fel- és el kell ismernünk, hogy a halálban vagyunk. Minket már a halál árnyéka, a testnek a halála is annyira megrázkódtat, hogy könnyen eltévesztjük az irányt, elveszítjük az élő igével való kapcsolatunkat. A két tanítvány, tehát minden tanítvány elindul Emmaus felé. Emmaus az az állapot, amikor nincsen felülről való vétel, nincsen kijelentés. Ilyenkor az ember úgy segít magán, hogy lopásra rendez-

kedik be. A Jer. 23, 25—30 arról szól, hogy a prófé-
ták, vagyis az igehirdetők egymás beszédét lopják, a
saját látásaikat közlik. Ilyenkor bőségesen hangza-
nak el idézetek nagy emberek írásaiból, vallásos köl-
tők verseiből, hogy az üresjáratot valami kitöltse. Er-
re mutat az egyik tanítvány neve: Kleopas — Klopas —
ennek igéje a kelptó = lop. A másik tanítványnak itt
nincs neve. Siralmas állapot, amikor tanítvány nélkü-
lözi a felülről való vételt, a kijelentést. — De van egy
nagy segítség, éspedig az, hogy az Úr velük megy,
amikor ők megfélemedkeztek Róla. Ők elhagyták az
utat, de az Út nem hagyta el őket. — Igen nagy áldás,
hogy nem veszítették el a kapcsolatot egymással. A
Bibliájukat sem veszítették el; arról beszéltek egy-
más között, ami meg van írva, és ez közösségi beszél-
getés volt, nem bibliai fecsegés. Ezért tudott az Úr
jelen lenni és segíteni. Kornélius és az ő háza népe is
az élő igére várt, és Isten ezt el is küldte nekik. „Ak-
kor is hallottalak, s figyeltem rád, amikor hirtelen
szélvihar tört rád, bensődben támadt vihar, amelyről
rajtad kívül senki sem tudott.” Zsolt. 81, 8.

HÚSVÉT II. I.

QUASIMODOGENITI.

János 20, 19—31.

I. Ján. 5, 4—10.

I. Pét. 2, 2.

A feltámadott Úr folytatja tanítását, vezetését a második világból is. Első pillanatra úgy érezték a tanítványok, hogy a Mester elhagyta őket, pedig ők zárkóztak be. Ennek ellenére bement hozzájuk, és megállott a középben, elfoglalta méltó helyét; jelezte, hogy Ő a középpont. Ő láttatta meg magát. I. Kor. 15, 5—8. Ez nem a testi szemek látása, hanem hitben látás. Ezért első leckeaként hinni tanít. A „hitetlen” Tamásban a magunk hitetlenségét mutatja meg. Ennek a tanításnak az utolsó mondatában megmondja a célját is: hogy ezt hívén (örök) életetek legyen az ő nevében. 31. v.

Most az a kérdés, ismerjük-e az ő nevét? (T. i. az ő művét, tevékenységét.) Ő ma és holnap gyógyít, és ördögöket űz ki. A sokaság meg jeleket, csodajeleket szeretne látni. Az utolsó időkben a hamis krisztusok ezt az óhajt igyekeznek kielégíteni. Előveszik a már lejárt jeleket, s a lényeg, az igazi gyógyítás helyett külső jelekkel, meg szemfényvesztéssel hódítanak. Az Úr értésünkre adta, hogy más jel nem adatik ennek a nemzetségnek, csak a Jónás jele; tehát meghal és feltámad az elveszett ember érdekében. Mária Magdaléna az Ember Fiának lábait, az ő útját gyönyörűségnek látta, s kitöltötte reá a drága kenetet. Mielőtt Is-

ten a Megváltás művét feltárja az Ézs. 53-ban, ennek megértetésére az előzőkben megérteti velünk, hogy ez az önmagát feláldozó út gyönyörűsége, amikor a hegyeken jár és azt műveli, hogy minden hegy alászálljon. Ézs 52, 7. és 40, 4. Nekünk ez a gyógy mód még keserű, fájdalmas, de amikor megjön a bűnök bocsánata, amikor megjön a békesség, akkor nekünk is gyönyörűsége lesz az ő útja. Mária Magdalénát a Mesternek a jósága alázta meg, és ebbe az alázatba egy megnyugtató boldogság is beleszövődött. A Római levél 10, 15. is idézi ezt a jelenséget, és rögtön ezután tanít hinni: A hit hallásból van, a hallás pedig Isten ígéje által. A belső ember életritmusa itt indulhat el, ami a kezdetben a csecsemő állapotára mutat. Innen kapta a mai vasárnap a nevét: Mint életképesen született csecsemők, a logikus és csalásmentes tejre vágyakozzátok. Ami nem logikus, az nem hihető. Isten ígéje, kijelentése mindig logikus. „Ízleljétek meg, és lássátok meg, hogy az Úr jóságos, igen jóindulatú, készséges, felséges; boldog az a férfi, aki bizodalját, reménységét Őbelé helyezte.” Zsolt. 34, 9. Ezután következik: „... hiszek mindazokban, amik a törvényben és a prófétákban meg vannak írva”. Csel 24, 14–15.

HÚSVÉT II. V.

MISERICORDIAS DOMINI

János 10, 11—16.

I. Pét. 2, 21—25.

Zsolt. 33, 5.

A múlt vasárnap arról hallottunk, hogy a feltámadott Úr a másik világból első leckeként a hitet tanította nekünk. Hit nélkül semmit sem lehet kezdeni, és az ő világában minden valóság Őtől kiindulva hit által mehet végbe. Erről szól a Zsidó levél 11. része. Azt is hallottuk: Ezek pedig azért íratlak meg, hogy higgyétek, hogy Jézus a Krisztus, az Istennek fia, és hogy ezt hívén életetek legyen az ő nevében. A hívén, állandó folyamatot jelent, vi. hogy állandóan hitben járunk. Ma egy lépéssel tovább kell mennünk, mert most már hitnek a gyakorlati megvalósítását lehet megtanulnunk. Ő maga vezet és tanít; ez pásztori tevékenység, mert ő rendelt némelyeket pásztorokul és tanítókul. Ez a két tevékenység elválaszthatatlanul összetartozik. Ez céltudatos tevékenység, mert a pásztor valahonnan valahová vezeti a nyáját. Mi úgy képzeljük, hogy a pásztor „terelgeti nyáját, fújja furulyáját.” Itt sokkal mélyebb valóságról van szó, ahogy a továbbiakban látni fogjuk. A pásztor tevékenységét a szíve mélyéből fakadó könnyörület indítja el. „Amikor belső látással szemlélte a sokaságot, a szíve mélyéig megindult, megkönnyült rajtuk, mert tele voltak éles kövektől hasított sebekkel, s tövissek szúrásaival, a sárga földig lezuillott

állapotban, mint a juhok, amelyeknek nincsen pásztora.” Máté 9, 36. Az eltévelyedett juhait, sziklás hegyeken keresi és találja meg, szűrös tövisbokorban fennakadva. Máté 18, 12. I. Móz. 22, 13.

Hogy milyen állapotban találja a pásztor az ő nyáját, azt a Zsolt. 80, 1—3 mondja meg nekünk, de hogy nem földrajzi helyváltoztatás történik itt, azt már az alapigénk is feltárja. A Ján. 10, 16-ban az előhozni ige eredetije = kézen fogva vezet, irányt mutat, magával visz, célba visz, új állapotba visz. Röviden megfogalmazva ez így hangzik: a húsi állapotból, az egy nyáj állapotába; a gyümölcstelenség bizonytalanságából a boldog cselekvés nyugodalmába. Ez az út a halálon át visz a feltámadottak nyájába. Ezért kezdődik a mai igénk azzal, hogy a jó pásztor leteszi az ő életét a juhok érdekében; megszabadítja őket a halálból, megmenti őket az elveszéstől. Először is bevezeti őket az Isten törvényes rendjébe: „Utat mutattál és úgy vezetted őket, a te népedet, mint juhokat a Mózes keze által, meg az Ároné által. (Áron = megvilágosított. Zsolt, 77, 21. Óh, Izráel Pásztor a aki az Izráelt legelteted, őrized —, hallgassál meg, tedd magadévá ügyünket, állíts helyre, vezess célhoz minket, aki úgy vezérled Józsefet, ahogy a juhokat vezetik.” Zsolt. 80, 2.

HÚSVÉT u. III. JUBILATE

János 16, 16—23.

I. Pét. 2, 11—20.

Zsolt. 66, 1.

Az elmúlt vasárnap az irgalmasság vasárnapja; miserikordia = irgalom, könyörület. Az Úr maga látta meg, hogy az ő népe olyan, mint a pásztör nélkül való nyáj. A mélyebb megértés érdekében olvassuk el a IV. Móz. 27, 12—23-at. Tehát Isten megkönyörült az ő népén, segítséget adott; Eleázár = Isten segítsége. Az volt az ő segítsége, hogy adott az ő népének jó Pásztort, a Jézust a Nun fiát. Nun = folyamatos, utód. Tehát a pásztori tevékenység folyamatos, állandó. A pásztorolást kijelentés útján végzi. (Urim.) Kimunkálja bennük, hogy engedelmesen ráhallgassanak, hogy Ő maga s az Izráel fiai, s az egész gyülekezet teljes egyetértésben, azonos indulattal legyenek. — Így néz ki az ő nyája, amelynek van Pásztora. Ahol az ilyen egyetértés nincsen meg, az nem az ő nyája. A jó Pásztör eljött, hogy megkeresse az ő elveszett juhait, a szétszórt nyáját, akiken nagyon megesett a szíve.

Ezután csak az örvendezés vasárnapja következhet, mert ha az elveszettek közül csak egyet is megtalál, olyankor nagy öröm van a mennyben. Ez az öröm visszasugárzik a földre és kitörő örömet ad a megtalált embernek. — A fenti mózesi ige azzal fejeződik be: Eleazar Jézusra tette kezét és hivatásába helyezte őt, amint az Úr Mózesnek ezt elrendelte. A nyájnak ez hallatlan örömet jelent. Innen kezdve a neve a mai vasárnapnak: Jubilate, hangosan ujjongj Istennek, te

egész föld. Zsolt. 66, 1. — Ez így érthető, de talán elgondolkoztat minket az, hogy a mai evangéliumban sok szó esik a szomorúságról. Ez onnan ered, hogy Istennél csak megalapozott öröm van, amit úgy ér el, hogy előbb eltávolítja a bánatnak, a szomorúságnak az okát, hogy azután maradandó örömet adhasson; örök öröm a fejükön Ézs. 35, 10. Tehát logikus, értelmes öröm, aminek reális alapja van. A Zsolt. 66. a feltámasztás zsoltára, az élet itt örökélet. Viszont a jajgat ige itt, kimondottan a haláleset miatti bánatra mutat. Ezt a szülés fájdalmával magyarázza meg az Úr. Amikor rádöbbenünk arra, hogy mi a halálban vagyunk, akkor lép fel ez a fájdalom, és nagyon hamar megjön az öröm, amikor a jó Pásztor életét adja, és életre viszi a juhait. A hamis krisztusok rendeznek egy vallásos diszkót, megörvendeztetik magukat, jó hangulatot csinálnak, túlteszik magukat a törvényes renden. Természetesen rossz vége lesz ennek. Törvényes rend a szülési fájdalom, mert az élet örömével végződik, ami a pünkösdben teljesedik ki.

HÚSVÉT II. IV. CANTATE

János 16, 5—15.

Jakab 1, 16—21.

Zsolt. 98, 1.

A mai vasárnap az új éneknek a napja. Cantate (kántáte) jelentése: énekeljete. Ennek névadó igéje Zsolt. 98, 1. Ezt azonban a Szentírás nyelvén kell érteni, mert az a példázat nyelvén beszél. Az új ének, az új életmódfolytatást jelenti. Ennek megvan a ritmusa, amit a nagydob ad meg. (A magyar fordítás csak dobót említ.) Ez a törvény, amely a hetes ritmust jelenti legtöbbször; a tojás kikelési ideje, a vemhesség ideje hetekkel határozható meg. De számtalan helyen megtalálható ez a természet világában. Az új életmódfolytatás csak törvényszerű lehet. — Az új ének dallamát az evangélium adja meg, ami a jó Pásztor hangjának a követését jelenti. Ján. 10, 27. Az alaphang meghatározója a szeretet. Hangneme: szelídség, alázatosság, engedelmesség.

Kérdés most, hogyan indítja el ezt az „új éneket” és hogyan irányítja? A mai igék arra mutatnak, hogy Ő maga felülről vezérel minden egyént, a Szellem (Szentlélek) által. Az útvonal: evilágból a pusztán át a mennyei Jeruzsálemig. Ezért kell neki elmennie innen a másik világba, mert földi, anyagi adottságokkal nem lehet külön-külön minden egyént vezérelni az egy úton, hogy azok egyénileg felépüljenek, bensejükben egészségesek legyenek és egymással jó kapcsolatban egy harmonikus testet alkossanak. Hogyan végzi ezt? Mindenek előtt leleplezi, világosságra hozza (megfeddi) a bennünk levő evilágot,

rámutat arra, hogy az igazságosság, vi. az isteni rend csak úgy állhat helyre bennünk, ha azt fentről irányítják; a helyes megítélés csak úgy állhat helyre bennünk, ha azt fentről irányítják; a helyes megítélés csak úgy lehetséges, ha az evilág fejedelme teljesen számításra kívül marad, a nullába kerül. Így vezet a Szellem az egy valóságos úton járni, ez jelenti az új éneket.

De miért is használja az Úr itt éppen az éneknek a példázatát. Azért, mert ezen a módon teljesíthető könnyen az ő akarata. A ritmusérzék bennünk van, a dallamot megtanulni könnyű, elfelejteni meg nem lehet. —

Végül nézzük ennek gyakorlatát. A mai perikópa első igéje, első tevékenysége: most pedig elmegyek. Ez a kifejezés az eredeti nyelven azt jelenti: észrevétlenül eltávozni, a csendbe visszavonulni, 2. valakinek lassan-lassan követőjévé lenni, s így lassan előre haladni. Az Úr többször félrevonult egy csendes helyre imádkozni. — Saulus így követte Arábiába. — Kövessük mi is.

HÚSVÉT u. V. vas., ROGATE

János 16, 23—30.

Jakab 1, 22—27.

Mielőtt a mai ige mondanivalóját meghallgatnánk, előbb egy-két fogalmat kell tisztáznunk. A ritmusra végzett lépéseket táncnak nevezik. Amikor az isteni rend tökéletes ritmusában jár valaki, azt is így nevezik. A Dávid tánca a frigyláda körül nem egy vallásos diszkó, hanem a törvényes rend tisztelete. „Énekeljék az ő nevét körtáncsal, hajtsák végre az ő akaratát azáltal, hogy minden téren testi-lelki-szellemi vonatkozásban a törvény szabálya szerint járnak...” Zsolt. 149, 3. A körtánc azt jelenti, Ő a középpont. Jelenleg nem ez az állapot az uralkodó bennünk, hanem a teljes zűrzavar, összevisszaság; ez a Bábel, a Babilon. Innen hívja ki az Úr Ábrámot, ezt az állapotot hozza helyre. A Mik. 7, 2—4-ben megmutatja ezt az állapotot: „Jaj nekem, mert elvesztett a gyermeki lelkületű, istenfélő a földről, és nincs az emberek közt senki, aki a helyreállításhoz hozzálátna; mindnyájan telve vannak vérig menő vitatkozásokkal, egymás elleni kifogásokkal, mindegyik arra törekszik, hogy a felebarátját kiszorítsa; a kezeiket készségessé teszik a gonoszra; az előljáró elvárja az elismerést, s a bíró nyájas szavakkal szólott...” Mielőtt az Úr hozzálát a helyrehozatalhoz, először lecsendesít: „Hagyjátok abba a magatok dolgait, szánjátok oda magatokat az igazságságra, csendesedjete le, és ismerjétek el, hogy én vagyok az Isten, én felmagasztaltatom a földön.”

Zsolt. 46, 11. Ne én akarjak kormányozni, ne én szabjam meg, hogy mit kell nékem tennem. Először is hagyjam magam lecsendesíteni. Minden elégedetlenséget, felháborodást, belső háborgást le tud csillapítani az, aki a tengert lecsendesítette. Azután tanít imádkozni, ami nem azonos a Miatyánk szövegének az elmondásával, hanem annak tartalmi megcselekvésével. Levélbeli igénk az imádság vasárnapján megtanít minket az imádság belső lényegére. Ez azt jelenti, hogy amire Ő tanított, amihez Ő az erőt, a képességet megadta, azt cselekedetben hajtsuk végre. Amit az ige magvetése adott, az jó termésként, jó gyümölcsként kerüljön vissza az Atyához; így lehet meghálálni a kapott erőt, az ige termőerejét. Így érthető az, hogy mindenkor hálát adjatok. Ez a meghálálás nem azonos a hálálkodással. Hogy mit kell tenni, azt a szabadság tökéletes törvénye megmutatja nekünk. Ezt a törvényt a szívünkbe írja, és öröm ebben járni. Boldog lesz az ő cselekedetében. —

ÁLDOZÓCSÜTÖRTÖK

Márk 16, 14—20.

Csel 1. 1—11.

Húsvét után negyven napra a mennybemenetel, a felvitetés ténye. Amikor bejelentette tanítványainak, hogy elmegy az Atyához, ez szomorúsággal töltött el szívüket. Arra gondoltak, hogy nagyon magukra maradnak, pedig előre megnyugtatta őket, nem hagylak titeket árvákul, eljövök hozzátok; csak hogy nem anyagi testben, hanem a Szentlélek (Szellem) kapcsolatában. Ezért mondta, hogy ez jobb néktek, mert így állandó lehet a kapcsolatom minden egyénnel. Ennek igen nagy a vigasza mindnyájunk részére, mert mindezeket nekünk is mondja: Én veletek vagyok (nem leszek) a világ végeztével minden napon. Amit tehát a mai igében hallunk, azt ne tekintsük bibliai fejtegetésnek, hanem érezzük meg, hogy az Atyánk folytat párbeszédet velünk a Fiú által, a Szellem útján. Itt a kiküldetés ideje és módja. Érthetetlen nekünk, hogy az indulásnál a tizenegy tömény hitetlenséggel és keményszívűséggel fogadja a feltámadás hírét. — Teljesen érthetetlen, hogy a 14. vers után azonnal következne a kiküldetés. Ez valóban nem így van, mert más kódexből megtudjuk, hogy az Úr párbeszédet folytat velük. Nem mernek indulni a jó hírrel; azt hozzák fel a maguk mentségére, hogy az egész világ a sátán uralma alatt áll, s a tisztátalan szellemek előntik a földet. Az Úr csak annyit felelt: Ennek felette áll az a tény, hogy én a bűnben lévőkért adattam halálra,

hogy visszaforduljanak az igaz valóságra, hogy soha többé ne vétkezzenek, hogy mennyei, szellemi, romolhatatlan igazságosságnak a dicsőségét örökölhessék. — Ha ez a tény megérinti a szívünket, akkor lehetetlen ellenállni az ő irgalmának, szeretetének.

Mi a feladatunk? Hogy tanúsítsuk az életmód-folytatásunkkal, hogy neki van igaza. Mindenki arra hivatkozik... ha küldetést kapna, hogy én nem tudok szónokolni, nincs képzettségem. Hát Ő sohasem mondta: Menjetek el és szónokoljatok. Arra azonban figyelmeztet, hogy addig ne induljatok, mielőtt a Szellem, az erő meg nem érkezik. A ti igei ismereteket a Szellem tölti meg erővel, így lesz valóságos. A Szentlélek mindig az igéből vesz, és azt teszi érthetővé. Ján. 16, 14. Nem működik önállóan, hanem mindig az ige által. Soha nem rendez mutatványokat, sem vallásos diszkót. — Ellenben mindenre megtanít, és az Úr a mennyből, általa tud vezérelni mindeket. —

HÚSVÉT II. VI. EXAUDI

Zsolt. 27, 7.

Ján. 15, 26—16, 4.

I. Pét. 4, 7—11.

Amik az evangéliumban megíratnak, az mind abba tartozik, amiket Jézus kezdett cselekedni, de amikor a mennyből irányít is, munkál mindent, az már a mi könyveinkben nem írható le; az egész világ nem tudná befogadni a könyveket, amelyek az ő tetteit leírnák. Ezek azok a tettek, amiket a belső emberben munkál a Szellem által, és ezek a valóságos cselekedetek. Többször lehet hallani olyan megjegyzést, hogy ma már nincsenek csodák, csodálatos gyógyulások, pedig most vannak csak valóban. Az Úr előre megmondta, amikor az ő jeleit csodálták, hogy ezeknél nagyobbakat is fogtok cselekedni. A nagyobb alatt azt értette, hogy nem múló anyagi jelek a testen, hanem a belső emberben történnek ezek a gyógyulások: a vakok látnak, a süketek hallanak, a halálos tespedtségben szenvedők talpra állnak, a sánták járnak, de az utolsó idők embere csak bámul, és nem vesz észre semmit. Ezeknek a valóságoknak csak a jele érdekli a közönyös embert. Ez áll a nyelvre nézve is. A nyelvek jelül adattak, annak jelzésére, hogy Isten megtanít új nyelvre, ami érthető; Bábelben nem értik meg egymást, állandó ellenségeskedésben vannak, a civódásban nincs határ, állandóan egymást átkozzák ki a gyülekezetekből; mindig jön egy újabb vezér, aki megvédi a „tökéletes tanítást”. Szinte minden esetben az Isten népét

zárják ki eretnekként. I. Kor. 14, 1—22. Az új nyelv, amit Isten ad: „Arról ismernek meg titeket, hogy az én tanítványaim vagytok, ha egymást szeretni fogjátok.” Ezen a nyelven megértik egymást, de erre vágyódik is minden istenkereső szív.

Az Úr előre figyelmeztet minket ezekre a veszélyekre, hogy fel ne botoljunk. Mi is érezzük, hogy ezen a téren nagy segítségre van szükségünk. Ezért fordulunk Istenhez segítségért, hogy tanítson meg minket a helyes igehirdetésre és a helyes munkálkodásra. A mai vasárnap — exaudi=hallgass meg —, erre adatott, hogy tudjunk kérni segítséget. Névadó ige: Zsolt. 27, 7. „Halld meg, Uram hangomat, segítségül hívlak.” — A Vigasztaló első jelentése: segítő, bírósági védő, aminek következménye a vigasztalás. Egy kérés: „Én egyet kértem az Úrtól a magam részére, s ezt fogom nyomozódva keresni, erre fogok törekedni, ti. azt, hogy lakozzam az Úrnak házában, az én életemnek minden napján; hogy lássam az Úrnak gyönyörűséges, felüdítő dolgát, és ismerjem meg az ő «templomát», figyelve arra, hogy azt megfontolás tárgyává tegyem.” Zsolt. 27, 4.

PÜNKÖSD I.

János 14, 23—31.

Csel. 2, 1—13.

A pünkösdot általában úgy gondolják, és ezt várják is, hogy ott valami elképzelhetetlen látványosság áll elő, valami extatikus állapotba jut a lélek, és majd minket fognak megcsodálni az emberek. Ezt a nagyzási mániát a hamis krisztusok szívesen kiszolgálják és produkálnak különféle zűrzavaros jelenséget, a megszállottságnak változatos megnyilvánulásait, ha kell egy-egy testrésznek a gyógyítását is. Ezekről hallunk, de nem kell ezzel foglalkoznunk. — Isten Szellem (a Szentlélek) lecsendesít, mindent elrendez, a szétziláltat, a szétszóródottat egybeszerkeszti. Kérdéseinkre feleletet ad. Mai perikópánk első szava ez: Felele Jézus és monda néki. Juda —, Jehuda azt jelenti: akiben az Isten teljes neve lakozik, tehát a Van, (Jah) az Isten az Úr. Judás érzi, hogy ő csak névlegesen Judas, valójában ez őbelőle hiányzik. Őszintén szólva, mi magunk is érezzük ezt, hiányoljuk és vágyódunk arra, hogy ez bennünk is valósággá lehessen. Mi tudjuk azt is, hogy mi a háromságos Isten hasonlatosságára teremttünk. Ezt a hasonlatosságot a bűnesetben elvesztettük, amikor a harmadik oldal, tehát éppen a szellemünk került halott állapotba. Így mi magunk cseréltük fel ezt a hasonlatosságot az állatira, a kettősségre. Róma 1, 23. A mi mennyei Atyánk pedig ezt helyreállítja, és újra felépíti a hármas embert. Erről szólnak a pünkösdi igék, és ezt a

folyamatot építik a háromsági vasárnapok igéi. Ezek a vasárnapok erről kapták a nevüket.

Most az a kérdés, hogyan történik ez? Úgy, hogy a háromságos Isten lakozást vesz bennünk: „és annál (abban) egyszemélyes lakást készítünk majd magunknak.” Ezt többes számban mondja, tehát a háromságos Istenre vonatkozik, s a három=egy, erre utal az egyszemélyes lakás. — Mi ennek a feltétele, hogy ez bekövetkezzék? Mindenek előtt az, hogy egy akaratral legyünk együtt. Csak egy tökéletes, jó akarat van a világmindenségben, s ez az Isten akarata. Amikor szívemben és cselekedeteimben vallom: legyen meg a te akaratod! Mutaszam meg szeretetemet azzal, hogy komolyan veszem az ő igéjét (tartja) és akkor lakozást vesz bennem. (23) A Szellem munkája, hogy szétválasztja bennem a jót a gonosztól: megmutatták nekik a kettéválasztó nyelveket, mint tüzet. Csel. 2, 3. Ez a gyakorlati véghezvitel. Így lakozhat Ő bennünk, és mi Őbenne.

PÜNKÖSD II.

János 3, 16—21.

Csel. 10, 42—48.

Önkéntelenül felmerül bennünk a kérdés, mi az előfeltétele annak, hogy a Szentlélek (Szellem) kitöltessék, hogy munkálkodni tudjon bennünk. Tény, hogy csak ajándékként kaphatjuk, de az is tény, hogy közhaszonra adatik, tehát nem üres látványosságra, hanem a magunk és mások javára. Az Isten szeretetét tolmácsolja a Szellem érintése, aki a meggyőződést is belénk plántálja, hogy Isten úgy szerette e világot, hogy az ő egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz majd őbenne, az el ne vesszen, hanem örök élete legyen. A bűn, s az általa létrehozott helyzetet, állapotot kell rendbe hozni, tehát a cél, hogy elnyerjük a bűnök bocsánatát. Azt már hallottuk a jubilate vasárnapján, hogy a Szellem megvizsgál, leleplez, ránk bizonyítja a szégyenünket. A mai igénk pedig arra tanít, hogy miként viszonyulunk ehhez a tevékenységhez. Félünk ettől a leleplezéstől, ne féljünk? — Ne féljünk, mert Ő nagy tapintatossággal végzi ezt bennünk; úgy fed fel a múltunkat, minden gonosz indulatunkat, hogy nem roskadunk le annak súlya alatt; nem enged erősebben vizsgáztatni, mint amekkora a teherbírástunk. De azt is tudnunk kell, hogy Ő nem akar ezzel minket bántani, kárhoztatni, hanem megtartani. Mindezt a bensőnkben nagy csendben munkálja. — Nagy tévedés az, amikor ezt a leleplezést nyilvánosság előtt, lármásan óhajtják emberek elvégezni.

Nézzük meg ezt most a gyakorlatban. Igénk egy ember példáján mutatja ezt be nekünk Kornélius személyében. Az első, amit tudnunk kell róla, hogy százados. A kijelentés nyelvén ez nem katonai rangot jelent, hanem minőséget. Alapjában is már istenfélő, gyermeki lelkületű, tisztelettudó, gyengéd, kötelességtudó, de ilyen a háza népe is. Igénk azonban egy magasabb vonásra is rámutat, és pedig: százados. A kijelentés nyelvén ez azt jelenti, hogy elhagyta atyját, anyját stb. a Krisztusért és az evangéliumért, kapott helyette százas minőséget (százszorost). Már nem akar a gondolatainak atyja —, kiagyalója lenni az Isten uralmában, nem akar a maga szántóföldjére menni, amit ő szerzett magának. Ezért kapott százas értékűt, így lett százados. Márk 10, 29—30. Kornélius azonban még mindig érez egy nagy hiányt, azt, hogy valóság legyen őbenne az, amiben hisz. Ezért imádkozik, kér és kap is segítséget. Nem rejtőzik a sötétségbe, hanem világosságra akar menni. Engedelmesen várja Isten tanítását és hallgat is rá. Csel. 10, 33, 44. Ahol ilyen engedelmes ráhallgatás van, oda küldi az Úr az ő Szellemét (Szentlelkét) —, a valóságnak Szellemét.

HÁROMSÁGI VASÁRNAP

János 3, 1—15.
Róma 11, 33—36.

Pünkösdtől ádventig következnek a háromsági vasárnapok. (Trinitatis.) Ezek a perikópák mind arra mutatnak, hogy Isten milyen csodálatos módon építi fel újra a megromlott embert, akiben éppen a harmadik oldal került halotti állapotba. Ezt a harmadik részt eleveníti meg újra azáltal, hogy az örökkévaló, mennyei magot adja belé, s ha ez megfog, akkor újjászületik az ember, benne újjá lesz minden. Amikor valaki észreveszi, meglátja ezt a csodálatos teremtfői művet, az felkiált: Óh Isten gazdagságának, bölcsességének és ismeretének mélysége! Ma az Úr ennek az újjáteremtésnek az első mozzanatát mutatja be nekünk, Nikodémus történetében. Ez komolyan vette, amit tanult, amit hallott, amit tudott; buzgóság szerint farizeus, odaszánása maximális. Mégis él benne egy olthatatlan vágy, egy sajnó hiányérzet; ez nem hagyja aludni. Elindul az éj sötétjében a Világosság felé. A mennyben ezt észrevették, jelzik a Mesternek, aki virrasztva várja az érkezőt. Egyik tanítvány is ott virraszt mellette, mert az ő szíve is vágyódik Istenre. Ő is végighallgatta ezt a beszélgetést, azután leírta. Ülünk le mi is — kedves olvasó — és hallgassuk végig ezt a beszélgetést, hisz a mi szívünkben is ég egy vágy, amit szavakkal nem is tudunk kifejezni. Ez nem is fontos. Nikodémus sem tudta elmondani kérdését, kérését, mégis: „felele Jézus és monda neki.”— Az Úr meghallotta a szíve kérését, és elmondja

neki: „szükséges néktek felülről fogantatni.” Ez még nem szülés, a pünkösdben a fogantatás van: „fogantatott Szentlélektől...” Ha van fogantatja az Ige magjának, akkor lesz belőle majd szülés. — Vigyázat! Mi az első érintésre már újjászületett egyénnek képzeljük magunkat; az Úr azonban lassan, törvényszerűen építi be ezt az új embert. Az első lépés éppen az, vegyem tudomásul, hogy így mint test-lélek ember nem vagyok alkalmas az Isten uralmába, mert Isten uralma örökkévaló uralom, de test és vér nem lehet örökös. — Ennek az újjáteremtésnek a hogyanja, mikéntje nem tartozik ránk; ez csodálatos, titokzatos műve a Teremtőnek. A szellemet jelöli a szív kifejezés is. Igénk befejező mondata a cél, hogy aki hisz (állandóan) Őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen. Hinni csak szívvel (szellemmel) lehet. Róma 10, 10. Ezért örökéletkérdés a hármasság valósága. Mi magunk ezt nem tudjuk létrehozni: Minden belőle indul ki, Általa megy végbe, és Őbelé tér vissza. —

HÁROMSÁGI v. UTÁNI I. v.

Lukács 16, 19—31.

I. Ján. 4, 16—21.

Talán szokatlan nekünk a háromsági vasárnapi-poknak ez az elnevezése, pedig ez az eredeti, mert a hármasság ember helyreállításáról van szó. Régebben a latin trinitatis=hármasság elnevezést használták. Nikodémus vágyódott arra, hogy a harmadik részt elnyerje, hogy újra egészséges lehessen. — Ma az Úr azt az embert mutatja be nekünk, aki nagyon meg van elégedve a maga kettős mivoltával; nincsen semmi hiányérzete; ez jelenti a gazdagságot, ami a belső ember gazdagsága, és ennek semmi köze nincs az anyagi vagyonhoz. Egy régebbi kódex megemlíti, hogy a gazdagnak két neve van: Ninive és Fineás. Ninive alapjelentése: település, lakás. Ez arra mutat, hogy a földre betelepült, ez kielégíti teljesen az igényét. A Jónás könyve elmondja róla, hogy gonoszsággal van telve, nem tud különbséget tenni jobb és bal kéz között. — Ez a gazdag belső lényege. Kifelé egész más arcot mutat; ez a Fineás=Istentől való üzenet, kijelentés, csálhatatlan bölcs, tiszteletet parancsoló tekintély. — Ennek megfelelően nagy kapuja van. A kapu, a szószerket jelenti, amire Fineás nagyon büszke, nem lehet oda akárkinek bejutni, külön kiváltság, ha valakit oda beengednek; az emberek leborulnak a nagy tekintély előtt, és esedezve remélik onnan az üdvösséget. Ezt az elérhetetlen nagyságot éppen úgy meg tudja játszani a maroknyi kis csoport vezetője, mint a vi-

lág hatalom birtokosa. E téren nincs különbség, mert mindegyik az üdvösség egyedüli sáfára. — A szegény Lázár is bevette ezt, és ott sínylődik a gazdag kapuja előtt, legalább egy morzsára áhítozott. Összetévesztette ezt a Messiás energiával telített morzsájával. — A gazdagnak a ruházata is kettős: az alsóruha bíborvörös, a felső ruha fehér patyolat. Belül a bűneitek skarlátpirosak, kívül tökéletes kép-mutatás; szájukkal áldanak, szívükben átkoznak. Csupa hazugság az egész ember. De miért is mondja el az Úr nekünk ezt a példázatot? Azért, hogy ne maradjunk ebben az állapotban. Még itt vagyunk a földön, itt még fel lehet menni a magasabb szintre, itt a válaszfal még nyitott —, még lehet vele felmenni Jeru-sálem-be: „Azt mondod, gazdag vagyok, meggazdagodtam, semmire sincsen szükségem, és nem tudod, hogy te vagy a nyomorult, és a nyavalyás, szegény és vak, és mezítelen.” Jel. 3, 17. Ő valóban szegénnyé lett a mi érdekünkben, hogy mi is megtaláljuk ezt a szegénységet, a jóra való vágyakozást. —

HÁROMSÁGI v. UTÁNI 2.

Lukács 14, 16—24.

I. Ján. 3, 13—18.

Mai igénk a múlt vasárnapinak a folytatása. Ezért kezdődik a 16. verssel. Az Úr megkezdí a lelki gazdagnak a gyógyítását, ezért a bajmegállapítást (diagnózist) részletesebben ismerteti a nagy vacsora példázatában. Ennek mondanivalóját csak a Szentírás, a kijelentés nyelvén érthetjük meg, ahol az evés munkálkodást jelent. Ján. 4, 34. Ezt a nyelvet csak szívvel lehet megérteni; ahol a szív, a szellem hiányzik, ott mennyei vételről szó sem lehet. A gazdagnak van kapuja —, szószéke, ahol ő szónokol és azt képzei, hogy ez azonos az Isten igéjével. Ez éppen olyan tévedés, mintha valaki összetéveszti az orgonavirágot a templomi orgonával. Isten országában csak úgy lehet ígét hirdetni, de munkálkodni is, ha ezt fentről vezérlík. Viszont ezt a vezérlést csak a szív, a szellem útján lehet végezni: „A szív szerint értelmetlenek, akik nem a szívükkel értenek, mind zavarba jöttek. A maguk álmait álmodták, akik semmit sem találtak; mindnyájan gazdag férfiak, akikből hiányzik a befogadókészség, akik saját kezükkel szereztek maguknak gazdagságot.” Zsolt. 76, 6. (Értelem szerinti fordítás.) Amikor az Úr hívja a „gazdagokat” a munkára, ezek nem szállnak durván szembe; udvariasan kéri a kimentésüket. Mindjárt az első azzal érvel, hogy szereztem én magamnak szántóföldet, az elég nekem, éppen most ki *kell* mennem, hogy megtekintsem; én nem tehetek erről, mennem *kell*. Ez a belső

kényszer állandó tényező, kénytelen vagyok állandóan bibliázni, tanulmányozni, ez annyira leköt engem, hogy azután eszembe se jut a szántás-vetés-aratás. Annyira telve van a maga hívőségével, hogy nincs is szüksége segítségre.

A másik nagy mentség az öt iga ökör; ez az apáinktól átvett életmódfolytatás rendje, ami leginkább népszokáson alapul. Nagyon meg vagyunk elégedve önmagunkkal, ha az Úr még egyszer figyelmeztetne az ő törvényszerű rendjére, azonnal készen vagyunk a mentséggel: óh, hát mindezeket gyermekkoromtól fogva megtartottam. De ha rájövök, hogy ez hiányos, akkor kérni fogom. „Vizsgáld meg engem óh, Uram!” (Olvassuk el itt a Zsolt. 43, 1-et értelemszerű fordításban.) Végül a harmadik mentség: „feleséget vettem...” ez a földi berendezkedést jelenti; nekem ez elég, nem hiányolom az ő szent Fiával való közösséget. I. Kor. 1, 9. — De hogyan leszünk alkalmassá a meghívásra? Ezt is megmondja a Lukács 14, 21—23-ban. Pl. a csonka-bonka, aki leadta jobb szemét, jobb kezét. Máté 5, 29—30. Levélbeli ígénk rámutat arra, hogy az Isten szeretete kényszerít a bemenetelre. I. Ján. 3, 13—18. Ott megtanuljuk mi is a szeretetet. Ezért kell a szív.

HÁROMSÁGI v. UTÁNI 3.

Lukács 15, 1—10.

I. Pét. 5, 6—11.

Mai igénkben újra találkozunk azzal az emberrel, aki saját „szántóföldjén” bibliatanulmányozással, az öt iga ökör népszokás kereszténységével teljesen földiekre rendezkedik be. (Ismételjük: a „feleséget vettem” a földi, evilági berendezkedést jelenti. Fil. 3, 19.) Mai igénkben írástudósként és farizeusként állnak szemben a Mesterrel, aki az elveszetteket keresi a megtartásra, a bűnösöket hívja a megtérésre. Mentő szándékkal mondja el nekik ezt a példázatot; esetleg nekünk is szól, kik egy kicsit beképzelték vagyunk bibliaismeretünkre, sokszor hangoztatott hívő mivoltunkra, akik olyan csoporthoz tartozunk, ahol a legtökéletesebb bibliai tanítás hangzik. A mai evangéliumnak mondanivalóját a levélbeli ige segítségével érthetjük meg.

Az elveszett juh és drachma egy példázatot jelent, és ugyanazt a jelenséget két oldalról világítja meg. A juhot nem a pásztor vesztette el, hanem a juhok maguk mentek el, és szörnyen eltévelyedtek. Amikor elvesztette a szellem valóságát, akkor megszakadt a kapcsolat az Atyával, és ezáltal a fiúság kapcsolata szakadt meg, mert akiket az Isten Szelleme vezérel (Szentlélek), azok az Istennek fiai. Múlt vasárnap hallottuk, hogy a szív, (szellem) nélkül már nem hallják a mennynek a hangját. Így hát elindult mind külön-külön, a maga útjára. Ézs. 53, 6. Vajon merre mentek? Hát a magas hegyekre, bele a nagy-

zási mániába, az üres dicsőség keresésébe; azután belekeveredtek a beképzeltségnek, a fölényességnek minden szemetjébe; a maguk mentségére összeszedték az önigazságnak minden szemetjét, tarkítva gyönyörű idézetekkel. — De hát honnan tudjuk mind ezt? Onnan, ahol meg van írva. Amikor a jó Pásztor az elveszett juhait keresi, állandóan a hegyekre megy, (menvén) és ott találja őket tövisbokorban fennakadva, vágott és szúrt sebekkel tele. És hogy néznek ki belül? Ott van sok seprnivaló szemét; ami ráadásul még károkat is okozott. Máté 18, 11. De hogy is kerültek ilyen gyorsan az igen magas hegyekre? Úgy, hogy a kísértő vitte őket fel az üres dicsőség hegyére, és ott kínálta fel nekik az evilág minden uralmát és dicsőségét. Az Úr ne uralkodjék felettünk, majd mi megszerezzük a világuralmat.

Az Úr megmutatja nekünk a kiutat is: „Alázzátok meg magatokat...” Adjátok le minden gondotokat... adok nektek örök dicsőséget... tökéletesekké, erősekké, szilárdakká és állhatatosakká teszlek titeket. —

HÁROMSÁGI v. UTÁNI 4.

Lukács 6, 36—42.

Róma 8, 18—23.

Az elveszett juhról és drachmáról szóló példázat tanítása folytatódik most. Annyit megértettünk, hogy akiket az Isten Szelleme vezérel, azok az Istennek fiái. A kettős embert a Szellem (a Szentlélek) nem tudja vezetni, mert nincsen meg benne az érintkezési pont; s ahol az érintkezés megszakad, ott az áramerő áramlása is megszűnik, s természetes következmény, hogy megszűnik a fiúság állapota is. Levélbeli ígénk rámutat erre a sivár állapotra, aminek súlyát az egész bűnbe esett világ fájdalommal hordozza, és sóvárogva vágyakozik arra, hogy megszabaduljon a múlandóság rabságából és eljusson az Isten-fiúság szabadságára; várják az Isten fiainak megjelenését. Természetesen mi is várjuk ezt. Nem kell arra gondolnunk, hogy majd valamely égitestről átköltöznek ide az istenfiaik, és itt valami felszabadító hadjáratot indítanak a mi érdekiünkben. Ha nem is gondolunk ilyen megoldásra, megpróbáljuk a magunk értelmével a saját látásunkkal helyrehozni a másik ember hiányosságait, azután a saját vezérkedésünkkel pótolni az Isten Szellemének a vezetését. A mi Urunk ennek lehetetlenségét mutatja meg nekünk. Ugyanis a lelki ember, a pszüché embere nem képes az Isten Szellemének a dolgait felfogni, mert e téren nincsen ítélőképessége, ahogy pl. súlymérleggel nem lehet áramerősséget mérni. Ráadásul vak is, a belső látás teljesen hiányzik, de azért óhajtja vezetni a másik vakot.

Az Úr viszont azt a megoldást ajánlja, amit Ő maga tanítás által tud elvégezni. A 40. versben van egy kifejezés: ha tökéletes lesz... ez az eredeti szöveg szerint úgy hangzik, hogyha minden az eredeti állapotába és rendjébe helyre hozatott, akkor olyan lesz mint a tanítója. Első tanácsa a helyreállított ember részére: legyetek irgalmasak, amint a ti Atyátok is irgalmas, akkor majd nem fogtok bíráskodni, hanem imádkozni, könyörögni. Így lehet várni a fiúságot. Itt beáll újra a Szellem vezérlése, aminek következménye a fiúság. „Rezdüljetek együtt az Úrral, ti szentek, akik magukat megtisztítják és tegyetek vallomást az ő szentségének emlékezete mellett, ne feledkezzetek meg az ő magasztosságáról. Mivelhogy az ő érző szívében jóra indító erő, buzgóság van, s az ő akaratában, rendelkezéseiben élet rejlik; este sírás, jajgatás jön belém éjszakai szállásra, reggelre már ujjongó öröm van a helyén”. Zsolt. 30, 5—6. —

HÁROMSÁGI VASÁRNAP u. 5.

Lukács 5, 1—11.

I. Pét. 3, 8—15.

A háromsági vasárnapok igéinek megértése érdekében mindig vissza kell térnünk az alaptörvényhez: „Ha valaki nem fogantatik víztől és Szellemtől, nem mehet be az Isten uralmába.” Egyszerűen azért, mert Isten Szellem, és imádni csak szellemenben, vi. valóságban lehet. Az a világ a valóságos, a mi világunk csak árnyéka annak. Az anyag, az árnyék csak illúzió, aminek valóságos léte nincs. Az Úr erről a kérdéstről tanítja a sokaságot. Ezt két tényezőből érthetjük meg: egyik tény, hogy ez a tanítás a Gennezáret tó mellett folyik. Most bővebben nem részletezzük ezt, csupán annyit vegyünk észre, hogy ez a víztől való fogantatás helye; azután egy szemléltető oktatásban az ún. nagy halfogásban rámutat arra, hogy be kell következni a mi életünkben is a Szellemtől való fogantatásnak. Itt ebben a bemutató tanításban csak a jelét mutatja be ennek, tehát ez itt nem pünkösöd.

Ha szokatlan is nekünk a Szentírás nyelvezete, sőt magának a hármasságnak az állandó hangsúlyozása, ez nem a mi elgondolásunkon alapszik, hanem a hármassági vasárnapok rendje szabja meg az irányt. A tanítványok két hajóval jelennek meg a téren, amit az Úr lát meg, és pedig belső látás alapján, a lényegét látja meg; tehát látja a két hajót, a kettős embert. Ő az egy hajóból tanít, de kissé beljebb a földtől. Ez a tanítás nem blokkol le a földön,

messzebbre, mélyebbre és magasabbra mutat. Tanítás után következik a bemutató. Itt tudnunk kell, hogy az Írás nyelvén a víz (a psychét) a lelkit jelképezi. Erről a szintről a magasabb szintre a tanítvány nem képes felemelni az embert, mert ez nem térbeli különbség, hanem két világnak a szintkülönbsége. Itt magának az Úrnak kell belépni, s ez akkor lehetséges, amikor a tanítvány már kiábrándult a saját képességeiből, amikor már Mesternek, legfőbb vezérnek szólítja a tanítóját: egész éjjel szinte a kimerülésig, a levertségig hajtottuk magunkat, és semmit sem tudtunk vételezni, semmire se mentünk. Az itt a jó, hogy a sötétségnek a kudarca után bíznak a Mesterben, az Ő beszédére, az ígének engedelmeskedve mennek a dolgok mélyére, és kivetik jobbra a hálót. A hallatlan nagy eredmény leleplezi a bennük lévő nagy hiányt. Innen a félelem. Feladat: embereket fogtok megeleveníteni, életre vinni. „Az ígék, amelyeket én szólok néktek, szellem és élet.” Ján. 6, 63.

HÁROMSÁGI VASÁRNAP II. 6.

Máté 5, 20—26.

Róma 6, 3—11.

A nagy halfogásnak az a tanulsága, hogy embereket fogtok az örökélet számára menteni, embereket fogtok megeleveníteni. Kérdés hogyan, milyen módon? Az igehirdetés bolondsága által, mert az Ő igéje szellem és élet. Ez a két tényező összetartozik, egységet alkot, mert a szellem hordozója az örökéletnek. A tanítvány feladata, hogy a megelevenítő Szellemet tolmácsolja; ez a mennyből való második embernek, az Úrnak a műve. A Károlyi Bibliánk ezen a téren adja egy alkalommal a teljes, pontos kifejezést. I. Kor. 15, 45. Ez nem azt jelenti, hogy a lélekre nincsen szükség, sőt, annak is egészségessé kell lenni; a lélek területére tartozik az értelem, érzelem és akarat tevékenysége. A rádiónál is fontos szerep jut az antennának, de ha nem jut beljebb az éterrezgés, akkor üressé válik a vétel. Az ember esetében ez azt jelenti, hogy az ige vételezése csak a betűig, a szöveg formájáig jut el, és a szívet, a szellemet nem érinti.

Mai igénk arra vezet rá minket, hogy ez a magasabb szintre való lépés miként megy végbe a gyakorlatban, mi is a lényeg itt? Hát az, hogy a szívben működnek az indulatok; ez már nem érzelem, hanem érzület, indulat, szándék. Márk 7, 21—23. A kiindulás tehát a szívből van, ami elindítja a gondolatokat, amelyek azután cselekvésben nyilvánulnak meg. A szorgalmas írástudónak az ismerete, a farizeusnak a buzgósága tehát nem káros, nem rossz; csak akkor

van baj, ha nem jut ez el a szívig, a szívbe. A gyógyulásom azzal még nem fejeződött be, ha a felebarátomat nem ölöm meg, mert a gyilkosság gyökere a harag, a neheztelés még ott van talán a szívem mélyén. A harag, az gyilkos indulat, ez a Kain indulata. Már a múlt vasárnapi levélbeli ígénk rámutatott arra, hogy magasabb szinten, vagy mélyre evezve az indulat megváltozik: nem fizetvén gonosszal a gonoszért. 9. v. Ez már egészen más, mint amit a mi romlottságunk tud létrehozni. Ennek gyakorlati megoldása a keresztségben (bemerítettés) a bűn számára meghalunk; ez az a bolondság, amit az evangélium hordoz. — Róma 6, 3—11. Az Úr ad tanácsot: „Ki az az ember, van-e közöttetek olyan valaki, aki akar élni, aki-ben élni akarás van az örökéletre, s aki szeret jó napokat látni? Az tartóztassa meg nyelvét a gonosztól, s az ő ajkait úgy, hogy soha többé ne szóljon hazugságot. Az forduljon el a gonosztól, és cselekedjen jót: keresse a békességet...” Zsolt. 34, 13—15. Ez már több, mint az emberi igazságosság. —

HÁROMSÁGI VASÁRNAP u. 7.

Márk 8, 1—9.

Róma 6, 19—23.

Hallottuk, hogy az az életmódfolytatás, amit az ember a maga szorgalmas bibliaolvasásával, hitbeli buzgalmával el tud érni, az nem üti meg azt a mértéket, ami az Isten uralmában fennáll. Ez nem valami bántó elmarasztalás, csupán figyelmeztetés arra, hogy a mi mennyei Atyánk a harmadnapra szóló fel-támadás felé vezet, és erre készít fel. Keresztelő Jánosról is olvassuk, hogy az asszonytól szülöttek kö-zül a legkülönb volt, mégsem éri el a mennyek ural-mában a legkisebbnek a mértékét. Az is tény, hogy aki szívből hazavágyódik, akinek nagyon hiányzik a mennyei Atya, az nem is tud belenyugodni ebbe az állapotba; a valóságra vágyakozás éhségként jelent-kezik benne, és egyre jobban nyugtalanítja. Ez az éh-ség indítja el Nikodémust is; csak a Messiás közelé-ben tud lenyugodni, ahol rátalál, rávezetik a valóság-ra, mert a szellem a valóság. A törvény is szellemi. Róma 7, 14. Tehát, az anyagi világban is ugyanaz a törvényszerűség működik, hiszen ez a valódinak, a valóságos törvénynek az árnyéka.

Az Úr megmondta, hogy boldogok, akik éheznek és szomjúhozzák az igazságosságot, mert megelégtí-tetnek. Ez nem egy elméleti megállapítás, hanem a hétköznapi gyakorlatban vágyódnak az igazságosság-nak a megcselekvésére. Ennek a megvalósulását, a gyakorlati példáját mutatja be nekünk a mai evangé-liumunk, és a levélbeli ígénk megérteti velünk a vé-

ghezvitel módját. Nem kell különös dolgokra gondolnunk; egyszerű földi ügyről van szó, amihez minden adottságunk megvan. „Emberi módon szólok”, ezzel kezdődik a levélbeli ige. Az evangélium pedig arra mutat, hogy itt lelki emberek vannak együtt, akik éhezik az igazságosságot. Ezt a szentségnek a száma is kifejezi, a hét. A hét kenyeret, az igazságosság cselekvésére szóló képességet nem kell a távolban keresni, náluk van, a cselekvőképesség bennük van. Tehát megvan erre az adottság, de hogy működésbe jöjjön, ahhoz a mennyei indító erő kell, amit Ő maga vételez, és a tanítványságon keresztül, ezáltal adja a leülteknek. A leülés itt az engedelmes ráhallgatást jelenti. Most már elindíthatja őket a mennyei otthon felé, ahol igazságosság lakozik. Könnyen érthető és logikus, ha volt képességünk arra, hogy odaszánjuk magunkat a törvénytelenségre, ugyanúgy odaszánhatjuk a mi tagjainkat az igazságosságra.

HÁROMSÁGI VASÁRNAP II. 8.

Máté 7, 15—23.

Róma 8, 12—17.

A nagy halfogás arra tanított, hogy a tanítvány feladata az emberek megelevenítése lesz. Az életnek a jele a cselekvés, az örök életnek a jele az igazságságnak a cselekvése a megszenteltetésre. Erről beszélt nekünk a hét kenyér, ami nálunk van. De most különösen figyelniünk kell a Szellem vezetésére, mert a jó indulás örömeiben könnyen megfélekedünk a jó és gonosz szétválasztásáról, a régi énünk romlott gondolkodásának visszaszorításáról. Ezért kezdődik a mai levélbeli igénk így: Annak okáért, atyámfiai, kötelesek vagyunk ebben a hústesti állapotunkban nem hús szerint élni. Az eredeti bibliai szöveg ezt így fejezi ki. Az „annak okáért” indokolás egy előzményre mutat, amit az előző mondat tár fel nekünk: „De ha Annak a Lelke (Szelleme) lakik bennetek, aki feltámasztotta Jézust a halálból, ugyanaz, aki feltámasztotta a Krisztus Jézust a halálból, megeleveníti a ti halandó testeteket is az Ő bennetek lakó Lelke által.” Róma 8, 11—12. Egész valónkra, életberendezésünkre, odaszánásunkra, mindennapi életmódfolytatásunkra nézve döntő jelentőségű az, hogy milyen a szellem, aki bennünk lakozik, kinek a Szelleme vezérel minket? Mert tisztátalan szellemek is léteznek, és a tisztátalan hármasságnak, tehát a sátáni hármasságnak is van lelke, ami a Szentlélek ellenlábasa. A Jel. 16, 13—14-ben, olvassuk, hogy az ördög harmadik tényezője a hamis próféta,

ez egy kifejezés, egy személy neve. Nekünk tudnunk kell, hogy sok hamis próféta ment ki a világba, hogy az embereket megszállják és megtévezzék. I. Ján. 4, 1. Sok tisztátalan lélek ment ki a világba; „szeretteim, ne higgyetek minden léleknek, hanem vizsgáljátok meg a lelkeket, hogy Istentől vannak-e.” A tanítványok is gyakorlatlanok voltak e téren! Az Úr maga mondja neki: „Nem tudjátok, hogy minémű szellem lakozik bennetek.” Egymásban sem ismerték ezt fel, pedig a „gyümölcs” elárulta őket, hogy aki tüzet kíván zúdítani a felebarátjára, abban nem a Megtartó szelleme lakik.

De miért is kell ezt tudnunk, miért mondja az Úr: tüzetesen figyeljete a hamis prófétákra, mert könnyen megtéveszthetnek; Bibliával a kezükben jönnek, sok érdekeset ígérnek és mutatnak. Ez nagyon megtévesztő. A frázisok is szépek: Uram! Uram! — Csak egy a baj: „Sohasem ismertelek titeket!” Az ismerés a magadást, a nemzést jelenti. Nem történt meg az: fogantatott Szentlélektől. Ez végveszélyt jelent, és ettől óv, őriz minket az Úr!

HÁROMSÁGI VASÁRNAP II. 9.

Lukács 16, 1—9.

I. Kor. 10, 6—13.

Múlt vasárnap arról hallottunk, nem mindegy az, hogy milyen szellemet, milyen prófétaságot veszünk be. Bibliai értelemben a prófétaság nem jövődölést, jóslást jelent, hanem Isten igéjének helyes tolmácsolását. „A Jézus bizonyágtétele, a prófétaság szelleme.” Jel. 19, 10. Az Úr a tanítványait, minden idők tanítványát az evangélium hirdetésére akarja felkészíteni, tehát hamisítatlan prófétálásra tanítani. Ezért mondja el a tanítványainak ezt a mai példázatot; ilyen értelemben írja Pál is, „kívánjátok a szellemi ajándékokat, leginkább pedig, hogy prófétáljatok, és pedig mindnyájan, mert mindnyájan tanítványok vagytok.” (Persze ezt nem szabad összetéveszteni a császárkodással.) A mai példázat tanítása oda irányul, hogy a megbízott sáfár hűtlenül is kezelheti a rábízott javakat; szétszórja azokat. A gazda számonkérése felfedi, hogy az a vagyon, az ő igéje: „Add vissza az ígét, mert nem lehetsz tovább sáfár.” Ez nem állásvesztést jelent, hanem képtelen lesz ígét vételezni, mert megszűnik az áramszolgáltatás. Nem a gazda szakította meg az erőáramlást, hanem a sáfár. Kérdés, hogyan történt ez?

Úgy, hogy a sáfár nem helyezte működésbe az erőket, nem lett belőle cselekvés, gyümölcstermés; ez esetben automatikusan, helyesebben kifejezve: törvényszerűen megszűnik az erőáramlás. Ezt jelenti a szétszórás, ami azonnal nem látható, nem észlelhe-

tő, mert a látszat szerint a sáfár működik: „Leüle a nép enni és inni, azután felkelének játszani.” Tehát vannak igeszolgalatok, konferenciák, fórumok, utazgatások, csak utána nem veszik komolyan Isten ügyét a hétköznapi életben; ezt jelenti a „felkelének játszani.” Itt jön be a telhetetlenség, az aranyborjú, ami bálványimádás. Kol. 3, 5. Másra használták a kapott erőket, ez a paráznaság. Ráuntak a Krisztus mennyei kenyerére, ezzel utat nyitottak a kígyóknak. A zúgolódás belevisz a teljes hitetlenségbe, végül a veszedelembe. Egy idézet a Bírák 10, 15—16-ból: „Bizony mi vétkeztünk, mi tévedtünk el; tégy hát velünk minden tekintetben, amint az a te tetszésedre van, csak irgalmazz nekünk ama napon. És bensőjükből eltávolították az idegen isteneket, úgy feléből-harmadából, és így szolgálták az Urat, de ő nem találta tetszését az ő népében; az Izráel pedig csüggedten kishitűsködött, önsanyargató mellveregetésben.” — De levélbeli igénk, nagy biztatással fejeződik be: „hű az Isten! — Meg is szabadítja Ő Izráelt minden ő bajából.” Zsolt. 130, 8.

HÁROMSÁGI VASÁRNAP u. 10.

Lukács 19, 41—48.

I. Kor. 12, 1—11.

Amikor az Úr a hűtlen sáfárt példázatban megmutatta a tanítványainak, azt akarta megértetni velük, hogy tanuljanak hűséget. Van kitől tanulni, mert hű az Isten, aki a sáfároktól nem vár nagy terveket, látványos teljesítményeket, hanem hűséget; az alapokkal bíró városnak Ő a tervezője és kivitelezője. Zsid. 11, 10. Az építőktől csak annyit kíván, hogy a szeguletkövet — a mintakövet — meg ne vessék, hanem hűséggel kövessék. — Ezt lehet látszólagosan is teljesíteni, ami távolról nézve még elfogadható, jó képet mutat. De amikor közeledett a városhoz, akkor látta, hogy benső szerint milyen siralmas állapotban van, és emiatt könnyekre fakadt. A Szentírás nyelve élesen megkülönbözteti a külsőséges látást, a belső állapotának, a belső lényének a meglátásától. Itt az a szó szerepel, ami a belső lényeket észrevételezi. Különösen az teszi szomorúvá „fájdalmassá” a látványt, hogy a belső és a külső kép nagyon különböző, és a külsőséges szemlélő nem veszi észre a belső romlást, ami veszedelembe vihet. Most nem térhetünk rá a „nagy város” állapotának részletes jellemzésére, mert ezzel elterelnénk a figyelmet magunkról.

Most rólunk, rólam van szó. Az Úr irgalmasságával közeledik hozzám, hogy felfedje bajomat, hogy megtisztítson és meggyógyítson. Először megtisztít az idegen szellemiségtől, azután tanítás által gyógyít. Tudjuk, hogy Jeruzsálem lerombolása

történelmi tény; de ez csak kép, mely arra mutat, hogy az ó-embert vetkőzzük le, amely a régi életmód-folytatásban nyilvánul meg, amely a kívánságok révén, eltévelyedésben önmagát tette tönkre... Ef. 4, 22. Ha ezt az Úrnak segítségével, mi magunk teljesen elvégezzük, hogy a régiből semmi sem marad — kő-kövön —, akkor ezzel ajtót nyitunk a békességnek. A meglátogatás itt azt jelenti, hogy az Úr eljött hozzánk az ő segítőkézségével. Ha ő végzi a réginek a lebontását, akkor azzal folytatódik az ő műve: „Megújuljatok pedig...” Ha ezt nem fogadjuk el, akkor majd az ellenség fogja elvégezni a rombolást véglegesen. Az Úr nem kíván lehetetlent tőlünk: „Nagyon kevés kell ahhoz, hogy a gonosz soha többé ne jusson érvényre, s még csak szóhoz se jusson; ... A szelídek pedig örökségül bírják a földet, és megcsúfolják azokat (ti. a gonoszokat) a békesség teljessége révén, mivelhogy a Békesség betölti őket.” Zsolt. 37, 11. „Nagy békességben van része mindazoknak, akik a te törvényeidet szeretik.” Zsolt. 119, 165.

HÁROMSÁGI VASÁRNAP u. 11.

Lukács 18, 9—14.

I. Kor. 15, 1—10.

Lukács evangéliuma nem sokat foglalkozik a templom megtisztításának a külső képével; itt nem szerepelnek áldozati állatok, pénzváltó asztalok. Itt az Úr a belső lényegre mutat, és arra tanít, hogy az ó-embert teljesen le kell bontani, hogy az új felépülhessen. Amikor ezt bemutatta, akkor nem volt ott nagy felfordulás, láрма. Nyugodt hangulat maradt ott, és az a csend alkalmas volt arra, hogy ott tanítson. Fájlalta, hogy nem ismerték fel, amikor segítőkészséggel Isten meglátogatta őket. De Ő most is itt van, hogy segítsen rajtunk, és segítsen nekünk. Meg akar tanítani minket imádkozni, segítséget kérni. Nem imaszöveget tanít, hanem feltárja a mi segítség-re szoruló mivoltunkat. Ha már látom, érzem és tudom, hogy az életem, a bensőm romokban van, hogy a bűnnek terhe szorongat engem, mint valami kifizethetetlen adósság, sőt azt is tudom, hogy az egész bajt saját magam okoztam magamnak, akkor keresem a menedéket. Eszembe jut, hogy az én Atyám irgalmas. Múlt vasárnapi levélbeli ígénk: I. Kor. 12, 1—11. megmutatta nekünk: „Az én Atyámnak házában mily sok béres bővölködik kenyérben, v. is tengernyi adottságokban, változatos munkalehetőségben. Erről tanított, beszélt ott a templomban, és voltak, akik szinte csüngtek a szaván és hallgattak rá. De voltak ott olyanok, akik magukban elbizakodtak. Ezt az eredeti kifejezést kicsit nehéz vissza-

adnunk; a szónak az alapja a „hinni” ige; amikor az én hitemet, hívőségemet teljesen elegendőnek érzem Istennel szemben, akkor nem tud az Úr engem a megbánásba belevezetni. Másnál esetleg könnyebben észrevesszük, ha folyton hangsúlyozza: „mert hát én hívő ember vagyok”, hogy ebben önelégültség rejlik, és a szívem mélyén fölényt érzek mindenkivel szemben, aki nem olyan módon hisz, mint pl. én. Nevezhetjük ezt felekezeti, társulati, csoportbeli gőgnek, de ez üres önhittségbe torkollik. Úgy gondolom, hogy amikor ezt a példázatot halljuk, nagyon hamar beöltözünk a vámszedő jelmezébe, és a farizeust még egy lépéssel megelőzve azt mondjuk: lásd Uram, én nem vagyok olyan, mint ez a farizeus, mert én hívő ember vagyok. — Hát ezért mondja az Úr ezt a példázatot azoknak, akik elbizakodtak magukban. — Ha erre egyszer rádöbbenünk, akkor mi is azt fogjuk kérni: Légy irgalmas nékem, bűnösnek. — Így lesz a szívem imádság háza.

HÁROMSÁGI VASÁRNAP II. 12.

Márk 7, 31—37.

II. Kor. 3, 4—9.

Az Úr folyamatosan gyógyítja a hamis sáfárt, hogy alkalmas lehessen az ige szolgálatára. Valami megmozdult az önhitt, a hívő mivoltában elbizakodott emberben, ajkát elhagyta egy kérő szó: „békélj meg velem a te irgalmasságod által.” Ennek az irgalmat nyert embernek az lesz a feladata majd, hogy ő is gyakorolja az irgalmasságot, és egykor hirdesse az Úrnak irgalmasságát. Bizonyos lépcsőkön már túljutott, de belső hallása, vételi képessége még nincsen, és így természetesen a beszéde is nehézkes. Tíruson már túljutott. Türosz = sajt. Ez az, amikor a tejnek itala megmerevedett, nem alkalmas újszülött táplálására. Sidonon még átmegy, ami azt jelenti, hogy a maga erősségét is leadja. De a Tízvárosnak a kellős közepén van. Itt a tízesben van bibliaismeret, de csak a betűig jutott — a megelevenítő szellem még hiányzik belőle. Így tehát még nem alkalmas a szellem szolgálatára. Az nem baj, hogy eljutott a kőbe vésett betű szolgálatáig, hogy forma szerint komolyan veszi az isteni rendet, csak végleg ne maradjon ebben az állapotban. Annak ellenére, hogy a betű megöl, és ez még csak a halál szolgálata, mégis az Ő dicsőségében, tehát Isten kezében megy ez végbe, mégis sürgős, hogy eljusson a szellem szolgálatára. Ennek törvényét ismerjük: a hit hallásból van, a hallás pedig Isten ígéje által. Ennek a süketnéma embernek a barátai ismerték ezt a törvényt, ezért vitték

a süketet az Úrhoz, vegye kézbe annak ügyét. Az Úr az ujját a beteg fülébe helyezi, ami arra mutat, hogy a belső hallást indítja el; a „köpvén” azt jelenti, hogy ami az ő szájából származik, tehát az ő igéje adja a gyógyerőt. Így nyitattik meg a hallás.

Ez a hallás nem azonos a testi fül hallásával. Talán valamit érzékelünk ebből, ha pl. a zenei hallásra gondolunk. Sok ember születik kitűnő zenei hallással, amit emberi erővel nem lehet létrehozni. — A belső hallás is az újonnan születés ajándéka. Ezt észrevették, hogy Ő a süketeket hallókká teszi, a némákat beszélőkké. Ez a képesség a mennyből jön. Amikor az Úr ezt kéri — sóhajjal —, akkor feltekint az égre. Nekünk az nem okozhat gondot, miként lehetünk alkalmassá a szellem szolgálatára, mert a mi alkalmas voltunk az Istentől van. Ő tesz alkalmassakká, hogy új szövetség szolgálivá legyünk.

HÁROMSÁGI VASÁRNAP II. 13.

Lukács 10, 23—37.

Gal. 3, 15—22.

Csak a vámszedő példázata után következhet az irgalmas samaritánus példázata, mert ebben a mi Urunk arra tanít, hogy szeresd a te Uradat, helyesebben az eredeti kifejezés a Szentírásban így hangzik: „Szeretni fogod a te Uradat Istenedet, és szeretni fogod a te felebarátodat.” Ez tehát nem parancs, hanem következmény, mert senkit sem lehet parancs által arra kényszeríteni, hogy szeressen; viszont ahol megvan erre az alap, ott ez törvényszerűen bekövetkezik. Egy édesanyát nem kell kényszeríteni arra, hogy szülöttjét szeresse. A szeretetnek az alapja az irgalmasság, ezt érteti meg velünk az Úr, amikor felteszik neki az ilyen irányú kérdést. Első pillanatra már látjuk, hogy ez belőlünk teljesen hiányzik; csak úgy adhatunk gyakorlatilag irgalmasságot, ha előzetesen kaptunk. A példázatbeli vámszedő irgalmat kért és kapott, mert lenyugodva, helyreállított állapotban, megigazítottan ment alá az ő házába. A vámszedő kérésében az a kifejezés hangzik: békülj meg velem a te irgalmasságod adása által. Az Úr azt is megállapítja róla, hogy ez valóban megalázta magát, amit az is igazol, hogy *aláment* az ő házába, tehát a templomhoz, Istenhez viszonyítva, ő nagyon lent van. Ez a megalázkodás ténye, ez nem azonos az aláfelé vezető úttal. — Természetes az is, hogy az irgalmasság gyakorlati véghezvitele megkívánja azt is, hogy tudjunk engedelmesen ráhallgatni és irányt venni;

többé nem aláfelé menni, hanem felfelé venni az irányt. Ezért elengedhetetlen előzmény a süketnéma meggyógyítása. Ha a magunk látására bízánk magunkat, akkor otthagynánk a félholt embert. Márk 7, 31—37. — A pap, meg a lévita megmaradnak az aláfelé irányban. Pedig itt életfontosságú kérdésről van szó. A szövegünk szerint: felelvén — 30. vers — ezt azzal a szóval fejezi ki az evangélium: segítően, védőleg alányúlva; ahogy pl. egy karon ülő gyermeket úgy alányúlva, átkarolva tartanak, ilyen féltő szeretettel mondja el ezt a példázatot, hogy mi is megtaláljuk az irgalmasság gyakorlatát. — Azzal a törvénytudóssal beszél ilyen gyengéd féltéssel, aki Őt leckézteti és az Ő tanításával szembeszegül. Ez nem hiábavaló erőfeszítés, mert egy néhány eltévedt törvénytudóssal szemben nem volt hiábavaló az ő mentő szeretete. Aki nagyon bántóan szembefordult vele, azt is meggyőzte az ő jósága: „Ki előbb istenkáromló és üldöző valék... de könyörült rajtam.” I. Tim. 1, 13. Ez az Isten gazdagsága. Ef. 2, 4.

HÁROMSÁGI VASÁRNAP u. 14.

Lukács 17, 11—19.

Gal. 5, 16—24.

Ma és holnap ördögöket űzők, és gyógyítok, mondta az Úr. Ezt a folyamatos gyógyítást láthatjuk logikus sorrendben, hétről hétre. A vámszedő irgalmasságot nyert, megbékült vele az Isten. Azután felkészítette az irgalmasság gyakorlására azzal, hogy helyrehozta a hallását és beszédkészségét. A hallás az engedelmes ráhallgatást jelenti, ezáltal alkalmassá válik a Szellem általi vezettetésre. Ma pedig megmutatja, hogy kik várnak az irgalmasság gyógyító írájára. Levélbeli igénk feltárja a poklosságnak a jeleit, megnyilvánulásait. 19—21. vers. Ezt nevezi az eredeti nyelv sarxnak, régebbi alakja sűr — ebből — sűrös — Szíria. Ez tehát a megromlottságnak, a megromlott embernek a bibliai elnevezése; az ide beszülető ember, testben születik be, és ennek a látható embernek a megromlott természetét jelöli a sarx, amit magyarul nehezen tudunk visszaadni. Szó szerint lefordítva: hús. Amikor Jézus testben megszületik, akkor ő is magára veszi a megromlott ember adottságát: Az Ige hús — sarx lett. Ezért szerepel Jézus születése történetében, hogy Szíriában akkor Cyneus volt a helytartó. Ugyanis Palesztína (Izráel) és Szíria egy római tartományt alkottak. Az egy ember két mivoltára mutat ez.

A megromlott állapot poklos fertőzést jelent. A belső embernek a poklosságáról van szó, ezért is nevezik ezt belpoklosságnak. Ami a testen, a külsőn

látható, az a belső poklosságnak a jele. Ez erősen fertőző, támadja a szervezetet: a hús, a szellem ellen harcol — Cirénius jelentése harcias. Ismerünk egy történetet a poklossággal kapcsolatban. Egy szíriai ember, Naámán hadvezér harcolt Izráel ellen. Megtévészto, hogy neve: a kedves, szép, jóságos. Ilyen megnyerő modor mellett még lehet poklos. — Tehát a húsnak fertőzése megvan már a világrajövetelkor — Szíria + Izráel — egy tartomány, egy ember, de akkor lesz nyilvánvalóvá a poklosság, ha elindul az Istenkeresés útján. Amikor eléri a tízes szintet, akkor válik nyilvánvalóvá a poklosság. A tíz itt minőséget jelöl, tízesek. Lehet külsősegesen gyógyulni, de lehet a belső valóságban is. Mi a jele ennek? Az, hogy meghálálja a gyógyítást, és pedig azzal, hogy a lábainál borul le; elismeri, hogy az Úrnak a „lába”, életmód-folytatása a követendő, az egyedüli jó, és a dicsőséget Istennek adja. Az Úr a többieknél a kilencet hiányolja. Ez nem létszám, hanem a Szellem gyümölcse 9. Gal. 5, 22. Mi a kiút? A hit: A te hited téged megtartott. El kell indulni, hinni a Szabadítóban, és mire odaér, menet közben megtisztít.

HÁROMSÁGI VASÁRNAP II. 15.

Máté 6, 24—34.

Gal. 5, 25—6, 10.

Láttuk, hogy a poklos fertőzésből a kiút a hit. Ez így logikus, mert hiszen a bajt, a pokol fertőzését éppen a hitetlenséggel vettük be; nem hittünk az Isten figyelmeztetésének, aki a halál fájától, vi. a jó és gonosz tudásának a fájától óvott minket. Most is ugyanaz a tét áll fenn, meg kell értenünk, hogy egyszerre nem lehet két úrnak szolgálni. Választanunk kell az alapkérdésnél, v. i., hogy kinek hiszek? Merem-e magamat, testemet, lelkemet, mindenemet Istenre bízni, és ráállni a bizodalmas életmódfolytatásra, vagy megmaradok a régi önbizalom mellett. Itt is van hit, de ezt az Úr kishitűségnek nevezi. Ez már a legkisebb erőpróbánál, a kenyérkérdésnél kudarcot vall, aggodalmaskodik. A valóságos Hit, aki a mennyből való, az nem torpan meg a halálnál sem. Ez hisz a Mindenható Istenben, aki életnek és halálnak, az egész mindenségnek Ura; az tudja, hogy mi a nemlétben, vi. a halál állapotában vagyunk, de Istennek van ereje arra, hogy minket a nemlétből, a nincsből előhívjon a valóságos létbe, az életbe. Ehhez nem kell egy Ábrahám, hogy így higgyen, elég ide egy sötétség földjéről, Babilonból jövő, hitetlen Ábrám is (előkelő úr); ennek Isten tud adni hitet, erőt, szövetséget. Ezt Isten maga kínálja fel: (I. Móz. 17, 1...) Ábrámnak 99 éves korában megjelent az Úr és felajánlotta a népek sokaságát akkor, amikor erre semmi remény nem volt. De Ábrám arcra borult az

Úr előtt, ami az elfogadást, tehát a hitet jelentette. Ezáltal költözött bele a VAN és így lett belőle Ábrahám, ami azt jelenti, sokaságok atyja. Ennek próbája, vizsgálja volt az Izsák feláldozása, amikor a hitből vizsgázott; ekkor is hitt az Isten ígéretének, hogy ő népek atyja lesz, mert Isten a holtat is fel tudja támasztani, és Isten ígérete akkor is igaz, ha az egyetlen fiát is feláldozza. Tehát előbb kell hinni, és úgy jön létre az Ábrahám, és nem fordítva. Ebben az esetben az örök életről és az örök halálról volt szó. Mi pedig már a halál árnyékától is megrémülünk, vi. a testi elhunytástól. Egész földi életünkön végigkísér minket a halálfélelem, amíg meg nem találjuk a valószínű Hitet. Róma 4, 16—21. Zsid. 2, 14—15. Amit a kishitűeknek ma meg kell tanulni, az a kenyérkérésben való bizodalom; legalább ne aggodalmaskodjunk. S ha ezt megtanultuk, akkor nem kell mindjárt fölényeskedni másokkal szemben. Gal. 6, 1. Cselekedjük a jót mindenekkel... 10. v.

HÁROMSÁGI VASÁRNAP II. 16.

Lukács 7, 11—17.

Efez. 3, 13—21.

Az Ábrahám hite, a valóságos hit erősebb, mint a halál, ezért nem is fél a haláltól. Az életerőt nem a hit adja, a hit csak áramvezető. Miként az Atyának élete van önmagában, akként adja a Fiúnak is, hogy élete legyen önmagában. Az én ígém bizony szellem és élet. Ez természetesen elsősorban a belső embernek a valóságos életére vonatozik, amit nem érint a testnek az elhunyasága: „Aki énbenem hisz, ha a teste elhunyt is, élni fog!” Itt egy kérdést tesz fel külön mindenkinek: „hiszed-e ezt?” A naini ifjú feltámasztását is azért mutatja meg nekünk, hogy megtanítsa hinni. A különféle gyógyítások jeleit is ezért adta, nem azért, hogy próbáljuk azokat utánozni, hanem: „Ezek azért íratlak meg, hogy higgyétek, hogy Jézus a Krisztus, az Istennek Fia, és hogy hívén életetek legyen az ő nevében.” Ján. 20, 31. Félreérthetetlen, hogy a belső emberről szól, tehát az örökkévalóról. Levélbeli ígénk is erre utal: „A mi Urunk Jézus Krisztusnak Atyja, adja meg néktek az ő dicsősége gazdagságáért, hogy hatalmasan megerősödjetek az ő Lelke (Szelleme) által a belső emberben.” Ef. 3, 16. A naini állapot az, ahol nem törődnek a belső emberrel. Nain jelentése: letelepedés, lakozás. Ez arra mutat, hogy letelepedtek végleg a földön, a hitük csak a földi dolgok körül mozog, az imádságaikban is a kérések a múlandókra irányulnak, egész életberendezésük a földiekre épül. Fil. 3, 18—19. Hiába vannak

ébresztő jelek, amikkel Isten figyelmeztet minket az örökkévalókra, pillanatra feleszmélünk, azután marad minden a régiben. Ezékiás király (neve: erősségem az Úr) halálos betegségből gyógyul fel, utána Isten elküldi hozzá Ézsaiást komoly intéssel, de neki még sincs más kérése, mint az: „Csak napjaimban, — ebben a múlandó világban — legyen nékem béke és igazságosság.”

Ebben a veszélyes állapotban, amikor utunk a végpusztulás felé halad, jön szembe velünk az Úr, és megállít, és megszólít, és pedig személy szerint. A hazulról az elveszettségbe távozott fiatalabb fiút szólítja meg a szíve mélyéből fakadó könnyörülettel, szinte kérve kéri: „Ifjú, néked mondom, ébredj fel, kelj fel!” És felült, ez az engedelmes ráhallgatást jelenti. Akar hinni, hogy valóban átmenjen a halálból az életbe. Most nekem, nekünk mondja ezt az Úr. „És elindított bennem egy új életmódfolytatást, a mi Istenünknek magasztalását, a jó gyümölcsöt termő életmódot...” Zsolt. 40, 4.

HÁROMSÁGI VASÁRNAP II. 17.

Lukács 14, 1—11.

Efez. 4, 1—6.

A naini ifjú feltámasztásának története azzal kezdődött: „lőn másnap.” Ez a második lépcsőre mutat, vi. a lelki világa állt helyre. Ismerjük a lelkiiség elnevezését, a víz képével jelöli a Szentírás: víztől és szellemtől. Ján. 3, 5. Természetesen először a lelki világunkat hozza rendbe: értelem, érzelem, akarat. Ennek is megvan a veszélye bennünk, és pedig az, hogy annyira megőrülünk amikor az ige megérint és megszólít, hogy nagy buzgalommal tanulmányozzuk a Szentírást, igyekezünk ezt minden barátunkkal közölni, örömünket megosztani. Közben elfelejtjük, hogy az a törvényszerű, ha majd boldog lesz az ő cselekedetében. Ha nem használjuk fel ezeknek a lelki adottságoknak (víz), az érzelmi gazdaságnak, a helyes ismeretnek a lendületét, az akaratnak bevetésével a munkálkodásra, akkor torlódni fognak bennünk a lelki adottságok, vi. a víz, és előáll a vízkórosság. Az lehetséges, sőt valószínű, hogy a hétköznapi életben igyekszünk mindent fair (fer) módon végezni, kishitűségünkkel tündökölni a világban, amikor éppen világosságot kellene nyújtani. Így néznek ki a vízkórosok, amikor az egyik farizeus házában biblia-tanulmányozásra gyülekeznek. A mi fogalmaink szerint ez sehogy sem áll össze azzal: „azok leselkednek vala ő utána.” Pedig ez így törvényszerű, mert az ismeret felfuvalkodottá tesz. A belső embernek a vízkóros állapotát szemmel nem lehet látni, de annak

jelei, megnyilvánulásai már észrevehetőek. Azért egy testi vízkóroson mutatja be a bajmegállapítást, aztán a gyógymódot.

A leselkedés indulatát a második zsoltár ismer-teti: „A föld királyai szembehelyezkedtek, a maguk véleményét akarták érvényre juttatni, és a «fejesek», a vezérkedők, csak úgy, a maguk feje szerint egybe-gyűltek, gyülekezetet alakítottak az Úr ellen, s az ő Felkentje ellen.” Zsolt. 2, 2. Kioktatják a sabbát Urát, hogy a szombat a valami. Jellemzője a vízkórosnak, hogy a saját gyülekezetét tartja a vilá-gon egyedüli helyesnek, igaznak. Ebből kovácsolja ki magának a nagyzási mánia tőkéjét. Ez igen nagy jelentőségű, amit abból is láthatunk, hogy ez a kifeje-zés (vízkóros) csak egyszer fordul elő a Szentírásban. — Az Úr a kiutat egy példázattal mutatja meg: „Ne keressük a lakomán a főhelyet, üljünk le az utolsó helyre — a Messiás mellé.” — Ef. 4, 2—3.

HÁROMSÁGI VASÁRNAP II. 18.

Máté 22, 34—46.

I. Kor. 1, 4—9.

Amikor a törvénytudók, — mondhatnánk, bibliai jogászok — vagy írástudósok próbálják a Mestert megcáfolni, akkor mindig két malomban örölnek. Nem ismerik az alapfogalmakat. Kérdőzködnek a sabbát betöltése, vagy megrontása felől, holott nem ismerik az Isten sabbátját. Emberileg ez a teljes tétlenséget jelenti, a Szentírás nyelvén viszont az igazi sabbát az, ha teljes erőbevetéssel végezzük Istentől kapott feladatainkat; amikor minden a maga teljes rendjében működik, az a sabbát, akkor van nyugalom. Így van ez a gépek világában is — amikor az egész gépezet tökéletesen működik, az megnyugtató állapot. Ha nem használjuk fel az Istentől kapott erőket, ha ezen a téren torlódás áll be, az hozza létre a vízkórosságot. Erre mutat a Zsid. 6, 7—8. Csak annyi alázatot kíván az Isten, ismerjük el, hogy Ő a Teremtő, és jól végez mindent. Ő nem akar megalázní, csak vegyük észre magunkat. „Mielőtt megaláztattam, bizony nagyon elhibáztam dolgomat, erősza-kos voltam, éppen ezért azután nagyon figyeltem a Te kijelentésedre, és megszívleltem azt.” Zsolt. 119, 67.

A következő kérdés az, hogyan lehet erőhöz jutni és az erőt törvényszerűen működtetni? Az Úr erre ad feleletet, éppen egy törvénytudós kérdése alapján. Ennek törvénye tízezer évvel ezelőtt is ugyanaz volt, mint ma, és a hit mindenkor frázissá lett, ha azzal nem akartak élni. Az emberi próbálkozások, saját

erőbevetés itt nem jelent semmit: „Sem a körülméletlenség, sem a körülméletlenség nem ér semmit, hanem a szeretet által energiát kifejtő hit.” Az energia a szeretetben, az Istenben van; a hit csak vezető. Ahogy a halálban ellenállhatatlan erő van, úgy pozitíve a szeretetben is. Az Énekek éneke 8, 6-ban olvassuk, hogy a szeretet erős, mint a sír; az ő sugárzása a tűznek minden irányba szóródó szikrázása; olyan ez, mint a tűznek a lángja. „Nagy mennyiségű víz nem képes eloltani a szeretetet, s a folyamok nem zárhatják körül. De ha egy férfi egész valóját, teljes életerejét beleadná a szeretetbe, akkor is megvetnék őt.” A mai tudós világnak az ilyen kifejezések nem idegenek. A szeretet örökkévaló energiát hordoz. Megmarad (örökre) e három: a Hit, a Remény és a Szeretet. Legnagyobb a Szeretet.

HÁROMSÁGI VASÁRNAP u. 19.

Máté 9, 1—8.

Efez. 4, 21—28.

Említettük már, hogy a Szentírás törvényeket, törvényszerűségeket ismertet a kijelentés alapján, és a törvényeket egyszerű, könnyen érthető példázatokkal fejezi ki. Tulajdonképpen alfától ómegáig az egész Írás példázat. Máté 13, 34. A természeti törvények nem függenek össze semmiféle társadalmi helyzettel, vagy politikai áramlattal. A Szentírás beszél az atomkorszak nyelvén, amit az Isten emberei megértettek évezredekkel ezelőtt is, éppen úgy, mint ahogyan ma is értik. Tudták és hitték, hogy az erők forrása, az energia Istenben van, és a megnyilvánuló erők sugárzásban jelennek meg. Az energia az Isten dicsősége, és ennek kisugárzása a Fia, aki által a mindenség. Benne rejlik az élet, Ő éltet mindeneket. Erről olvastunk az Énekek éneke, 8, 6-ban: az ő sugárzása a tűznek minden irányba szóródó szikrázása. Amikor működésbe lép, az a szeretet. Idéztük már a Gal. 5, 6-ot. Most idézek Szentí Tibornak az ápolónők részére írt tankönyvéből egy mondatot: „A természettudományok a szeretetet, mint sugárzó energiát, erőt ismerik el.” De Heródesnek is volt valami sejtelme erről; úgy gondolta, hogy Jézusban Keresztelő János jelent meg, s «ezért az erők energiát működtetnek benne». Máté 14, 2.

Amikor megszakad az Istennel való kapcsolat, ott megszűnik az erőáramlás, megszűnik a cselekvőképesség, bénaság áll be. Ez történt a bűnesetben. A

vezeték, a hit szakadt meg, ezért állt be a tehetetlenség, s a halál. Isten az életből egy szikrát meghagyott, a pislákoló mécses, de az egész test béna maradt. Ezt a jelenséget, ezt a helyzetet mutatja be nekünk az Úr. A teljesen béna ember cselekvőképessége a hitetlenség miatt szűnt meg, mert az életerő-áramlás megszakadt. Most a közeledésben a hit nyilvánult meg, amit az Úr meglátott. Látva azoknak hitét, mondta: „A te bűneid meg vannak bocsátva. Kelj fel, vedd a te ágyadat és eredj haza.” Ismét munkaképes, ez a vigasza, Ez történt Kapernaumban = vigasztalás falván. — Ragyogtasd fel a te fénylő világosságot, sugároztasd azt széjjel, bocsásd ki nyilaidat, könyörületedet, hogy megindulhasson a szülési fájdalom. A könnyelmű nyugalomból rázzad fel őket.

HÁROMSÁGI VASÁRNAP u. 20.

Máté 22, 1—14.

Efez. 5, 15—21.

Mai igénkben az első szó „megszólalván”, az eredeti bibliai kifejezésben azt jelenti: és folyamatosan eligazítást, feleletet adott, ismét példázatokban. Ismeri a bensőnket és egy lépésből, egy mozdulatból is látja, hogy mi van a bensőnkben. Az a tény, hogy a gutaütött odavitette magát, leküzdve minden akadályt, az már mutatta, hogy bűn terheli a szívét, és nagyon vágyakozik szabadításra. Nem kell ezt szóval kifejezni, megkapja a feleletet: „Bízzál gyermek, elengedtetek néked a te bűneid.” Érdeemes elolvasni a 42. zsoltárt, értelemszerű fordításban, az feltárja előttiünk ezt az állapotot. — Az Úr feleletet ad kérdéseinkre, sőt kéréseinkre is, mielőtt még kimondanánk a szót. — Most a meggyógyított gutaütöttben merül fel a kérdés: Hogyan tovább? És az Úr megadja neki a feleletet példázatokban. Ez a példázat nem azonos a nagy lakoma példázatával, mert itt a király szerzett a fiának menyegzőt: „Hű az Isten, aki elhívott titeket az ő Fiával, a mi Urunk Jézus Krisztussal való közösségre.” I. Kor. 1, 9. Ez jelenti itt a menyegzői szoros, benső közösséget, ami munkában jut kifejezésre. Itt a lakoma a kora reggeli étkezésre vonatkozik. Ugyanis Izráelben a főétkezés időpontja a kora reggel volt, a pogány világban későbbi időpontok jelentették ezt. Ez azt példázza, hogy Isten országában korán reggel kezdődik a munka. A szőlőmunkásokat is korán reggel keresi a gazdaember.

Máté 20, 1. Olyan akadály itt nincsen, hogy nekem erre nincs képességem, nincsen erőm. A király mindent megad, amire itt szükség van; minden el van készítve. A tulok, a fiatal bika a maximális erőt jelenti, a hizlalt állatai a bőséges táplálásra utal, ezek is az áldozatra készen vannak. Itt már csak nekem, nekünk kell megadni a feleletet: „Készséges az én szívem óh Isten, szolgálatra készen rendelkezésedre áll az én szívem valóságban, a gyakorlati életben néked szolgállok majd.” Zsolt. 57, 8. Látszólag megvan ez a készség, vállaljuk a munkálkodást, de a magunk szántóföldjén, a saját kalkulációnk, értékmérésünk alapján (kereskedés). Pl. elmenni, és vele együtt meghalni, ez nem kifizetődő. Hiszen az ember levetkőzése azt jelentené, „meghalván azért.” Ettől félünk, és nem vesszük komolyan az Úrnak akaratát, amire a levélbeli ígénk tanít. Megpróbálunk a magunk „ruhájában” bemenni. Ettől óv Ő minket.

HÁROMSÁGI VASÁRNAP u. 21.

János 4, 46—54.

Efez. 6, 10—17.

Ismert tény, hogy Isten a tétlen, munkaképtelen embert gyógyítja, hogy ismét munkaképes lehessen; mindent megadott és előkészített, hogy alkalmassá váljon. Mai igénkben közelebbről mutatja be azt az embert, aki a maga szántóföldjére ment és a saját feje szerint kalkulált. Ugyanis a kereskedő értékmérésének értékmegítélésén múlik az eredményesség. — Találkozunk most azzal az emberrel, aki ezen a téren kudarcot vallott, de kiutat keresett és talált. Nézzük hát, ki ez az ember? Az eredeti szöveg szerint két szóval jelöli: kiskirály, a másik elnevezés a kis kígyó, vagy kígyócska, Ézs. 11, 8. — semmiképpen nem valami királyi udvarból való; egyébként Kapernaumban sohasem laktak királyok; ellenben beképzelt kiskirályok talán bővebben laktak Kapernaumban — vigasztalás-falván, akik a sok mennyei kijelentés miatt felfuvalkodva, kiskirálynak képzeltek magukat, s ami meg is van írva, felmagasztalták magukat. Ennek következménye, hogy a pokolig fogsz megaláztatni. Ez a kiskirály azonban hamarabb vette észre a bajt, és elindult a galileai Kánába Jézushoz. Itt a viselkedése, modora is elárulja, hogy nem valami királyi ember, mert szokatlanul darabos a beszéde: kérdezi Jézustól, nem jönne-e le hozzájuk, és gyógyítaná meg a fiát, mert a fia nagyon gyenge, s ha nem jön, akkor meg fog halni. — Az Úr rámutat a bajnak az okára, a hitetlenségre, mire a kiskirály már felszólí-

tó módban, szinte parancsolólag mondja, hogy Uram, jöjj le, mielőtt a gyermekem meghal. És most jön a gyógyítás módja. A fiúnak erőtlensége azzal tűnhet el, ha hit által beáramlik a készenléti erő (tulkaim). Kipróbálja az Úr ennek a hitét: „Menj el, a te fiad él.” Az ember hitt az ígének és elindult. Itt úgy lehetne ezt lefordítani, hogy megcselekedte a hitet. Tehát nem valami üres hiszékenység ez.

Végül feltesszük a kérdést, hogy mi is volt a baja a fiúnak? Annyit tudunk, hogy a hittel együtt megindult az erőáramlás, beállott a javulás, megszűnt a láz. A láz maga nem önálló betegség, az csak a beteg állapotnak a jelzője. A levélbeli ígénkből viszont következtetni tudunk arra, hogy a belső bajt valami ördögi fertőzés okozta. A teljes fegyverzetet arra ajánlja az Úr, hogy megállhassunk az ördögnek minden ravaszságával szemben. A mi feladatunk nem az, hogy tanulmányozzuk az ördög trükkjeit, hanem tanuljunk meg hinni.

HÁROMSÁGI VASÁRNAP II. 22.

Máté 18, 23—35.

Fil. 1, 3—11.

A kapernaumi kiskirály fiának a betegségéről annyit tudunk, hogy valami komolyabb belső baja van, amit a magas láz jelez. Annyi bizonyos, hogy a beképzelt gőg tipikusan kapernaumi betegség. De mert rájött erre a bajra, és kereste a szabadulást Kánában, az Úr tovább folytatja a gyógyítást; megmutatja neki, hogy ennek a gőgnek a táptalaja az irgalmatlanságban van. Elfelejtettük az Istennek irántunk való jóságát, irgalmát, amit értékben felbecsülni nem lehet — sok tízezer talentum sok ezer tonna aranyat jelent, amit egyébként grammokban mérnek. Csak érzékeltetni akarja az Úr velünk az adósságunknak a mérhetetlenségét, és ezt most már nem a kiskirálynak mondja, hanem a többi kiskirálynak, vi. a tanítványainak. Ugyanis előzetesen Péter kérdezi meg a Mestert, hogy hányszor lehet megbocsátani egy nap a felebarátnak. Azonnal felel neki, hogy a könyörület nem mennyiségi tényező, hanem belső állapot; annak okáért öltözzetek fel könyörületes szívet. Kol. 3, 12—13. Az adós szolga példázatát minden idők tanítványának mondja el, mert ők is Kapernaumban érezték magukat, éppen tanítványi mivoltuknál fogva; minden ún. hívő embernél legalább egy fejjel magasabbnak érzik magukat, hiszen ők ráadásul bizonyoságtévők, és néha igeszolgálatban is nagy sikereket aratnak. Ebben a helyzetben bizony nagyon ránk fér a figyel-

meztetés, hogy megtanuljunk imádkozni, segítséget kérni e téren, mert nagy bajt okozhatunk ezzel magunknak. Az irgalmatlanságnak törvénye van: Ha valaki fogságba visz mást, az maga megy fogságba, s aki fegyverrel öl, annak fegyverrel kell megöletni. Jel. 13, 10. Ez a belső ember irgalmatlanságára s a haragnak a „dárdáira” vonatkozik. Saját magunkat kötözzük, bénítjuk meg, amiből önerővel nem tudunk megszabadulni, mert folyton a magunk vélt igazát védjük. Ezért kérjük: Add vissza nékem a te szabadításodnak örömét és engedelmesség lelkével támogassál engem. Zsolt. 51, 14.

Ugyanis saját magamat vittem fogságba, tehát tudnom kell a szabadítás útját, a megbocsátó készséget. Abba nem szabad belenyugodni, hogy én irgalmatlan vagyok, vagy külsőséges békülősdivel próbáljam ezt elintézni, mert így még valami fölényt is kovácsolhatok magamnak ebből. Az Úr arra tanít, hogy szívből bocsássunk meg. Ennek az a jele, ha utólag nagyon szégyellem az esetet. Ez óv meg a további hasonló bajoktól.

Bátran hihetünk abban, hogy aki elkezdette bennünk a jó dolgot, az befejezésig viszi azt. A megbocsátókészséget is ő munkálja.

HÁROMSÁGI VASÁRNAP II. 23.

Máté 22, 15—22.

Fil. 3, 17—21.

A múlt alkalommal a kiskirályról hallottunk, akinek módja volt a legcsodálatosabb kijelentéseket hallani, a Mester közelségében élni, mégis ezeket az adottságokat igyekezett földi, múlandó dolgokban a maga javára felhasználni. Megtanult imádkozni, de kérései a földi dolgokra irányultak. Az élet került ezzel végveszélybe. De jó, hogy a halálos bajban az apa tudta, kihez kell fordulni, és kérése meghallgatásra talált.

A mi Urunk ezután folytatta a tanítást a mai történet alapján. A nagyon vallásos egyének mindenáron a maguk megszokott életmódját akarják igazolni, amikor az Urat igyekeznek lehetetlen helyzetbe hozni. Ismerős előttünk a történet és tanulsága hétköznapi szólásmondás lett: Adjátok meg a császárnak... Ennek mélyét azonban csak akkor értjük meg igazán, ha a levélbeli ígére is felfigyelünk; ezáltal megláthatjuk, hogy nem ez a látható, anyagi világ a valami, hiszen ez csak üres látszat. A láthatatlan, a túlsó világ, az a valóságos. Ez a két világ nem „földrajzilag” válik el egymástól, hanem állapotban. „Az Istennek országa, uralma, tibennetek van.” Tehát a belső emberben működik, uralkodik az Isten akarata, és ez a külső viselkedésben láthatóvá válik. Helyesen, jól fog viselkedni mindenütt — munkahelyen, családban, gyülekezetben. Ezt mások is látják, és tudnak abból olvasni. Máté 5, 14—16. Ezért írja Pál „ti a mi levelünk

vagytok... a Krisztusnak a mi szolgálatunk által szerzett levele..." II. Kor. 3, 2—3. A levélnek mindig a belsejét olvassák, nem a borítékot; az a lényeg, hogy milyen a tartalma; nem a betű, a szép szólam a fontos, hanem a szívnek az indulata. — Tanácsot is ad ehhez: „A kívülvalókkal szemben bölcsen viseljétek magatokat..." Kol. 4, 5. A bölcsesség „először is tiszta". Jak. 3, 17.

Ennek a „tiszta"-ságnak fő jellemvonása, hogy természetesen viselkedik, nem játssza meg magát. Nem kell munkahelyen prédikálni, szerepelni.

Mi hát a megoldás? Vegyem tudomásul, hogy a mi állampolgárságunk a mennyekben van; ez határozza meg minden tevékenységünket. Tudnunk lehet, és tudnunk kell, hogy mi itt idegenek és vándorok vagyunk, s hogy teljes erőbevetéssel vágyakozzunk az Atyai ház elérésére. Zsid. 11, 12—14.

HÁROMSÁGI VASÁRNAP II. 24.

Máté 9, 18—26.

Kol. 1, 9—14.

Az elmúlt vasárnap arról hallottunk: adjátok meg, ami a császáré, a császárnak, és ami az Istené, az Istennek. Talán elgondolkoztat bennünket a tény, hogy előbb a császárt említi, azután az Istent. Ez nem rangsorolást jelent, hanem a tanulás sorrendjét. Először kell megtanulnunk a hétköznapi életnek a rendjét, azután leszünk alkalmasak a magasabb szintre; a kapernaumi százados is a római katonai képzésben tanulta meg az engedelmességet, amit azután az Isten uralmában is tudott teljesíteni. Ez a kétféle rend nem áll egymással szemben, hanem szintkülönbség van a kettő között. Mai igénk ezt a szintkülönbséget mutatja be nekünk, és pedig oly módon, hogy legyen bátorságunk egyrészt elindulni ezen az úton, és tudjunk hinni a Magnak az erejében, áldásában. A levélbeli igénk segít bennünket a megértésben, amikor rámutat ennek a gyakorlati kivitelezésére; rámutat arra is, hogy nem két egybefonódó történetet olvasunk az evangéliumi igében, hanem egy törvényszerűséget mutat meg nekünk: hogy betöltessetek az Isten akaratának megismerésével minden szellemi bölcsességben és értelemben, hogy járjatok méltóan az Úrhoz. Kol. 1, 9—10. Igen nagy segítséget jelent nekünk az, hogy az Ótestamentumban minden törvényszerűségnek a részletes kifejezését megtaláljuk, ami belevezet minket a törvényszerű életmód-folytatásba. A járás mindig az életmód-folytatást jelenti.

Az evangéliumi történetben szerepel a Jairos leányának feltámasztása és a névtelen vérfolyásos asszony. Azt is tudjuk, hogy az Úr mindig példázatban tanít; ez az egybefonódó történet azt példázza, hogy az Istenben való életmódfolytatásnak az erejét, a tüzét, a bölcsességét a Mag adja, az a Mag, aki megjelent először „jászolban” bepólyálva, azután mint Isten igéje elvégezte és elvégzi a fogamzást a Szellem által: fogantatott Szentlélektől. Jairos, a zsinagóga feje, jól végezte apai teendőjét, gondját viselte a leánynak, végezte a gyógyíttatást, de az örök életet már ember nem tudja megadni. (Szótár szerint a Jairus a héber Jairnak a görög formája. Görögben ez gyógyíttatást jelent.) A beállott halál csak jel, az Úr bemutatta, hogy a császár világában minden ember meghal, de Isten világában, az új ég — új földön nincsen korai halál. Olvassuk el az Êzs. 65, 17—23-at. Aki vágyik a mennyei Magra, a fogamzásra, annál is megszűnik a meddőség, a vérfolyás, ha hit által érintést kap az igével. Isten uralmában nincs vetélés, nincs meddőség. Olvassuk el a II. Mózes 23, 20—30-ban való részt. — Erre küldte az ő Angyalát.

HÁROMSÁGI VASÁRNAP u. 25.

Máté 24, 15—28.

I. Thes. 4, 13—18.

Említettük, hogy a vérfolyásos asszony története is példázat. Arra mutat, hogy a mennyei Magnak a foganása elindítja a valóságos életet. A mai igék erről szólnak, biztatnak és megnyugtatnak. Levélbeli igénk ráirányítja figyelmünket az örökkévalóságra, ahol nincsen időbeliség; akik régen elhunytak, azok ott nem előzik meg azokat, akik innen később mennek át oda, mert az itteni évmilliárdok ott egy villanást sem tesznek ki. Nekünk itt nem kell foglalkozunk az anyagi világ végével, és azokkal a hazug mesékkel, amelyek az embervilágot betöltik éppen ezzel kapcsolatban. Mi tudjuk, hogy a „föld”, az anyagi világ a nullával egyenlő, nincsen valóságos léte, ez felbomlik, átalakul energiává, helyesebben kifejezve, visszatér az eredeti létébe. — Ezen a felbomló földön ígérnek sok-sok vagyont a hiszékeny embereknek. Ez azonban nem tartozik ránk. Sokkal fontosabb, hogy a belső életünket rendeljük alá az Ő rendelkezéseinek. Ő figyelmeztet, hogy ha újra felismerjük a pusztító utálatosságot, aki a bűnesetben félrevezetett, aki most utánunk jön, hogy most már a szent helyen tévesszen meg minket — ezt fontoljuk meg jól. Nem kell attól megghatódni, hogy a Biblia van mindnek a hóna alatt, de a szelídségbe burkolt erőszakos, tolakodó fellépés elárulja az antikrisztust és a hamis prófétát (a Szentlélek utánzóját). Ránk az tartozik,

hogy a buzgó egyéni vallásosságunkból fussunk a magasabb szempontok hegyeire, a szellem valóságára. — Aki a háztetőn — vagyis az imádkozásban van, kérje azt amit Isten akar adni — mennyivel inkább ad Szentlelket azoknak — és ne szálljunk le a földi síkra. — Aki az Isten munkamezején van, ne cserélje fel ezt földi célokkal. — Kemény harcot jelent akkor az újszülöttek táplálása a „tejnek” italával. Maradjunk éberek az imádkozásban.

Amikor Isten Szelleme leleplezi bennünk a gonoszt, amikor megítél minket bűn, igazságosság és ítélet tekintetében — az igen nagy hiányérzetet ébreszt bennünk, hiányzik nekünk az egyetlen *nagy*, az Isten. Ez a nagy nyomorúság. Ez az indító erő, de ezzel lehet hazaérkezni. Ján. 16, 8. Jel. 7, 13—17. Tanács: „És *ENGEM* hívjál segítségül a nyomorúság napjain, s akkor én majd kiszabadítlak, s a jó földre beviszlek téged, egészen kivételes elbánás alapján, és akkor te dicsőítesz engem.” Zsolt. 50, 15. Máté 24, 20.

„De az Úrhoz kiáltottak nyomorúságukban, és ő kiszabadította őket nyomasztó belső feszültségükből, lehangeltségükből.” Zsolt. 107, 13.

HÁROMSÁGI VASÁRNAP II. 26.

Máté 25, 31—46.
2. Thess. 1, 3—10.

A háromsági vasárnapok rendjéről még meg kell jegyeznünk azt, hogy ritkán kerül sor a teljességre. Ugyanis a húsvét napja néha eltolódhat néhány héttel, és ebben az esetben a háromsági vasárnapokból is elmarad kettő-három. Az utolsó három sohasem maradhat el. Az előtte lévőkől hagyják ki a „létszámon” felülieket. Ugyanis az utolsó három vasárnap igéi az örökkévalóságról szólnak. Tudnunk kell, hogy a földi lét után következik az ítélet. Ez pedig csak egyszer lehetséges. A Zsid. levél 9, 26—27. Az igazi főpap egyszer jelent meg a bűn eltörlésére szóló áldozatra, és elvégzett tény, hogy az emberek egyszer meghaljanak és ennek utána az ítélet. Ez a kifejezés a megismételhetetlenségre mutat. A földi életet nem lehet ismételni, ez törvényszerű rend, elvégzett dolog az Istennél. — Az utolsó ítéletet az ember törvényszéki tárgyalásnak képzei el; itt azonban már nincsen mód a magyarázkodásra, itt a törvény úgy érvényesül, hogy minden száj bedugassék, és az egész világ Isten ítélete alá essék. Róma 3, 19. Kész tények állnak elő, nyilvánvalóvá lesz, ki hogyan élt. Itt szétválasztás történik. A földi létben együtt élt az Isten népe az idegen népekkel. Mindenkinek módjában állt, hogy döntsön a maga hovatartozásáról, hogy önmagában elválassa a jót a gonosztól. Erre a különbségtételre mindenki megkapta a

képességet. Ez bele van építve mindenkinek a szívébe; ha hallgat rá és gyakorolja, akkor ez a képesség érzékeny lesz és pontosan működik. Ez a lelkiismeret. Isten látásával azonosan fog látni; ezt legjobban a szünkron óra működéséből érthetjük meg. Egyetlen pontos órával számtalan óra együtt járhat. — Az Isten világában ez az erőkre, képességekre is vonatkozik. A végítéletben nem a mi eredményeink mutatkoznak meg, hanem az, hogy Isten ereje mit végzett általunk, hogy „megdicsőíttessék az ő szenteiben, és csodáltassék mindazokban, akik hisznek, (mivel hogy a mi tanúbizonyságunknak hitele volt tinálatok) ama napon.” Az Ő művét csodálják majd, hogy teljesen tönkrement, megátalkodott gonoszt, vagy nagy veszélybe sodródott képmutatót, beképzelt bibliás hívőt is ki tudott gyógyítani. — Az ítéletben csak szétválasztja a kétfélét, a juhokat a bakkecskéktől. — Azután részletezi az alaptörvényeket. — Most csak egyet említünk: fogoly voltam. Nem a börtönről van szó, hanem amikor az irgalmatlan adós szolga fogságba viszi atyjafiát, és ezáltal maga is fogságra megy.

Amikor a názáreti zsigagógában Jézus felolvassa az Ézs. 61, 1—2-t, így idézi: „hogy a foglyoknak megbocsátókészséget hirdessek.” Lukács 4, 17—19.

HÁROMSÁGI VASÁRNAP u. 27.

Máté 24, 37—51.

2. Pét. 3, 3—13.

Ez az egyházi esztendő utolsó vasárnapja. Örökkévalóság vasárnapjának is nevezik, ami arra mutat, hogy az időbeliség, a múlandóság folyama beleömlik az örökkévalóság végtelen tengerébe. Itt végleg elválnak az utak; lehet felfelé menni, és lehet végleg aláfelé zuhanni. „Az életnek útja felfelé van az értelmes ember számára, hogy eltávozzék a pokoltól, mely aláfelé van.” Pld. 15, 24. Ennek a kétfelé ágazó útnak az előképét ott látjuk a jeruzsálemi bevonulás kiinduló pontjánál, Béthfagénál; amikor *fel kellett* menni Jeruzsálembe, a kettős útnál, tehát a kétfelé ágazásnál találják. Mk. 11, 4. Itt a földi létben kell eldöntenünk, hogy milyen irányban akarunk menni. A Krisztus születésével kezdődött az utolsó idők korszaka. Márk 1, 15. Ez ugyanolyan várakozási időszak, mint ahogy az Isten béketűrése várt a Noé napjaiban. Mi is ilyen ráadásul adott türelmi időben élünk most, amikor komoly figyelemztető jelek rámutatnak a végre. A Noé napjaiban megnyilvánuló közöny, fokozottan lép fel; ettek-ittak, házasodtak-férjhez mentek; ezen kívül semmi sem érdekelte őket. Későbbi időszakban beáll a Lót napjaihoz hasonló állapot. Itt már a termelés, az építkezés a fő, a házasság már nem téma. A férfiak férfiakkal fertelmeskednek, nők a nőkkel. Ez okozta Sodoma elsüllyedését, amit végül a Holt-tenger fedett be. Ma Sodoma erősen kibontakozóban van.

Nem kell mindjárt a förtelmekre gondolni, mert a kezdete ott van a figyelmeztető törvényben: nő ne viseljen férfiruhát, és fordítva.

Az antikrisztus igyekszik minden férfimunkát nőkkel elvégeztetni, egyenjogúság címén. Van szükségállapot, amikor az özvegy édesanya a kenyérkereső apát is helyettesíti. De Sodomában szinte kérkednek azzal, hogy felforgassák Isten rendjét. — Mai igénk feltárja, hogy a végnek a váratlan bekövetkezése miatt legyünk éberek, végezzük hűséggel a ránk bízott feladatot.

Itt fontos, hogy a hű — hitben élő — és értelmes együtt legyen, mert az értelmes, eszes önmagában eltévedhet, de a hit, az Istennel való kapcsolat az bölccsé tesz: „Bölccsé teszlek téged.” Zsolt. 32, 8. Ez abban áll, hogy kiadja az eledelt a háznépnek. Itt nem kell feltétlenül szónoklatra gondolni, inkább példaadásra; aki ezt látja, tápot vehet magának erről, és követheti a Krisztust. Amikor a szívébe beveszi ezt, akkor ez a valóság belülről kiábrázolódik; nem kell a szolgatársakra kívülről a magunk képét ráverni. Gal. 4, 19.

BIBLIAI NEVEK

Többször említettük, hogy a bibliai leírások, történetek mind példázatok. Így a nevek sem elnevezések, hanem belső lényeket fejeznek ki. A név tevékenységet, foglalkozást, jellemet, mentalitást fejez ki, akár egy ember, akár egy helység nevééről van szó. — A nevek nem érthetők meg egyszerű szótári jelentés alapján, hanem az egyénnek a szerepéből ismerhető fel annak mondanivalója. Nyomatékos mondanivalója van annak a ténynek, hogy a görög szövegben a nevek megmaradtak héber nyelven. A héber a mennyei adásnak az „eszköze”, a kijelentésnek a „csatornája”, ami arra mutat, hogy az ember tevékenységét közvetlenül a mennyből irányítják. A nevet az Úr határozza meg. Ez a vezérlés a pünkösdben: mindenki a saját egyéni „nyelvén” hallja a kijelentést. Pontosan meghatározott „hullámhossz és rezgésszám” adja meg az egyéni vétel, az egyéni hallás valóságát. „Mindegyik a maga nyelvén hallá őket szólni.” Csel. 2, 6. A Szellem (Szentlélek) vezérlése jelenti a mi „héberünket”. „Amikor ezeket hallották, szívükben megkeseredének...” Csel. 2, 37.

Olvassuk el Ruth könyve első fejezetét. A főszereplő Naómi = kellemes, vidám. Meghal a férje, Elimelek = Isten király. Rá kellett jönnie, hogy elhagyta férjedet, a te Teremtődöt. Ézs. 54, 5. Meghalt a fia, Mahlon = szelídség. Rájött, hogy belőle hiányzik a szelídség, ami a fogamzó-képességet jelenti. Meghalt a másik fia, Kiljon = a szőlőhöz tartozó, elvesztette kapcsolatát a

szőlőtőkével, lemetszett szőlővessző lett belőle. Végül a határnál elhagyta Orpa = viruló ifjúság. Eszébe jutott elrontott ifjúsága. Ez. 16,22. — De megmaradt Ruth = barátság, harmónia; ez vele ment.

Mindezek felett megkeseredett, vállalta az új nevet: Mária = keserűség, megkeseredés. — Így lett alkalmas a betlehemi Mária fogadásra, szülésre.

Mindez a Moáb mezején történt; odamentek Elimelekék és ott lesz nyilvánvalóvá, hogy mit kell leadniok. Moáb származása sötét; az apa Lót, aki sötét, nem őszinte, nem egy nyílt, egyenes valaki; anyja a Lót nagyobbik lánya. Moáb a szótári jelentés szerint = az atya vize. — Ez az ördögatya dumájára mutat. Jel. 12, 15. Lényege pedig a felfuvalkodottság. A Bír. 3, 15—26-ban olvashatunk erről. Moáb királya Eglon = kör (mindig önmaga körül forog, ő a központ) felfuvalkodott, amire a nagy has mutat. — Trónszéke az árnyékszék (hűsölőház.) Ennyit ér a gőg uralma. — Ennek legyőzője Ehud = erős, gyors, rendületlen, férfias, buzgó, szilárd.

Így lehet győzni a Moáb felett; így jutott Naómi is győzelemre, így lett az Úrnak alázatos szolgáló leánya. — Lukács 1, 48.

Nézzünk egy másik példát: A megbánás és bűnök bocsánata Isten ajándéka, ezt Ő adja az Izraelnek. Csel. 5, 31. — Nátán = ajándék. A 2. Sám 12, 1-et így olvassuk: Elküldé az Úr az ő ajándékát, Nátánt Dávidhoz. Így ébredt Dávid megbánásra, így született meg az 51. zsoltár. Ugyanez történt a samáriai asszonnyal is. Nagyon szorongatta a múltja, a bűntéher. Vágyott a világosságra, ezért ment déli verőfényben a forráshoz. Vágyott valóságos imádság-

ra, és a bűnök bocsánatára. Ezt az ajándékot adja meg néki az Úr, feltárja néki a múltját, amiket cselekedett. Ján. 4, 10. és 29. Ezt boldogan adja hírül az asszony a város lakóinak. Tehát ő is részesült ebben az ajándékban.

Midiánról, midianitákról. Jelentése: civódás, viszály; ítélőszékek, bírák.

Minket most a lelki (szellemi) háttér érdekel. A baj ott kezdődött Midiánnal, hogy Józsefet a testvérei eladták midianitáknak, azok meg Egyiptomban. — I. Móz. 37, 36. A midianita valuta, a civódás (20 ezüst — kettősség) nem bizonyul sohasem nyereségnek. Amikor József hazaküldi testvéreit, figyelmezteti őket, hogy ne civódjanak az úton. Ez nem valami ősi pogány szokás, hanem minden keresztény vagy keresztyén közösségnek és egyénnek a betegsége. Ítélezésekkel, üres vitákkal kezdődnek a bajok; mindenki jobban érti, sőt egyedül tökéletesen érti a Szentírást. Az ellenkezésből lassan ellenséges állapot lesz; következik egymás kiátkozása, kirekesztése, végül a szakadások. — Ez a midianita szellem. Kemény harcok vannak Midián ellen; a saját szívemben kell ezt legyőzni.

Filisztea, ilyen ország soha nem volt; filiszteus nép sem létezett. Az allofüllon jelenti az idegen népeket. Az anyagi világban lejátszott harcot a szívemben kell megvívnom, az Istentől elidegenedett természet bennem van. Nekem kell helyreállnom.

Az Új testamentumban is prédikálnak a nevek. Timotheus azt jelenti: istenfélő. Hogyan születik meg az istenfélő ember? Úgy, hogy van Lois nevű

nagyanyja. Ez azt jelenti: vágyódás. Az édesanyja Eüniké = jó győzelem. Tehát ha a szívben él az Isten iránti vágyódás, akkor ez legyőzi a gonosznak az érvényesülését; Isten akarata lesz a döntő az életemben, az Ő tanácsát komolyan veszem — ez az Isten félelme, és itt kezdődik a bölcsesség.

Bölcsen viseljétek magatokat. Kol. 4, 5.

A bibliai neveknél nem elég azoknak szótári jelentését ismerni, hanem annak mondanivalóját is meg kell érteni. Az ótestamentumi leírások tulajdonképpen az evangéliumot értetik meg, amikor egy egy törvényszerűséget vagy jótanácsot részleteiben mutatnak be. Pl. a Gal. 1, 4-ben olvassuk: Kiszabadít minket e gonosz világból. Ennek a ténynek részletes leírását a 4. Móz. 33. fejezetében úgy ismerhetjük meg, mint Egyiptomból való kivonulást. Ennek megvan a törvényes rendje. Elindulni csak RAMESZESZ-ből lehet. Jelentése lódobogás, nyihogó nyerítés. Nem a lódobogást meg a nyerítést kell elhagynunk, hanem amit ez jelent, amire ez rámutat. A megromlott emberi természetet a Szentírás „hús”-nak nevezi. (Görög sarx; német Fleisch; angol fleh; a magyar a Test szóval fordítja.) Ennek megnyilvánulásai a Gal. 5, 19—21-ben olvashatók. Mai nyelven Egyiptom lova hús. Ézs 31, 3. Ahol a húsi bűnök tombolnak, az a lódobogás. A bűn elindítója a kívánság: Ne kívánd felebarátod feleségét... A Jer. 5, 8-ban olvassuk: ki-ki az ő felebarátja feleségére nyerít. Így a Rameszeszből való elindulás a húsi bűnök elhagyását, s a gonosz kívánságok megölését jelenti.

A következő szálláshely SZUKKÓT. Jelentése:

sátor. Itt azt kell megtanulnunk: Elmúlik e világnak ábrázatja. I. Kor. 7, 31. A végcélunk nem itt van. Nem érdemes itt véglegesen berendezkedni. Erre mutat a sátor, mint ideiglenes lakóhely. Ábrahám is hit által lakott sátorokban. Zsid. 11, 9—10. Az Ige testté lett és sátorozott miközöttünk. Ján. 1, 14.

Ha ezt megtanultuk, akkor lehet tovább menni a következő szálláshelyre, a következő lépésbe. Ez ETÁM. Kettős jelentése van: védelem; lyuk. Etám Bethlehem és Tékoa között van. Ez tehát válaszút. Sámson Tékoát választotta, vagyis az Etám kősziklájában lévő lyukat; oda telepedett be. Bír. 15, 8. Ez nem sziklavár, hanem búvóhely a felelősség elől. A védelem Bethlehem irányában van.

Sok lépés, sok szálláshely következik még. Ízelítőül most ennyi elég. A hitre jutás örömének megvan az a kísértése, hogy élvezzük az örömteli, boldog állapotot és nem indulunk el kifelé Egyiptomból. Hamar ráunnak a mannára. 4. Móz. 21, 5. Ti csak egy ideig akartatok örvendezni. Ján. 5. 35. Pedig Isten örök örömet készített nekünk.

A szerző újabb írásai és fordításai

Tudom honnan jöttem és hová megyek. 40 Ft

Angol nyelvű kiadása:

I know where I came from and Where I am going.

Fordította dr. Mekis János — USA

Szombat vagy sabbát. 40 Ft

Keresztség vagy bemerítés. 40 Ft

Gyógyító vagy gyógyítások. Ajándék. Elfogyott.

Dolgozni vagy hajtani. Ajándék.

Magnificat (ford). 40 Ft

A jó cselekedetekről. 100 Ft

Zsoltárok öt könyve. Ajándék.

Felelős kiadó:

Takács János
6800 Hódmezővásárhely
Márton u. 1.